

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

2002

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

4•2002

© Latvijas Banka, 2003

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

The source is to be indicated when reproduced.

SATURS

Ievads	4
Ārējā ekonomiskā vide	4
Ārējā sektora attīstība	7
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	7
Maksājumu bilance	9
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	10
Kopējais pieprasījums	10
Kopējais piedāvājums	11
Nodarbinātība un darba samaksa	12
Cenu dinamika	13
Fiskālais sektors	14
Monētārā politika un finanšu sektors	15
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	15
Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes	16
Finanšu tirgus	20
Banku sektors	22
Latvijas Bankas starpbanku maksājumu sistēmu statistika	23
Kredītiestāžu maksājumu statistika	24
Maksāšanas līdzekļi	24
Klientu konti	26
Banku konti citās bankās	26
Norēķinu kartes	26
Bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas	27
Latvijas Bankas pamatuzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	28
Statistiskā informācija	55
Papildinformācija	97

CONTENTS

Introduction	29
External Economic Environment	29
External Sector Developments	32
Foreign Trade and Competitiveness	32
Balance of Payments	34
Domestic Economic Activity	35
Aggregate Demand	35
Aggregate Supply	36
Employment, Wages and Salaries	38
Price Dynamics	38
Fiscal Sector	39
Monetary and Financial Developments	40
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	40
Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates	41
Financial Market	46
Banking Sector	48
Statistics Relating to the Bank of Latvia Interbank Payment Systems	49
Credit Institution Payment Statistics	50
Payment Instruments	50
Customer Accounts	51
Bank Accounts with Other Banks	52
Payment Cards	52
Automated Teller Machines and Points of Sale	53
Highlights of Normative Acts Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's	
Main Tasks	54
Statistics	55
General Notes	97

IEVADS

2002. gada 4. ceturksnī tika pieņemti vairāki Latvijas turpmākajai politiskajai un ekonomiskajai attīstībai svarīgi starptautiski lēmumi. Saņemtais uzaicinājums Latvijai iekļauties NATO un sarunu noslēgšana par iestāšanos ES ir nozīmīgākie sasniegumi, īstenojot Latvijas integrāciju pasaules drošības sistēmā un Eiropas valstu savienībā, kas radis lielāku stabilitāti, pavērs iespējas plašākai ekonomiskajai sadarbībai un nodrošinās straujāku tautsaimniecības izaugsmi.

Latvijas tautsaimniecībā 4. ceturksnī turpinājās stabila izaugsme. Sakarā ar augsto iekšzemes pieprasījumu un augošo ārējo pieprasījumu iekšzemes kopprodukta (IKP) kāpums sasniedza 8.3%. Lai gan tautsaimniecība strauji attīstījās, inflācija joprojām bija zema. 4. ceturksnī patēriņa cenas salīdzinājumā ar 2001. gada atbilstošo periodu pieauga tikai par 1.5%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – par 1.2%. Bezdarba līmenis saruka līdz 7.6%. Paātrinājās reālās darba samaksas kāpums. Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās līdz 10.5%, un tas joprojām galvenokārt bija segts ar ārvalstu tiešajām investīcijām (2002. gadā – par 59.6%). Atbilstoši pasaules naudas tirgus tendencēm naudas tirgus procentu likmes ievērojami saruka arī Latvijā, veicinot tālāku nebanku sektoram izsniegto kredītu procentu likmju samazinājumu. Decembrī latos izsniegto īstermiņa un ilgtermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme bija attiecīgi 5.4% un 7.4%.

4. ceturksnī turpināja palielināties iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums. Augošie ienākumi, augstāks ienesīgums un uzticība nacionālajai valūtai noteica latos veikto noguldījumu atlikuma kāpumu, bet ārvalstu valūtās veikto noguldījumu atlikums nedaudz saruka. Ekonomiskās aktivitātes pieaugums, kredītu procentu likmju kritums un kredītriska mazināšanās veicināja izsniegto kredītu pieaugumu gandrīz visās tautsaimniecības nozarēs. Tomēr straujais kredītu atlikuma pieauguma temps nemazināja kredītu kvalitāti. Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars kopējā kredītu atlikumā saruka un decembrī bija 2.0%. Būtiski auga kredītiestāžu aktīvi, apmaksātais pamatkapitāls un peļņa.

Naudas piedāvājums ievērojami palielinājās, īpaši decembrī, kad sezonālu faktoru ietekmē strauji auga gan skaidrās naudas emisija, gan banku piesaistīto noguldījumu atlikums. Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi 4. ceturksnī būtiski nemainījās, un emitētās nacionālās valūtas segums ar tiem decembra beigās bija 103.0%.

Atbilstoši pasaules nozīmīgāko valūtu savstarpējo kursu dinamikai Latvijas Bankas noteiktais ASV dolāra kurss attiecībā pret latu 4. ceturksnī kritās par 2.0%, bet eiro kurss pieauga par 2.9%.

Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts 2002. gadā bija 2.5% no IKP – mazāks, nekā paredzēts likuma "Par valsts budžetu 2002. gadam" grozījumos. Ievērojami pieauga iedzīvotāju ienākuma nodokļa, uzņēmumu ienākuma nodokļa, akcīzes nodokļa un citu nozīmīgāko nodokļu ieņēmumi.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

Pasaules ekonomiskās izaugsmes temps 4. ceturksnī bija lēnāks nekā 2002. gada iepriekšējos ceturkšņos, tomēr gan ASV, gan eiro zonā, gan Japānā turpinājās tautsaimniecības attīstība. Ģeopolitiskās situācijas pasliktināšanās un naftas cenu pieaugums negatīvi ietekmēja patērētāju konfidenci gandrīz visā pasaulē. 2002. gada novembrī un decembrī vairāku pasaules valstu centrālās bankas, t.sk. ASV Federālo rezervju sistēma un Eiropas Centrālā banka, samazināja bāzes procentu likmes, lai veicinātu tautsaimniecības atveseļošanu.

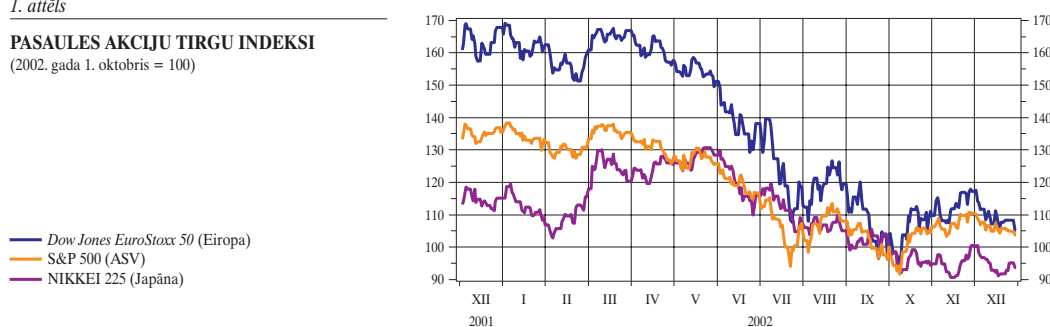
Gatavošanās Irākas karam un streiks vienā no lielākajām naftas eksportētājvalstīm Venecuēlā decembrī izraisīja strauju naftas cenu pieaugumu, un naftas cena 2002. gada beigās pārsniedza 30 ASV dolāru par barelu. ASV un Irākas konflikta ģeopolitiskā spriedze, ko pastiprināja pieaugošais saspilējums ASV un Ziemeļko-rejas attiecībās, bija arī pasaules finanšu tirgu uzmanības centrā. Tirgus dalībniekiem bažījoties par drīzu kara sākšanos Irākā un tā iespējamo negatīvo ietekmi uz ASV tautsaimniecību (naftas piegāžu traucējumi, lielās izmaksas, terorisma draudu palielināšanās), ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro un citām nozīmīgākajām pasaules valūtām saruka. Arī ASV dolāros un eiro veikto darījumu procentu likmju starpība vājināja ASV dolāra pozīcijas. Decembra sākumā ASV dolāru negatīvi ietekmēja augstu amatpersonu – stingra ASV dolāra aizstāvju – atkāpšanās no amatiem. 2002. gada 4. ceturksnī ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro saruka par 5.2%.

Pieaugot pārliecībai par ASV un Irākas kara neizbēgamību, vairāk līdzekļu tika ieguldīti drošajos aktīvos – zeltā, Šveices frankos un attīstīto valstu valdību fiksētā ienākuma vērtspapīros. Tomēr pieauga arī ASV valdības ilgāka termiņa vērtspapīru likmes, piemēram, 10 gadu obligāciju ienesīguma likme palielinājās par 20 bāzes punktiem un sasniedza 3.80%. Šādu likmju virzību izraisīja iespējamā kara paredzamās lielās izmaksas, kas ASV valdībai liktu ievērojami palielināt aizņemto līdzekļu apjomu. Savukārt citu attīstīto valstu valdības vērtspapīru ienesīguma likmes saruka, izņemot Lielbritāniju, kura izteica atbalstu ASV nostājai Irākas jautājumā un kur bija vērojama līdzīga ienesīguma likmju tendence kā ASV.

Ilgāka termiņa valsts vērtspapīru likmju kāpums ļāva mazliet aktivizēties ASV akciju tirgum (S&P 500 pieauga par 8%, *Nasdaq Composite* – par 14%). Tā kā starp ASV un Eiropas akciju tirgu jau ilgstoši pastāv augsta korelācija, situācijas uzlabošanās ASV akciju tirgū pozitīvi ietekmēja arī Eiropas akciju tirgus (*Dow Jones EuroStoxx 50* palielinājās par 8%; galveno pasaules akciju tirgu indeksus sk. 1. att.).

1. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI (2002. gada 1. oktobris = 100)

Atšķirībā no citu nozīmīgāko pasaules valstu akciju tirgiem Japānā bija vērojams akciju cenu kritums (NIKKEI 225 saruka par 7%), savukārt, kritoties ASV dolāra kursam, Japānas jenas kurss attiecībā pret ASV dolāru pieauga par 1.1%. Japānas jenas kursa palielināšanās attiecībā pret ASV dolāru bija mazāka nekā eiro kursa kāpums, jo Japānas valdības un centrālās bankas amatpersonas ar paziņojumiem par Japānas jenas pārlietu augsto kursu norādīja uz iespējamām intervencēm valūtas tirgū.

ASV tautsaimniecības izaugsme 4. ceturksnī palēninājās, un tās IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās tikai par 0.7% (3. ceturksnī ASV bija zemākais IKP pieaugums 2002. gadā). Lai veicinātu ekonomisko aktivitāti, ASV Federālo rezervju sistēma 6. novembrī samazināja federālo fondu likmi par 50 bāzes punktiem (līdz 1.25%). ASV tautsaimniecības izaugsmes palēnināšanos noteica vājš iekšzemes pieprasījums, kas bija ASV tautsaimniecības virzītājspēks gandrīz visā 2001. gadā. Kaut gan ekspansīvā monetārā politika pozitīvi ietekmēja privāto pa-

tēriņu, 4. ceturksnī tas palielinājās tikai par 1% (lēnākais kāpuma temps kopš 1993. gada). Privātā patēriņa pieauguma tempa palēnināšanās bija saistīta galvenokārt ar patērētāju konfidences kritumu, kas skaidrojams ar ģeopolitiskā riska kāpumu un situācijas pasliktināšanos darbaspēka tirgū. Jaunas darbavietas 4. ceturksnī netika radītas gandrīz nemaz, un bezdarba līmenis palielinājās līdz 6%. Nenoteiktība, kas valdīja 4. ceturksnī, nebija labvēlīga arī ražošanas sektoram – rūpnieciskās ražošanas apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu oktobrī un decembrī saruka. Uzņēmēji bija piesardzīgāki, izstrādājot investīciju plānus, tāpēc investīciju kāpums bija mazs un izmaksas saruka. Ražotāju konfidence oktobrī un novembrī vēl bija vāja, bet decembrī ražošanas nosacījumu indikators sāka norādīt uz iespējamu situācijas uzlabošanos nākotnē.

Japānas IKP pretēji tirgus dalībnieku prognozēm 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.5% (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 2.4%). Tas tomēr nenozīmēja, ka Japānas tautsaimniecība būtu pārvarējusi to skārušās problēmas (bezdarbu, banku sektora grūtības un deflāciju). IKP pieaugumu galvenokārt noteica iekšzemes pieprasījuma kāpums. IKP deflators 4. ceturksnī saruka par 2.2%, norādot uz Japānas tirdzniecības nosacījumu pasliktināšanos, kas sakarā ar Japānas atkarību no eksporta vērtējama kā negatīva iezīme.

Zema konfidence un nelabvēlīga situācija darbaspēka tirgū kavēja tautsaimniecības atveseļošanos eiro zonā. Saskaņā ar Eiropas Komisijas vērtējumu 4. ceturksnī eiro zonas valstu IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.1–0.4%. 2002. gada beigās iedzīvotāju pārliecība, ka inflācija patiesībā ir lielāka, negatīvi ietekmēja iekšzemes pieprasījumu.

Eiro zonā saglabājās zema ražotāju konfidence, un ražošanas nosacījumu indikatori norādīja uz aktivitātes mazināšanos rūpniecības sektorā. Novembrī situācija uzlabojās, bet to noteica īslaicīgs ārējais pieprasījums. Jau decembrī rūpnieciskās ražošanas apjoms atkal saruka gan eiro zonā, gan tās lielākajās dalībvalstīs – Vācijā, Francijā un Itālijā.

Tomēr eiro zonas IKP, pateicoties neto eksportam, turpināja palielināties. Attīstību kavēja vājš privātais pieprasījums, un pat Eiropas Centrālās bankas bāzes likmes samazināšana 6. decembrī par 50 bāzes punktiem (līdz 2.75%) nespēja veicināt iekšzemes pieprasījuma palielināšanos. Sakarā ar to, ka Eiropā bija mazāks māj-saimniecību parāds nekā, piemēram, ASV, un tas galvenokārt tika finansēts ar aizdevumiem ar fiksēto procentu likmi, patērētāji eiro zonā bija mazāk atsaucīgi procentu likmju pārmaiņām nekā ASV iedzīvotāji un viņu rīcību vairāk noteica pārmaiņas darbaspēka tirgū. Turklāt darbaspēka vienības izmaksas eiro zonā bija augstākas nekā ASV un Lielbritānijā. Sakarā ar mazo pieprasījumu Eiropas uzņēmēji bija spiesti samazināt izmaksas (arī darbinieku skaitu), lai saglabātu uzņēmumu darbības rentabilitāti. Vācijā, Francijā un Spānijā palielinājās bezdarba līmenis.

Lielbritānijā 4. ceturksnī saglabājās nozīmīgs privātā patēriņa pieauguma temps. Kopā ar valdības patēriņu tas nodrošināja IKP palielināšanos, un Lielbritānijas IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.4% (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 1.7%). Stāvoklis rūpniecības sektorā bija sliktākais pēdējo 10 gadu laikā – 2002. gadā rūpnieciskās ražošanas apjoms saruka par 4.0%.

Vairākās Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstīs 4. ceturksnī turpinājās 2002. gada iepriekšējos ceturkšņos aizsācies ekonomiskās aktivitātes pieaugums, taču tā nebija kopēja reģiona tendence. Lielākajā daļā valstu ekonomiskā aktivitāte būtiski nemainījās vai pat pazeminājās.

Polijas ekonomiskā izaugsme 4. ceturksnī nedaudz paātrinājās. Saglabājoties stabilam privātā patēriņa un eksporta pieaugumam, samazinājās iepriekšējos ceturkšņos novērotais straujais investīciju kritums. Tas viesa cerības, ka, atsākoties investīciju pieaugumam, Polijas tautsaimniecība varētu pamazām atgūties no divus gadus ilgušā stagnācijas perioda.

Baltijas valstīs saglabājās straujāka ekonomiskā izaugsme nekā vidēji reģionā, taču gan Lietuvas, gan Igaunijas ekonomiskā aktivitāte gada beigās pavājinājās. Igaunijā pretēji divu iepriekšējo ceturkšņu tendencei 4. ceturksnī rūpniecības gada pieauguma temps kritās. Novembrī un decembrī salīdzinājumā ar straujo kāpumu 3. ceturksnī mazinājās eksporta pieauguma temps. Arī mazumtirdzniecības pieaugums gada beigās palēninājās, kaut gan algas strauji palielinājās un bezdarba līmenis bija zems. Rūpnieciskā ražošana Igaunijā 2002. gadā pieauga par 7.1%. Eksports samazinājās (par 1.6%), un, palielinoties importam (par 5.8%), tekošā konta negatīvais saldo pieauga, gada beigās sasniedzot 12.5% no IKP. Igaunijas IKP 2002. gadā palielinājās par 5.8%.

Arī Lietuvas rūpnieciskās ražošanas pieauguma temps samazinājās. To lielā mērā ietekmēja naftas pārstrādes apjoma kritums sakarā ar naftas produktu piegāžu sarukumu no Krievijas. Taču eksporta līmenis bija pārsteidzoši augsts, un 4. ceturksnī tā apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 16.0%. Kaut gan eksports strauji palielinājās, Lietuvas IKP kāpums 4. ceturksnī palēninājās (7.0%; 3. ceturksnī – 7.8%). 2002. gadā Lietuvas IKP pieauga par 6.7% (2001. gadā – par 5.9%), bet tā nominālvērtība palielinājās mazāk negatīva IKP deflatora ietekmē. Cenu kritumu noteica Lietuvas lita kursa pieaugums samērā zema darba algu kāpums, strauji augot ražošanas produktivitātei.

Krievijas ekonomisko aktivitāti 2002. gada otrajā pusē lielā mērā noteica straujais eksporta ienākumu pieaugums, ko pozitīvi ietekmēja naftas cenu kāpums pasaules tirgū. 4. ceturksnī eksporta ienākumi salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 24.9% (2002. gadā preču eksports pieauga par 5.3%). Palielinoties ienākumiem, arī 4. ceturksnī saglabājās augsts Krievijas iekšējais pieprasījums. Par to liecināja straujais mazumtirdzniecības apgrozījuma kāpums. Savukārt rūpnieciskās ražošanas apjoma gada pieauguma temps samazinājās, un saskaņā ar Krievijas Valsts statistikas komitejas provizoriskiem datiem IKP 2002. gadā palielinājās par 4.3%.

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

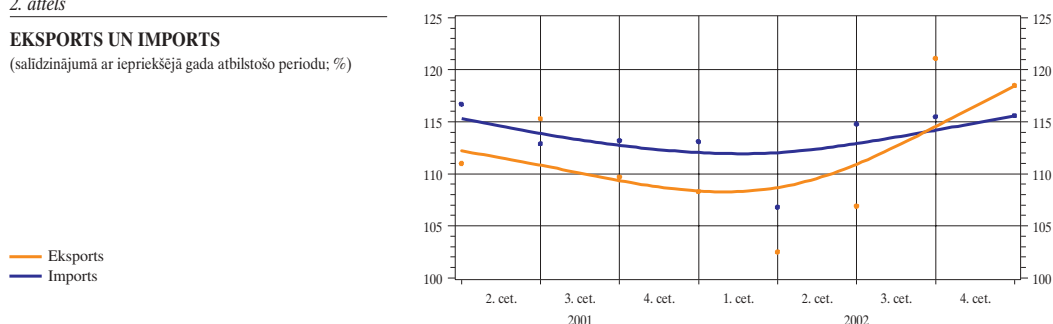
Latvijas ārējās tirdzniecības apgrozījums 4. ceturksnī turpināja augt un sasniedza 1 082.3 milj. latu. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eksports 4. ceturksnī pieauga par 18.5%, bet imports – par 15.7% (sk. 2. att.). Eksports, neraugoties uz lēno Eiropas tautsaimniecības attīstību, palielinājās uz ES valstīm (par 22.4%) un pārējām valstīm (par 16.2%). Pārējo valstu grupā tas visvairāk pieauga uz Igauniju un Lietuvu (visās galvenajās preču grupās), ASV (galvenokārt alkoholiskie un bezalkoholiskie dzērieni) un Norvēģiju (metāli un to izstrādājumi). Latvijas galvenās tirdzniecības partnervalstis eksportā bija Vācija, Lielbritānija, Zviedrija un Lietuva.

Sezonālu faktoru ietekmē 2002. gada nogalē straujāk pieauga iekšzemes pieprasījums, un tas veicināja arī lielāku importa kāpumu 4. ceturksnī. Salīdzinājumā ar 3. ceturksni eksporta apjoms pieauga par 1.3%, importa – par 11.0%.

2. attēls

EKSPORTS UN IMPORTS

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Preču eksportā 4. ceturksnī dominēja koksne un tās izstrādājumi, metāli un to izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi, pārtikas rūpniecības produkti un mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eksports pieauga par 57.9 milj. latu, visvairāk – koksne un tās izstrādājumi un metāli un to izstrādājumi. Koksnes eksporta palielināšanos noteica eksporta fiziskā apjoma pieaugums, bet metālu eksporta kāpumu vienlīdz nozīmīgi ietekmēja tā fiziskā apjoma un cenu kāpums.

Gan lata nominālais kurss, gan lata reālā efektīvā kursa indekss attiecībā pret 10 galveno tirdzniecības partnervalstu valūtām 4. ceturksnī turpināja samazināties (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – attiecīgi par 4.7% un 6.1%). Tādējādi lata nominālā kursa sarukums bija noteicošais lata reālā efektīvā kursa indeksa samazinājuma komponents, savukārt Latvijas un tās galveno attīstīto tirdzniecības partnervalstu inflācijas līmeņa atšķirību ietekme uz lata reālā efektīvā kursa indeksa dinamiku bija mazāka. Minētās pārmaiņas pozitīvi iespaidoja Latvijas eksportētāju konkurētspēju gan attīstīto valstu, gan attīstības valstu tirgos. Lata reālā efektīvā kursa indekss attiecībā pret šo valstu valūtām saruka attiecīgi par 6.9% un 4.6%, bet lata nominālais kurss – attiecīgi par 6.5% un 1.2%.

Eksporta vienības vērtība pieauga gan salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (par 4.6%), gan salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (par 0.7%), reālajam eksportam palielinoties attiecīgi par 13.2% un 0.5%.

Nozīmīgākās importa preces bija mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas, minerālie produkti, transportlīdzekļi, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija un metāli un to izstrādājumi. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu preču ievedums palielinājās par 96.2 milj. latu, pie tam kāpums bija vērojams visās nozīmīgākajās preču grupās. Visvairāk pieauga mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu (par 20.0 milj. latu), metālu un to izstrādājumu (par 14.4 milj. latu), ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas (par 10.6 milj. latu; galvenokārt farmācijas produkcijas) imports. Importa cenu kāpums noteica mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un metālu un to izstrādājumu ievaduma vērtības paaugstināšanos.

Pusi no importa kopapjoma 4. ceturksnī Latvija saņēma no piecām galvenajām tirdzniecības partnervalstīm – Vācijas, Lietuvas, Krievijas, Somijas un Zviedrijas. Preču ievadums būtiski palielinājās no Krievijas (galvenokārt minerālie produkti, alkoholiskie un bezalkoholiskie dzērieni), Vācijas (mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas, metāli un to izstrādājumi), Lietuvas, Igaunijas un ASV (transportlīdzekļi, mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas).

Importa vienības vērtība 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni būtiski nemainījās, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 8.1%. Tādējādi importa kāpumu vienlīdz nozīmīgi ietekmēja importa fiziskā apjoma un cenu pieaugums. Reālais imports palielinājās par 7.1%.

Ārējās tirdzniecības norēķinos visu gadu turpinājās eiro īpatsvara pieaugums (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – no 41.3% līdz 49.7%). Euro kursa kāpums bija izdevīgs eksportētājiem uz eiro zonu. Vienlaikus ārējās tirdzniecības norēķinos kritās ASV dolāra īpatsvars (no 38.0% 2001. gada 4. ceturksnī līdz 29.7% 2002. gada 4. ceturksnī) un palielinājās lata īpatsvars.

Maksājumu bilance

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 68.2 milj. latu un bija 150.3 milj. latu jeb 10.5% no iekšzemes kopprodukta (2001. gada 4. ceturksnī – 16.7%, bet, neietverot kuģu iegādes izdevumus, – 10.8% no iekšzemes kopprodukta). Preču eksports pieauga par 21.5%, bet preču imports – par 3.0%, tāpēc preču negatīvā saldo attiecība pret iekšzemes kopproduktu būtiski samazinājās (no 25.8% 2001. gada 4. ceturksnī līdz 19.7% 2002. gada 4. ceturksnī).

Lai gan saruka jēlnaftas tranzīts, pakalpojumu pozitīvais saldo bija samērā augsts – salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tas palielinājās par 6.0 milj. latu (līdz 75.3 milj. latu) un sedza 26.6% no preču negatīvā saldo. Pakalpojumu pozitīvā saldo kāpumu noteica nerezidentiem sniegto pakalpojumu apjoma pieaugums, bet palielinājās arī no nerezidentiem saņemto pakalpojumu apjoms (par 1.9 milj. latu).

Pakalpojumu eksporta kāpumu (par 7.9 milj. latu) noteica lielāks sniegto braucienu un cita transporta klasifikācijā ietvertu pārvadājumu pakalpojumu apjoma pieaugums, turklāt sniegto dzelzceļa un autotransporta pārvadājumu pakalpojumu apjoma palielinājums kompensēja ar naftas un tās produktu tranzītu saistīto jūras transporta citu pakalpojumu apjoma kritumu.

Palielinoties nerezidentiem sniegto autotransporta, dzelzceļa un jūras transporta kravu pārvadājumu pakalpojumu kopapjomam (par 10.2 milj. latu) un samazinoties ar naftas tranzītu saistīto ostu pakalpojumu un cauruļvadu transporta pakalpojumu ieņēmumu apjomam, sniegto pārvadājumu pakalpojumu kopapjoms pieauga par 0.7 milj. latu. Palielinoties no nerezidentiem saņemto pārvadājumu pakalpojumu apjomam (galvenokārt autotransporta kravu pārvadājumu pakalpojumu apjomam), pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo saruka par 2.2 milj. latu.

Braucienu pakalpojumu negatīvais saldo, galvenokārt pieaugot nerezidentu tēriņiem Latvijā, samazinājās par 10.2 milj. latu. Ārvalstu ceļotāju tēriņu kāpumu noteica gan ceļotāju skaits, gan vidējā izdevumu apjoma pieaugums.

Citu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būtiski nemainījās. Sniegto citu pakalpojumu apjoma samazinājumu (1.0 milj. latu) noteica zemāks tirdzniecības starpniecības un citu ar tirdzniecību saistītu pakalpojumu apjoms. Savukārt no nerezidentiem saņemto citu pakalpojumu apjoma pieaugumu noteica sakaru, tirdzniecības starpniecības un citu ar tirdzniecību saistītu pakalpojumu apjoma kāpums.

Pakalpojumu eksports sasniedza 186.3 milj. latu, un tajā dominēja nerezidentiem sniegtie pārvadājumu pakalpojumi (61.5%), bet sniegto citu pakalpojumu apjoms sasniedza 26.5% no pakalpojumu eksporta kopapjoma. Saņemto citu pakalpojumu un pārvadājumu pakalpojumu apjoms sasniedza attiecīgi 37.3% un 34.7% no pakalpojumu importa kopapjoma (111.0 milj. latu).

Ienākumu pozitīvais saldo, palielinoties nerezidentu gūtajiem tiešo investīciju ienākumiem, saruka (par 13.6 milj. latu). Nerezidentu tiešo investīciju ienākumi (9.5 milj. latu) bija mazāki nekā iepriekšējos ceturkšņos, un lielāko tiešo investīciju

ienākumu apjomu nerezidenti guva banku sektorā. Par 1.8 milj. latu pieauga ārvalstīs nodarbināto rezidentu atlīdzība.

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo bija 42.4 milj. latu un sedza 15.0% no preču negatīvā saldo.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo bija 170.7 milj. latu.

Ārvalstu tiešo investīciju apjoms bija 29.7 milj. latu. Latvijā tiešās investīcijas tika veiktas 32.9 milj. latu apjomā, un to lielākā daļa (85.0%) ieguldīta uzņēmumu pašu kapitālā.

Portfeļieguldījumu saldo bija negatīvs (28.2 milj. latu). Rezidenti palielināja ārvalstu vērtspapīru portfeli par 27.9 milj. latu. Galvenokārt pieauga banku ieguldījumu apjoms OECD valstu obligācijās un parādzīmēs.

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 163.1 milj. latu. Bankām galvenokārt piesaistot noguldījumus, citu ieguldījumu pasīvi pieauga par 328.0 milj. latu, bet, rezidentiem izvietojot līdzekļus īstermiņa noguldījumos, citu ieguldījumu aktīvi palielinājās par 164.9 milj. latu. Banku citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 126.8 milj. latu. Pieprasījuma noguldījumu un īstermiņa noguldījumu veidā bankas piesaistīja attiecīgi 259.5 milj. latu un 45.2 milj. latu, bet ārvalstīs īstermiņa noguldījumu (pieprasījuma noguldījumu un termiņnoguldījumu) veidā izvietoja 143.4 milj. latu. Uzņēmumu citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 38.3 milj. latu; uzņēmumi samazināja pieprasījuma noguldījumu atlikumu ārvalstu kredītiestādēs (par 11.3 milj. latu), bet saņemto tirdzniecības kredītu atlikums pieauga (par 26.0 milj. latu).

Ceturkšņa pirmajos mēnešos rezerves aktīvi samazinājās par 62.8 milj. latu, bet decembrī, pieaugot pieprasījumam pēc latu resursiem, valūtas mijmaiņas darījumu rezultātā rezerves aktīvi gandrīz sasniedza ceturkšņa sākuma līmeni (sarukums bija nebūtisks – 2.3 milj. latu).

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati par IKP izlietojumu 2002. gada 3. ceturksnī liecina, ka iekšzemes pieprasījums joprojām bija augsts. Tā kāpumu galvenokārt noteica investīciju un privātā patēriņa palielinājums. Augsts bija arī ārējais pieprasījums, tāpēc būtiski palielinājās preču un pakalpojumu eksporta apjoms.

Straujo privātā patēriņa pieaugumu 3. ceturksnī (9.3%) veicināja darba samaksas un izsniegto kredītu apjoma palielinājums. Sabiedriskais patēriņš 3. ceturksnī pieauga par 6.1% un kopējie gala patēriņa izdevumi – par 8.6% (straujākā izaugsme kopš 1996. gada).

Iekšzemes pieprasījuma komponents 3. ceturksnī palielinājās par 5.6%, t.sk. investīcijas pamatlīdzekļos – par 8.1%. Būvniecības cenas turpināja samazināties. Saglabājoties augstam investīciju līmenim un uzkrājumiem palielinoties par 1.4 procentu punktiem (līdz 20.9%), saruka tekošā konta negatīvais saldo.

2002. gada 1. pusgadā bija zems ārējais pieprasījums, bet 2. pusgadā tas būtiski palielinājās. Eksports 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 10.4%. Iekšzemes pieprasījuma un eksporta kāpums noteica arī importa preču pieprasījuma pieaugumu – preču un pakalpojumu imports 3. ceturksnī palielinājās par 10.6%.

Kopējais piedāvājums

4. ceturksnī turpinājās strauja Latvijas tautsaimniecības izaugsme. To joprojām noteica augsts iekšzemes pieprasījums, bet būtiska nozīme bija arī jūtami pieaugušajam eksportam. Reālā IKP kāpums pārskata ceturksnī (8.3%) bija lielāks nekā iepriekšējos 2002. gada ceturkšņos.

Tautsaimniecības izaugsmi noteica divas nozīmīgākās tautsaimniecības nozares – tirdzniecība un apstrādes rūpniecība (pievienotās vērtības pieaugums attiecīgi 15.5% un 9.6%). Preču sektorā ļoti veiksmīgi attīstījās arī būvniecība (pievienotās vērtības kāpums – 20.1%), ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (13.2%) un elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde (10.1%). Pakalpojumu sektorā nozīmīgi palielinājās operāciju ar nekustamo īpašumu, nomas un citas komercdarbības (6.8%) un finanšu starpniecības (5.0%) pievienotā vērtība.

Kaut gan strauji kritās naftas tranzīts un tādējādi arī Ventspils ostas apgrozījums, transporta, glabāšanas un sakaru nozares ieguldījums kopējā pievienotajā vērtībā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 4.0%. To nodrošināja pārējo Latvijas ostu un dzelzceļa pakalpojumu un sakaru apakšnozares attīstība.

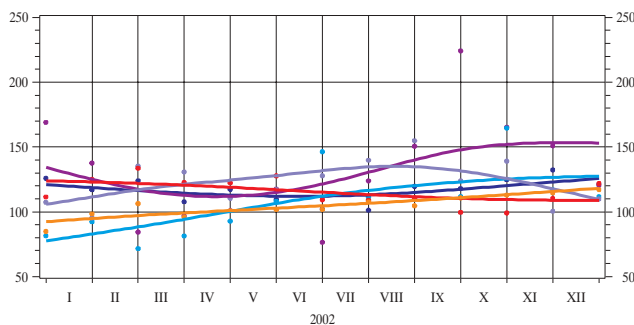
Turpināja augt Latvijas rūpniecības nozaru produkcijas pieprasījums gan iekšzemē, gan vairākās ES valstīs, Lietuvā, Igaunijā, ASV un dažās NVS valstīs. 4. ceturksnī jauno eksporta pasūtījumu neto apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu strauji palielinājās metālu un to izstrādājumu ražošanā, kā arī atsevišķās mašīnbūves nozarēs. Īpaši strauji šo nozaru, kā arī ķīmiskās rūpniecības, papīra un kartona, tā izstrādājumu, šūto un tekstilizstrādājumu produkcijas pieprasījums pieauga iekšējā tirgū.

Ārējais un iekšzemes pieprasījums noteica ražošanas augšupeju apstrādes rūpniecībā (sk. 3. att.). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tās fiziskā apjoma indekss palielinājās par 9.6%. Visvairāk pieauga radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošana (par 39.2%), citur neklasificētu mašīnu un iekārtu ražošana (par 30.7%), citur neklasificētu elektrisko mašīnu un aparātu ražošana (par 17.8%) un pārējo nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana (par 26.0%). Samērā augsts bija koksnes, koka un korķa izstrādājumu, izņemot mēbeles (14.0%), gatavo metālizstrādājumu, izņemot mašīnas un iekārtas (13.7%), ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru (10.9%), pārējo transportlīdzekļu (7.8%), gumijas un plastmasas izstrādājumu (9.6%), pārtikas produktu un dzērienu (5.9%) un vairāku citu nozaru ražošanas pieaugums.

3. attēls

RŪPNIĒCĪBAS PRODUKCIJAS FIZISKĀ APJOMA INDEKSS (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

- Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles
- Pārējo nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana
- Gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana
- Elektrisko mašīnu un aparātu ražošana
- Radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošana
- Citur neklasificētu elektrisko mašīnu un aparātu ražošana

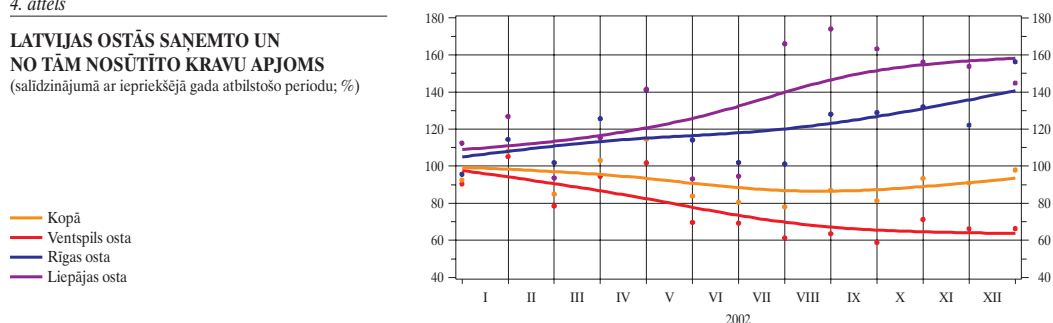
Būtisks ražošanas kāpums tika sasniegts ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē (13.2%) un elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē (10.3%).

Jēlnaftas tranzīts caur Ventspils ostu 4. ceturksnī turpināja sarukt, un tās piegāde pa maģistrālo naftas vadu veidoja tikai 16.1% no iepriekšējā gada atbilstošā perioda

tranzīta apjoma. Kaut gan pieauga naftas produktu un dažu citu kravu pārkraušanas apjoms, Ventspils ostas apgrozījums samazinājās par 32.0%. Strauji attīstījās pārējais tranzīts caur Latvijas ostām, un pa dzelzeļu pārvadāto tranzitkravu apjoms pieauga par 31.9%. Turpināja palielināties pārējo Latvijas ostu kravu apgrozījums (sk. 4. att.). Rīgas ostas kravu apgrozījums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 36.8%, Liepājas ostas – par 51.6% un mazo ostu – par 34.7%. Tādējādi kopējais ostu kravu apgrozījums samazinājās tikai par 5.8%.

4. attēls

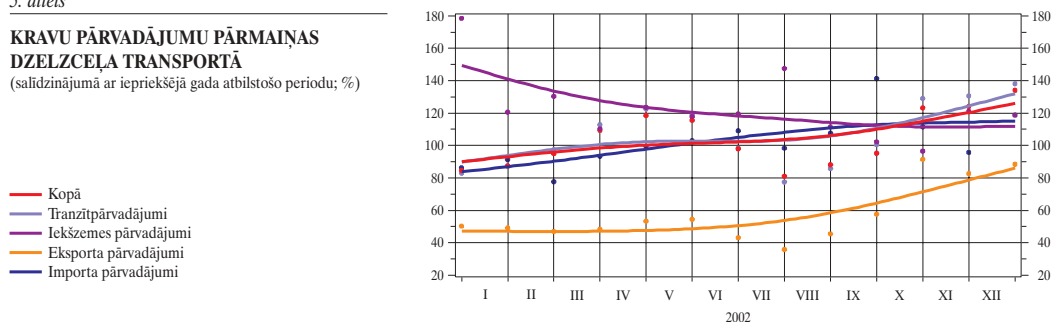
LATVIJAS OSTĀS SAŅEMTO UN NO TĀM NOSŪTĪTO KRAVU APJOMS (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

Bija vērojama arī eksporta, importa un iekšzemes pārvadājumu izaugsme, un 4. ceturksnī pa dzelzeļu pārvadāto kravu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 27.3% (kravu pārvadājumu ikmēneša pārmaiņas sk. 5. att.).

5. attēls

KRAVU PĀRVADĀJUMU PĀRMAIŅAS DZELZCEĻA TRANSPORTĀ (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

Augot iedzīvotāju ienākumiem un privātpersonām izsniegto kredītu apjomam un samazinoties ēnu ekonomikas īpatsvaram mazumtirdzniecībā, tās apgrozījums turpināja strauji palielināties (kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 21.9%). Pieaugumu veicināja arī lielveikalu tīkla paplašināšanās. Mazumtirdzniecības konjunktūras apsekojumā iegūtais konfidences rādītājs 2003. gada 1. ceturksnī (10%) atspoguļo arī nozares turpmākās attīstības pozitīvu vērtējumu.

Sabiedriskās ēdināšanas apgrozījums 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 3.9%.

Nodarbinātība un darba samaksa

Tautsaimniecībā pamatdarbā nodarbināto iedzīvotāju skaits 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 3.9% un sasniedza 997.2 tūkst. Nodarbināto skaits visvairāk palielinājās apstrādes rūpniecībā – par 19.3 tūkst. jeb 12.4%. Šajā nozarē bija vislielākais nodarbināto skaits (203.5 tūkst. jeb 20.5% no nodarbināto kopskaita). Nodarbināto skaits pieauga arī transportā, glabāšanā un sakaros – par 8.3 tūkst. jeb 10.7%. Savukārt nozīmīgs nodarbināto skaita samazinājums bija tirdzniecībā (par 4.8 tūkst. jeb 3.1%) un lauksaimniecībā (par 5.0 tūkst. jeb 3.5%), kas ir otrā un trešā lielākā nozare nodarbināto skaita

ziņā (attiecīgi 147.7 tūkst. jeb 14.8% no nodarbināto kopskaita un 135.9 tūkst. jeb 13.6% no nodarbināto kopskaita).

Bezdarba līmenis decembrī salīdzinājumā ar 2001. gada decembri samazinājās par 0.1 procentu punktu un bija 7.6% (zemākais kopš 2002. gada sākuma).

Bezdarba līmeņa pazemināšanos ietekmēja augoša ekonomiskā aktivitāte. Decembra beigās bija reģistrēti 89 735 bezdarbnieki (septembra beigās – 92 063). 2002. gada decembrī bezdarbnieku skaits salīdzinājumā ar 2001. gada decembri saruka par 2.1%.

Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā bruto darba samaksa 4. ceturksnī bija Ls 184.77, bet mēneša vidējā neto darba samaksa – Ls 132.90. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nominālā bruto darba samaksa palielinājās par 9.6%, bet nominālā neto darba samaksa – par 9.2%. Patēriņa cenu kāpuma dēļ reālās darba samaksas pieaugums bija zemāks – reālā bruto darba samaksa pieauga par 8.0%, bet reālā neto darba samaksa – par 7.6%.

Straujo darba samaksas kāpumu tautsaimniecībā galvenokārt noteica darba samaksas palielinājums sabiedriskajā sektorā, īpaši budžeta iestādēs. Reālā bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 10.9%, bet reālā neto darba samaksa – par 10.5%.

CENU DINAMIKA

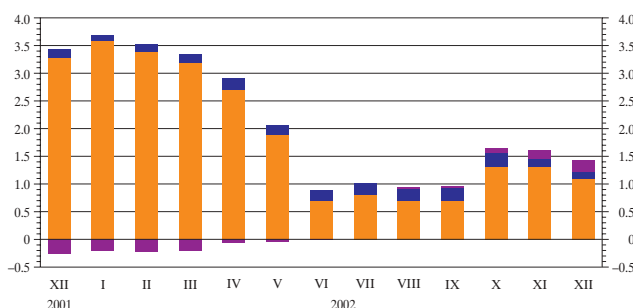
4. ceturksnī patēriņa cenu gada inflācija bija nedaudz augstāka nekā 3. ceturksnī un sasniedza 1.5%, savukārt cenu kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija 1.2%. Cenu pieaugumu noteica ziemas sezonas sākums: oktobrī apģērba un apavu cenas paaugstinājās par 4.8%, strauji pieauga dārzeņu un kartupeļu cena (oktobrī – par 9.4%, novembrī – par 8.2% un decembrī – par 8.4%). Vidējo cenu līmeni 4. ceturksnī nedaudz pazemināja svētku atlaides decembrī (galvenokārt mājturības precēm, sadzīves tehnikai, apģērbam un apaviem). Degvielas un administratīvi regulējamo cenu pārmaiņas bija nelielas, tāpēc arī to ietekme uz kopējo inflāciju 4. ceturksnī nebija nozīmīga un pamatinflācija bija 1.2% (patēriņa cenu gada inflācijas ikmēneša pārmaiņas sk. 6. att.).

6. attēls

PATĒRIŅA CENU GADA INFLĀCIJAS PĀRMAIŅAS

(procentu punktos; pa komponentiem)

Patēriņa cenu gada pamatinflācija
Administratīvi regulējamās cenas
Degvielas cenas

Ražotāju cenas 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 3. ceturksni pieauga par 0.4% un salīdzinājumā ar 2001. gada 4. ceturksni – par 0.7%. Lielākais cenu kāpums bija apģērba ražošanā, savukārt lielākais ražotāju cenu kritums – ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru ražošanā. Kopējo ražotāju cenu indeksu galvenokārt ietekmēja eksportētās produkcijas cenu kāpums par 1.1% salīdzinājumā gan ar 3. ceturksni, gan ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Savukārt vietējā tirgū pārdotās produkcijas ražotāju cenas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nemainījās.

Būvniecības cenu samazināšanās tendence 2002. gada beigās saglabājās, un būvniecības izmaksas 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka par 1.2%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 1.9%.

Ražotāju cenu pārmaiņas rūpniecībā un izmaksu pārmaiņas būvniecībā pārskata ceturksnī neveicināja patēriņa cenu kāpumu.

FISKĀLAIS SEKTORS

Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts 4. ceturksnī pieauga par 111.3 milj. latu un 2002. gadā sasniedza 131.1 milj. latu (sk. 7. att.), 1.5 reizes pārsniedzot iepriekšējā gada apjomu. Budžeta ieņēmumi 4. ceturksnī bija 506.8 milj. latu (par 12.5% vairāk nekā 2001. gada 4. ceturksnī), bet izdevumi – 615.4 milj. latu (par 24.8% vairāk nekā 2001. gada atbilstošajā periodā).

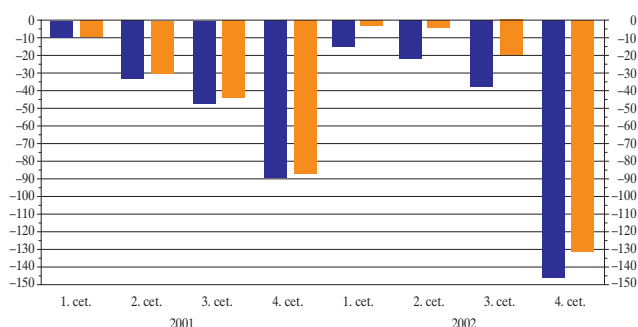
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālo bilanci būtiski pasliktināja valsts pamatbudžeta fiskālais deficīts (4. ceturksnī – 83.7 milj. latu). Visvairāk (par 69.4 milj.

7. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA BILANCE

(no gada sākuma; perioda beigās; milj. latu)

■ Finansiālā bilance
■ Fiskālā bilance

latu) valsts pamatbudžeta fiskālais deficīts palielinājās decembrī, divreiz pārsniedzot 2002. gada pirmajos vienpadsmit mēnešos izveidojušos deficītu. Būtiski pieauga valsts pamatbudžeta izdevumi (par 41.3% salīdzinājumā ar 2001. gada 4. ceturksni). Decembrī salīdzinājumā ar novembri strauji palielinājās izdevumi visās galvenajās izdevumu grupās.

Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālo bilanci gan 4. ceturksnī, gan 2002. gadā pasliktināja arī pašvaldību konsolidētā budžeta pieaugošais deficīts (4. ceturksnī – 25.0 milj. latu, gadā – 45.3 milj. latu). Lielākā daļa no tā – 26.5 milj. latu – bija Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta deficīts. Pašvaldību pamatbudžeta deficīts 4. ceturksnī tika finansēts ar aizņēmumu no valsts pamatbudžeta, ieņēmumiem no pašvaldību īpašuma privatizācijas un citiem iekšējiem finansēšanas avotiem.

Valsts speciālā budžeta ieņēmumi 4. ceturksnī bija lielāki nekā iepriekšējos 2002. gada ceturkšņos un par 19.2% lielāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Tomēr, salīdzinājumā ar 2001. gada 4. ceturksni par 16.8% pieaugot arī izdevumiem, 4. ceturksnī valsts speciālajā budžetā izveidojās 6.1 milj. latu fiskālais deficīts, bet 2002. gadā valsts speciālajā budžetā bija fiskālais pārpalikums (2.4 milj. latu). Pēc sociālās apdrošināšanas budžeta fiskālā deficīta oktobrī (6.8 milj. latu), ko noteica pensiju indeksācija, novembrī un decembrī izveidojās fiskālais pārpalikums, tāpēc šā budžeta fiskālais deficīts 4. ceturksnī sasniedza tikai 0.2 milj. latu, bet 2002. gadā tajā bija fiskālais pārpalikums (1.7 milj. latu).

Izdevumu straujais pieaugums daļēji skaidrojams ar to, ka grozījumi likumā "Par valsts budžetu 2002. gadam" stājās spēkā tikai 21. novembrī un faktiski visi papildu izdevumi, kas paredzēti budžeta grozījumos, tika finansēti decembrī.

4. ceturksnī palielinājās nodokļu ieņēmumu pieauguma temps (kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – 13.9%), un šis temps bija augstākais kopš 1998. gada. Visvairāk pieauga iedzīvotāju ienākuma nodokļa, sociālās apdrošināšanas iemaksu, pievienotās vērtības nodokļa un izložu un azartspēļu nodokļa ieņēmumi (attiecīgi par 14.6%, 13.7%, 21.2% un 2.0 reizes). Savukārt dabas resursu nodokļa ieņēmumi un muitas nodokļa ieņēmumi samazinājās (attiecīgi par 11.3% un 1.3%). Nodokļu ieņēmumi decembrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada decembri palielinājās par 26.0%.

Nodokļu ieņēmumi valsts pamatbudžetā oktobrī–decembrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 14.8% (līdz 167.3 milj. latu). 4. ceturksnī pieauga arī nenodokļu ieņēmumi valsts pamatbudžetā (salīdzinājumā ar 3. ceturksni – par 33.3% un salīdzinājumā ar iepriekšēja gada atbilstošo periodu – par 74.5%).

Valdības parāds 2002. gadā sasniedza 756.2 milj. latu apjomu. Valdības iekšējais parāds 4. ceturksnī palielinājās par 8.9 milj. latu, bet ārējais parāds – par 5.0 milj. latu. Valdības iekšējā parāda pieaugumu galvenokārt noteica valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija.

MONETĀRĀ POLITIKA UN FINANŠU SEKTORS

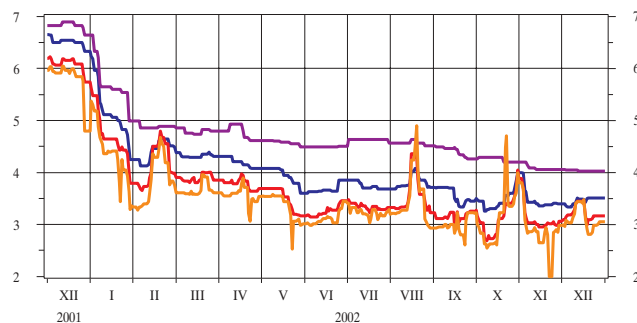
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas

Latvijas naudas tirgus likviditāte 4. ceturksnī bija apmierinoša, un naudas tirgus procentu likmju indekss RIGIBOR salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās (īpaši kredītiem, kas izsniegti ar termiņu uz 1 mēnesi un 6 mēnešiem; sk. 8. att.). Bankām vienlaikus saglabājās interese par Latvijas Bankas piedāvātajiem monetārās politikas instrumentiem. Pēc Latvijas Bankas 2002. gada septembrī veiktās refinansēšanas un banku termiņnoguldījumu un lombarda kredītu procentu likmju samazināšanas 4. ceturksnī notika pakāpeniska naudas tirgus procentu likmju pielāgošanās zemākajam līmenim. Latvijas Bankas veiktā procentu likmju samazināšana veicināja banku termiņnoguldījumu atlikuma sarukumu centrālajā bankā – tas bija mazāks nekā 2002. gada iepriekšējos ceturkšņos, un bankas brīvos līdzekļus vairāk novirzīja tautsaimniecības kreditēšanai. RIGIBOR kredītiem ar 6 mēnešu termiņu (pie tās tiek piesaistītas nebankām izsniegto kredītu procentu likmes) samazinājās par 0.23 procentu punktiem un ceturkšņa beigās bija 4.03%.

8. attēls

NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMJU INDEKSS RIGIBOR (%)

— Uz nakti izsniegti kredīti
— Uz 7 dienām izsniegti kredīti
— Uz 1 mēnesi izsniegti kredīti
— Uz 6 mēnešiem izsniegti kredīti

Banku interese par Latvijas Bankas *repo* kredītiem 4. ceturksnī turpināja pieaugt, un pieprasījums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 48.2%. Izsniegto *repo* kredītu apjoms (188.7 milj. latu) salīdzinājumā ar 3. ceturksni pieauga par 51.7%. Vidējais *repo* kredītu atlikums 4. ceturksnī palielinājās līdz 34.3 milj. latu. Izsniegto *repo* kredītu vidējā svērtā procentu likme pazeminājās (līdz 3.0%).

4. ceturksnī, līdzīgi kā iepriekšējā ceturksnī, bankas pieprasīja arī lombarda kredītus. Tie tika izsniegti 28.7 milj. latu apjomā. Valūtas mijmaiņas darījumu izsoles notika reizi nedēļā, un šādu darījumu atlikums palielinājās no 132.3 milj. latu septembra beigās līdz 146.5 milj. latu decembra beigās, lai gan šajā laikā tika dzēsti iepriekš veiktie ilgtermiņa valūtas mijmaiņas darījumi 30.0 milj. latu apjomā.

Banku un citu finanšu institūciju termiņnoguldījumu vidējais atlikums Latvijas Bankā 4. ceturksnī samazinājās par 8.0 milj. latu – līdz 3.8 milj. latu (mazākais 2002. gada ceturksņa vidējais atlikums).

Latvijas Banka neveica operācijas ar savu valsts vērtspapīru portfeli, un tā atlikums 2002. gada beigās bija 64.4 milj. latu.

Naudas rādītāju dinamika un procentu likmes

Latvijas Bankas naudas piedāvājums 4. ceturksnī būtiski palielinājās, jo sezonālu faktoru ietekmē pieauga skaidrās naudas pieprasījums, kā arī palielinājās banku noguldījumu atlikums centrālajā bankā. Skaidrās naudas pieprasījums pakāpeniski auga oktobrī un novembrī, bet īpaši strauji – decembrī, un tās daudzums apgrozībā 4. ceturksnī palielinājās par 53.6 milj. latu jeb 9.4%. Naudas bāze 4. ceturksnī pieauga par 97.3 milj. latu jeb 14.8%.

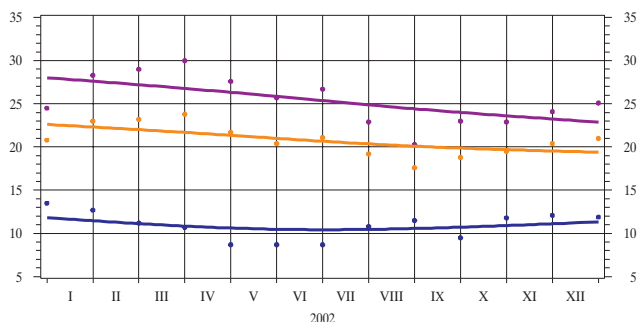
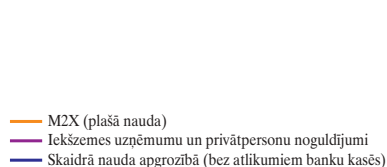
M0 pieaugumu izraisīja krass valdības noguldījuma Latvijas Bankā atlikuma samazinājums (par 110.5 milj. latu), lai gan bankām izsniegto Latvijas Bankas kredītu atlikums saruka (par 9.4 milj. latu) un centrālās bankas tirie ārējie aktīvi gandrīz nemainījās.

Sezonālu faktoru ietekmē straujš bija arī naudas rādītāju M1, M2D un M2X pieauguma temps. Lielais skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) kāpums (41.5 milj. latu jeb 8.3%) un banku piesaistīto noguldījumu atlikuma pieaugums (87.2 milj. latu jeb 7.1%) nodrošināja naudas piedāvājuma palielināšanos 4. ceturksnī par 128.7 milj. latu jeb 7.4%. M2X gada kāpuma temps pieauga no 18.8% septembrī līdz 21.0% decembrī (2001. gada decembrī tas bija 20.8%; sk. 9. att.).

9. attēls

PLAŠĀS NAUDAS UN TĀS SASTĀVDAĻU DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs) un noguldījumu attiecība palielinājās, un skaidrās naudas īpatsvars plašajā naudā decembra beigās sasniedza 29.1%.

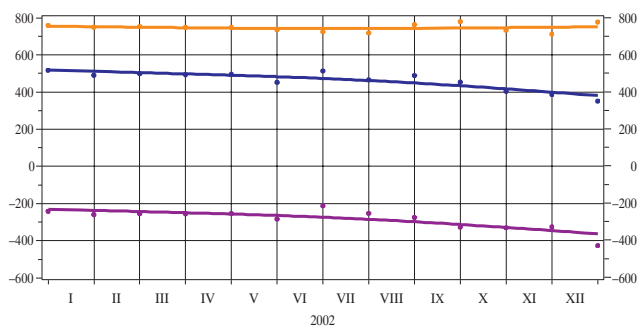
Naudas pieprasījums 4. ceturksnī strauji auga gan valdības, gan privātajā sektorā. Banku sistēmas neto kredīts valdībai budžeta izdevumu kāpuma ietekmē palielinājās par 85.8 milj. latu (2.2 reizes) un iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegtie kredīti – par 185.3 milj. latu jeb 11.1%, tādējādi būtiski pieauga banku sistēmas tirie iekšējie aktīvi. Tā kā minētais kāpums daļēji tika finansēts ar ārējo aktīvu samazinājumu, banku sistēmas tirie ārējie aktīvi 4. ceturksnī saruka par

102.0 milj. latu (sk. 10. att.), t.sk. kredītiestāžu ārējo saistību pārsniegums pār ārējiem aktīviem palielinājās par 99.5 milj. latu.

10. attēls

TĪRIE ĀRĒJIE AKTĪVI (milj. latu)

— Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi
— Banku sektora tīrie ārējie aktīvi
— Banku sistēmas tīrie ārējie aktīvi

M2X ārvalstu valūtas komponents 4. ceturksnī turpināja samazināties (par 1.5%), bet plašās naudas latu daļa M2D pieauga (par 11.5%). Arī plašās naudas likvidākais komponents M1 palielinājās par 11.3%, bet kvazinauda – tikai par 3.0%.

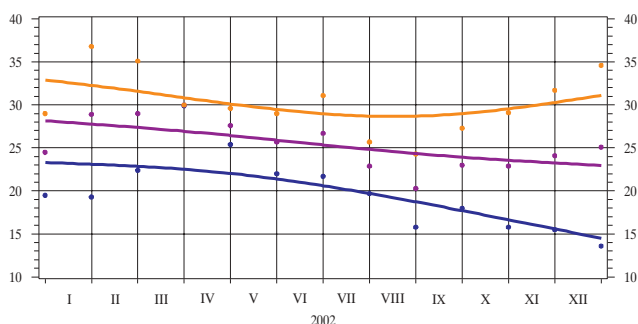
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums Latvijas kredītiestādēs 4. ceturksnī pieauga par 87.2 milj. latu un decembra beigās bija 1 321.8 milj. latu. Oktobrī noguldījumu atlikums palielinājās par 2.2%, novembrī – par 1.0% un decembrī – par 3.8%. Savukārt šo noguldījumu atlikuma gada kāpuma temps palielinājās no 23.0% septembrī līdz 25.1% decembrī (sk. 11. att.).

11. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMU DINAMIKA

(salīdzinājuma ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi
— Noguldīti latos
— Noguldīti ārvalstu valūtā

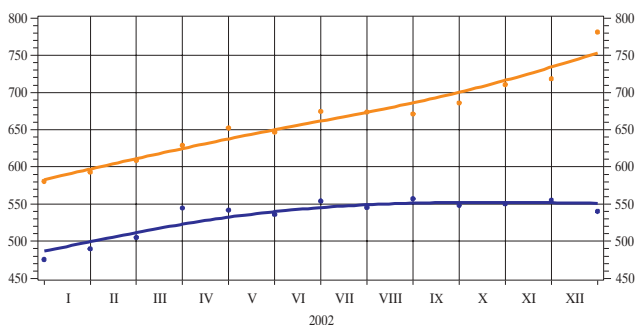
Augošie ienākumi, augstāks ienesīgums un uzticība nacionālajai valūtai noteica to, ka latos veikto noguldījumu atlikums būtiski pieauga (par 95.3 milj. latu jeb 13.9%), bet ārvalstu valūtā veikto noguldījumu atlikums nedaudz saruka (par 8.1 milj. latu jeb 1.5%; sk. 12. att.). Tādējādi latos veikto noguldījumu īpatsvars palielinājās, un decembra beigās tie veidoja 59.1% no noguldījumu kopapjoma (septembra beigās – 55.6%). Euro kursa kāpums un šīs valūtas īpatsvara pieaugums Latvijas ārējā tirdzniecībā noteica to, ka rezidentu nebanku ārvalstu valūtas noguldījumos 4. ceturksņa beigās eiro īpatsvars sasniedza 20.0% (3. ceturksņa beigās – 17.9%), bet ASV dolāra īpatsvars attiecīgi samazinājās (līdz 77.8%).

12. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS

(perioda beigās; milj. latu)

— Noguldīti latos
— Noguldīti ārvalstu valūtā

Nozīmīgi palielinājās gan pieprasījuma noguldījumu atlikums (par 60.6 milj. latu, t.sk. decembrī – par 43.7 milj. latu), gan termiņnoguldījumu atlikums (par 26.7 milj. latu, t.sk. ilgtermiņa noguldījumu atlikums – par 21.3 milj. latu).

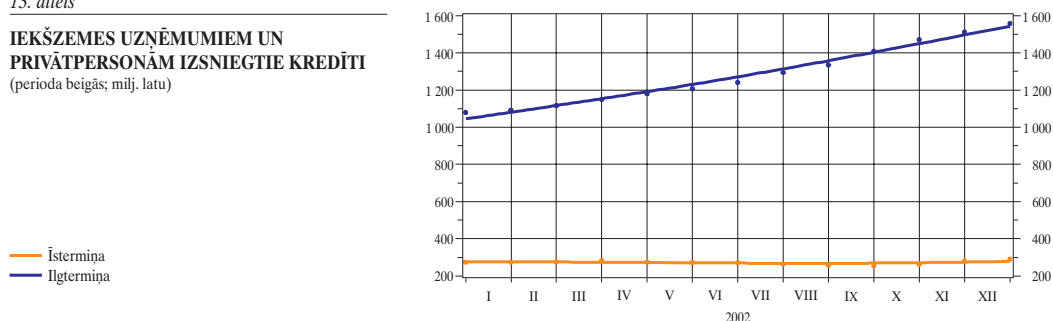
Noguldījumu atlikuma pieaugumu nodrošināja galvenokārt privātpersonu noguldījumu atlikuma kāpums (par 70.5 milj. latu jeb 10.4%).

Naudas pieprasījumu 4. ceturksnī noteica kredītēšanas pieaugums salīdzinājumā ar pārējiem 2002. gada ceturkšņiem. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums palielinājās par 36.5%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturkšņa beigām – par 11.1%, un kredītu atlikumu kopapjoms sasniedza 1.8 mljrd. latu jeb 35.6% no IKP. Privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps strauji palielinājās (līdz 79.6%; septembrī – 69.0%), bet uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikuma gada kāpuma temps samazinājās (līdz 27.2%; septembrī – 37.2%). 4. ceturkšņa beigās iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikums, tāpat kā 3. ceturkšņa beigās, veidoja 42.6% no banku sektora aktīviem.

4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējiem 2002. gada ceturkšņiem nozīmīgi (par 35.7 milj. latu) pieauga īstermiņa kredītu atlikums. Tomēr ilgtermiņa kredītu atlikums palielinājās vairāk (par 149.6 milj. latu; sk. 13. att.), un decembra beigās šādu kredītu īpatsvars bija 84.3% (3. ceturkšņa beigās – 84.7%). Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto ilgtermiņa kredītu atlikuma pieaugumu veicināja zemās procentu likmes.

13. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI
(perioda beigās; milj. latu)

Kredītu atlikuma kāpumu noteica triju galveno kredītu veidu – hipotēku kredīta, komerc kredīta un industriālā kredīta – atlikuma pieaugums (attiecīgi par 50.4 milj. latu jeb 14.2%, par 47.1 milj. latu jeb 7.5% un par 41.8 milj. latu jeb 10.6%), kā arī straujš norēķinu konta debeta atlikuma kāpums (par 18.9 milj. latu jeb 41.4%). Nozīmīgi palielinājās arī kredīta patēriņa preču iegādei atlikums un *repo* kredītu atlikums. Straujāk pieaugot hipotēku kredīta atlikumam, tā īpatsvars kredītu struktūrā decembra beigās sasniedza 21.9% (septembra beigās – 21.3%), savukārt komerc kredīta un industriālā kredīta īpatsvars saruka attiecīgi līdz 36.3% (37.5%) un 23.5% (23.6%).

Uzņēmējdarbībai izsniegto kredītu atlikums tautsaimniecībā 4. ceturksnī palielinājās par 111.6 milj. latu jeb 8.5%, īpaši strauji augot ilgtermiņa kredītu atlikumam (par 82.7 milj. latu jeb 7.6%), kas veidoja uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikuma lielāko daļu (82.8%).

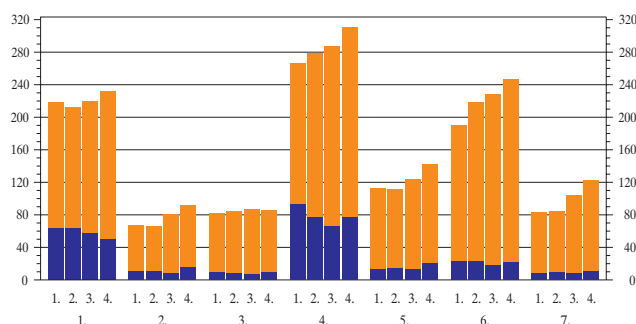
Visvairāk ilgtermiņa kredītu atlikums (sk. 14. att.) pieauga apstrādes rūpniecībā (par 19.5 milj. latu jeb 12.0%), operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (par 15.8 milj. latu jeb 16.6%), finanšu starpniecībā (par 14.3 milj. latu jeb 6.8%) un tirdzniecībā (par 12.3 milj. latu jeb 5.6%). Īstermiņa kredītu atlikums pieauga par 29.0 milj. latu (13.5%), t.sk. tirdzniecībā – par 11.3 milj. latu

(16.9%), transportā, glabāšanā un sakaros – par 7.4 milj. latu (54.0%) un elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē – par 6.0 milj. latu (62.5%).

14. attēls

KREDĪTU STRUKTŪRA ATSEVIŠĶĀS TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARĒS (2002. gada 1.–4. cēt.; perioda beigās; milj. latu)

1. Apstrādes rūpniecība
 2. Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde
 3. Būvniecība
 4. Tirdzniecība
 5. Transporta, glabāšana un sakari
 6. Finanšu starpniecība
 7. Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība
- Īstermiņa kredīti
■ Ilgtermiņa kredīti

Latos izsniegto kredītu pieprasījums palielinājās gandrīz visās nozarēs, bet visvairāk to atlikums pieauga tirdzniecībā (par 19.8 milj. latu jeb 12.7%), elektroenerģijā, gāzes un ūdens apgādē (par 11.5 milj. latu jeb 22.8%), transportā, glabāšanā un sakaros (par 11.4 milj. latu jeb 28.4%), finanšu starpniecībā (par 11.1 milj. latu jeb 17.6%) un apstrādes rūpniecībā (par 9.9 milj. latu jeb 11.2%). Iekšzemes uzņēmumiem latos izsniegto kredītu kopapjoms palielinājās par 79.2 milj. latu jeb 14.1%. Ārvalstu valūtās izsniegto kredītu atlikuma pieaugumu (par 32.6 milj. latu) galvenokārt noteica tā palielināšanās operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (par 14.2 milj. latu jeb 21.3%), transportā, glabāšanā un sakaros (par 7.2 milj. latu jeb 8.7%) un finanšu starpniecībā (par 7.2 milj. latu jeb 4.4%).

2002. gada beigās iekšzemes uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikums bija 1 418.4 milj. latu, t.sk. izvietoti tirdzniecībā – 21.9%, finanšu starpniecībā – 17.4%, apstrādes rūpniecībā – 16.4%, transportā, glabāšanā un sakaros – 10.0%, bet operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā – 8.7%.

Latos izsniegto kredītu procentu likmes samazinājās un kredītņēmēji nevēlējās uzņemties papildu valūtas risku, tāpēc latos izsniegto kredītu atlikums pieauga nedaudz vairāk nekā ārvalstu valūtās izsniegto kredītu atlikums (kāpums attiecīgi 97.0 milj. latu un 88.4 milj. latu). Iekšzemes nebankām ārvalstu valūtā izsniegto kredītu valūtu struktūra gandrīz nemainījās: ASV dolāros decembrī bija izsniegti 66.6% no šiem aizdevumiem (septembrī – 66.2%), eiro – 30.0% (30.4%).

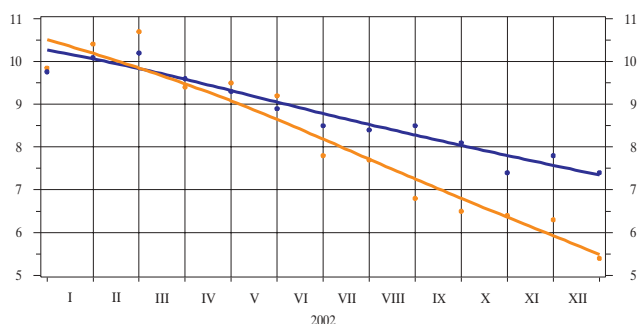
Kredītu procentu likmes 4. ceturksnī turpināja strauji samazināties. Ārvalstu valūtās (galvenokārt ASV dolāros un eiro) izsniegto kredītu procentu likmju sarukumu veicināja Eiropas Centrālās bankas un ASV Federālo rezervju sistēmas noteiktās bāzes likmju samazinājums un tam sekojošās LIBOR naudas tirgus procentu likmju korekcijas. Latos izsniegto kredītu procentu likmju sarukumu veicināja Latvijas Bankas noteikto procentu likmju samazinājums septembrī un pakāpenisks ilgāko termiņu kredītu naudas tirgus procentu likmju indeksa RIGIBOR sarukums.

Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos no jauna izsniegto kredītu vidējā svērtā procentu likme 4. ceturksnī sasniedza nepieredzēti zemu līmeni (īstermiņa kredītiem – 5.4%, ilgtermiņa kredītiem – 7.4%; sk. 15. att.). Savukārt OECD valstu valūtās izsniegto īstermiņa kredītu vidējā svērtā procentu likme 4. ceturksnī samazinājās vēl straujāk (par 3.8 procentu punktiem; līdz 4.1%), bet ilgtermiņa – mērenāk (par 0.5 procentu punktiem; līdz 5.8%).

Īstermiņa kredītu procentu likmju straujāku krišanos noteica vairāku banku veiktā kredītu izsniegšana iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām par zemākām procentu likmēm pret vērtspapīru ķīlu ar termiņu līdz 1 mēnesim. OECD valstu valūtās izsniegto kredītu procentu likmes saglabājās zemākas, lielākoties pateicoties ar mātesbanku starpniecību iegūtiem lētiem resursiem ārvalstu valūtās.

15. attēls

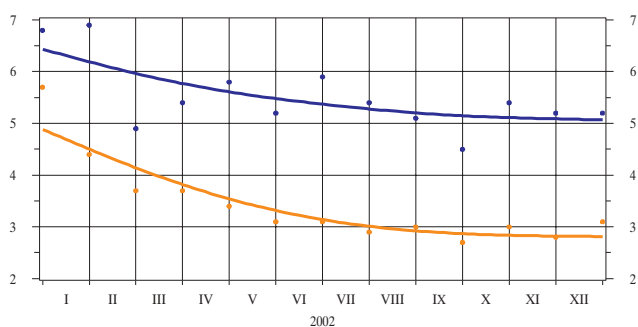
LATOS IZSNIEGTO KREDĪTU VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES (%)

 — Īstermiņa
 — Ilgtermiņa

Latos veikto noguldījumu procentu likmes decembrī bija augstākas nekā 3. ceturkšņa beigās (sk. 16. att.), jo bankas veica noguldījumu piesaistes akcijas ar paaugstinātām procentu likmēm. Ārvalstu valūtās piesaistīto noguldījumu procentu likmes samazinājās, tomēr ilgtermiņa noguldījumu procentu likme bija krietni svārstīgāka, lai gan iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu aktivitāte, veicot īstermiņa noguldījumus, gada beigās palielinājās. Latos piesaistīto noguldījumu vidējā svērtā procentu likme 4. ceturksnī īstermiņa darījumiem paaugstinājās par 0.4 procentu punktiem (līdz 3.1%) un ilgtermiņa darījumiem – par 0.7 procentu punktiem (līdz 5.2%). OECD valstu valūtās piesaistīto īstermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme nedaudz saruka (par 0.1 procentu punktu; līdz 2.0%), bet ilgtermiņa noguldījumu vidējā svērtā procentu likme samazinājās vairāk (par 1.8 procentu punktiem; līdz 3.4%), jo tā bija netipiski augsta septembrī, kad tika piesaistīts salīdzinoši neliels ilgtermiņa noguldījumu apjoms. Vairāk noguldījumu tika veikti latos, jo šādiem darījumiem tika piedāvātas augstākas procentu likmes nekā OECD valstu valūtās veiktajiem noguldījumiem (īstermiņa noguldījumiem – par 1.1 procentu punktu un ilgtermiņa noguldījumiem – par 1.8 procentu punktiem).

16. attēls

LATOS PIESAISTĪTO NOGULDĪJUMU VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES (%)

 — Īstermiņa
 — Ilgtermiņa

Finanšu tirgus

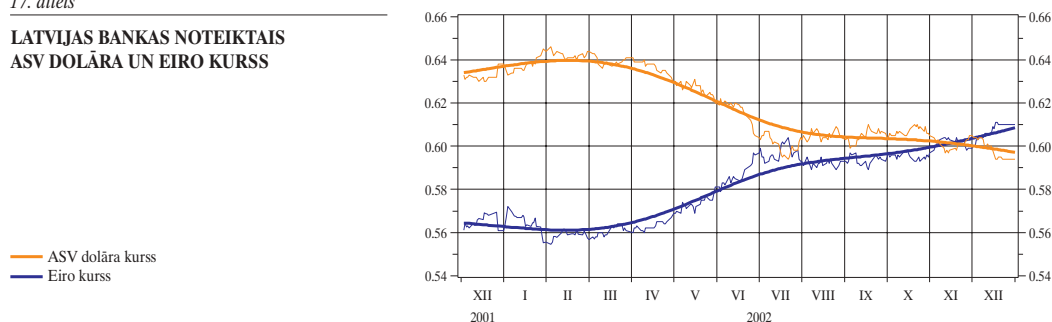
4. ceturksnī strauji kritās ASV dolāra kurss attiecībā pret visām nozīmīgākajām pasaules valūtām. Arī attiecībā pret latu ASV dolāra kurss samazinājās par 2.0% (līdz 0.594), bet eiro kurss palielinājās par 2.9% (līdz 0.610; sk. 17. att.). Vēl vairāk attiecībā pret latu pieauga t.s. drošo aktīvu, t.sk. Šveices franka (par 3.7%) un zelta (par 5.6%), kurss.

Kaut gan sezonālu faktoru ietekmē 4. ceturksnī bija liels ārvalstu valūtas pieprasījums norēķiniem par importu, tomēr, pieaugot pasaules un Latvijas naudas tirgus procentu likmju starpībai un palielinoties banku pieprasījumam pēc nacionālās valūtas, lata kurss palielinājās, palaiķam tuvojoties Latvijas Bankas noteiktajam ārvalstu valūtas pirkšanas kursam.

Ārvalstu valūtās veikto darījumu apjoms 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 3. ceturksnī pieauga par 61.8%, visvairāk – darījumi ar rezidentu un nerezidentu uzņēmēja-

biedrībām, kas nav kredītiestādes (attiecīgi par 98.2% un 84.6%). Darījumu apjoms ar nerezidentiem lēcienuveidīgi pieauga decembrī. Salīdzinājumā ar 3. ceturksni ārvalstu valūtā un latos veikto darījumu apjoms kritās par 11.6%.

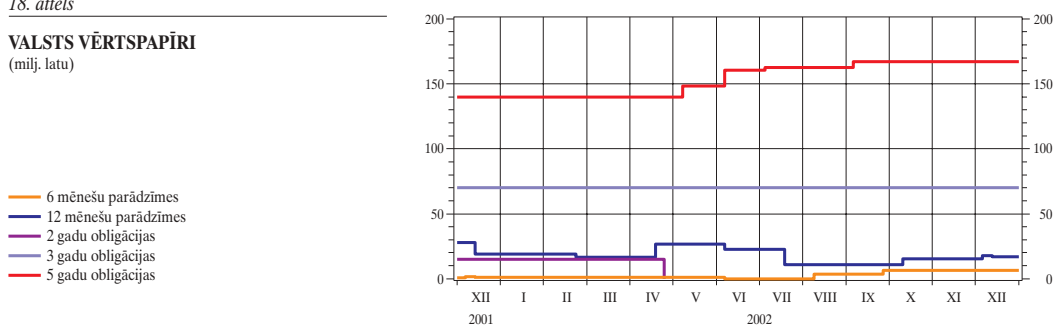
17. attēls

LATVIJAS BANKAS NOTEIKTAIS
ASV DOLĀRA UN EIRO KURSS

Valdībai papildu finansējums nebija nepieciešams, tāpēc sākotnējās izsolēs tā piedāvāja mazāk vērtspapīru nekā 2. un 3. ceturksnī. Latvijas Bankā notika divas 12 mēnešu parādzīmju izsoles ar kopējo piedāvājumu 13.0 milj. latu. Lai gan pieprasījums 2.4 reizes pārsniedza piedāvājumu, tika pārdoti tikai 53.1% no piedāvātā vērtspapīru apjoma. Salīdzinājumā ar iepriekšējo 12 mēnešu parādzīmju izsoli 2002. gada aprīlī vidējā diskonta likme oktobra izsolē samazinājās par 81 bāzes punktu (līdz 3.59%) un decembra izsolē – par 118 bāzes punktiem (līdz 3.22%). Latvijas Centrālajā depozitārijā notika arī divas 12 mēnešu parādzīmju izsoles ar fiksētu likmi, kurās pārdeva vērtspapīrus 2.6 milj. latu apjomā.

Latvijas valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru apjoms apgriezībā (sk. 18. att.) 4. ceturksnī palielinājās par 9.1 milj. latu (līdz 293.1 milj. latu), un to īpašnieku struktūra mainījās nedaudz. Latvijas Bankas vērtspapīru portfeļa īpatsvars kopējā valsts vērtspapīru apjomā samazinājās no 34.1% līdz 29.4%, bet Latvijas banku vērtspapīru portfeļa īpatsvars pieauga no 45.1% līdz 50.4%.

18. attēls

VALSTS VĒRTSPAPĪRI
(milj. latu)

Rīgas Fondu biržā (RFB) 3. ceturksņa beigās 5 gadu obligāciju trešās emisijas kotētā pirkšanas un pārdošanas likme bija attiecīgi 5.20% un 4.60%, bet 4. ceturksņa beigās tā jau samazinājās attiecīgi līdz 4.85% un 4.20%. Šo kritumu noteica procentu likmju samazināšanās vērtspapīru sākotnējā izsolē un procentu likmju kritums naudas tirgū. Starpība starp pirkšanas un pārdošanas kotācijām nedaudz pieauga, jo bankas nevēlējās pārdot savā īpašumā esošos vērtspapīrus, bet to piedāvājums sākotnējās izsolēs saglabājās mazs. Arī isāka termiņa valsts vērtspapīru procentu likmēm bija samazinājuma tendence, piemēram, obligāciju ar dzēšanas termiņu 2003. gada janvārī pirkšanas procentu likme biržā samazinājās par 25 bāzes punktiem (līdz 3.25%). RFB 4. ceturksnī tika pārdoti valsts vērtspapīri 18.2 milj. latu apjomā (64.1% no parāda vērtspapīru kopapjoma). Parāda vērtspapīru apgrozījums RFB 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 3. ceturksni saruka par 25.6%.

Latvijas pirmās emisijas eiroobligāciju (dzēšana 2004. gadā) un Vācijas valsts vērtspapīru etalonlikmju starpība 4. ceturkšņa beigās bija 37 bāzes punkti, bet Latvijas otrās emisijas eiroobligāciju (dzēšana 2008. gadā) – 63 bāzes punkti. Salīdzinājumā ar 3. ceturkšņa beigām šī likmju starpība samazinājās par vairāk nekā 30 bāzes punktiem, un to veicināja starptautiskās reitingu aģentūras *Moody's Investors Service* veiktā Latvijas valsts reitinga ilgtermiņa saistībām ārvalstu valūtā paaugstināšana 2002. gada novembrī.

4. ceturksni Latvijas Centrālajā depozitārijā reģistrēto un latos emitēto korporatīvo parāda vērtspapīru atlikums pieauga par 17.0% un sasniedza 47.6 milj. latu. Šo pieaugumu galvenokārt nodrošināja valsts a/s "Latvijas Hipotēku un zemes banka" veiktā 10 gadu ķīlu zīmju emisijas reģistrēšana un veiksmīga izplatīšana 5 milj. latu apjomā.

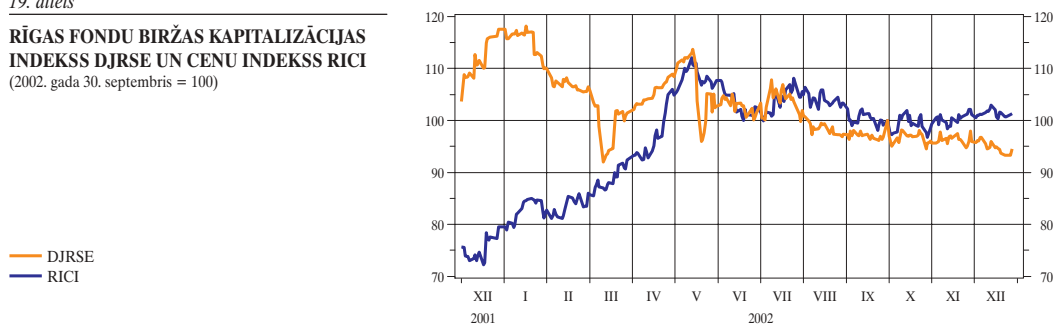
RFB darījumos ar korporatīvajiem parāda vērtspapīriem bija vērojams neliels aktivitātes kāpums – kopējais apgrozījums pieauga par 39.0% un sasniedza 5.1 milj. latu. Darījumu apjoma pieaugumu galvenokārt noteica minēto valsts a/s "Latvijas Hipotēku un zemes banka" ķīlu zīmju kotēšanas uzsākšana RFB – šie vērtspapīri 4. ceturksni kļuva par otro aktīvāk tirgto korporatīvo parāda vērtspapīru. Visvairāk tirgotie korporatīvie parāda vērtspapīri, tāpat kā 3. ceturksnī, bija a/s "Latvijas Unibanka" obligācijas ar dzēšanas termiņu 2005. gada janvārī. Ar šiem vērtspapīriem veikto darījumu īpatsvars korporatīvo parāda vērtspapīru apgrozījumā bija 41%, bet to RFB kotētā pirkšanas un pārdošanas likme saruka no 5.20% un 4.50% līdz 4.85% un 4.15% (par 35 bāzes punktiem), sekojot vērtspapīru ienesīguma likmju kritumam valsts obligāciju tirgū, kā arī ilgākā termiņa vērtspapīru likmju sarukumam naudas tirgū.

Savukārt akciju tirgū bija vērojama pretēja tendence – aktivitāte saruka gan darījumos RFB, gan ārpusbiržas tirgū. RFB akciju tirgū kopējais darījumu apjoms samazinājās par 37.0% un 2002. gada pēdējos 3 mēnešos bija tikai 0.6 milj. latu. Ārpusbiržas akciju tirgū tika slēgti darījumi 13.6 milj. latu apjomā (par 61.0% mazāk nekā 3. ceturksnī). Sakarā ar zemo likviditāti akciju tirgū RFB kapitalizācijas indekss *Dow Jones Riga Stock Exchange* (DJRSE) un cenu indekss RICI (sk. 19. att.), kā arī biržā kotēto uzņēmumu kapitalizācija 4. ceturksnī būtiski nemainījās. Arī uzņēmumu 2002. gada pirmo deviņu mēnešu darbības rezultātu paziņošana nespēja būtiski aktivizēt akciju tirgu.

Integrējusies Somijas *HEX Group*, RFB iegādājās visas tai iepriekš nepiederējušās Latvijas Centrālā depozitārija akcijas un tādējādi kļuva par vienīgo tā īpašnieci.

19. attēls

RĪGAS FONDU BIRŽAS KAPITALIZĀCIJAS INDEKSS DJRSE UN CENU INDEKSS RICI
(2002. gada 30. septembris = 100)

Banku sektors

4. ceturkšņa beigās Latvijas Republikā bija reģistrētas 22 bankas, 26 krājaizdevu sabiedrības un *Nordea Bank Finland Plc* Latvijas filiāle.

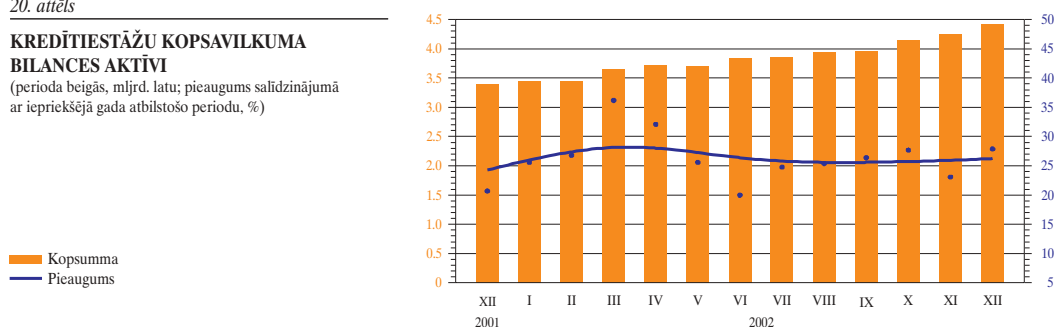
Banku sektora apmaksātais pamatkapitāls decembra beigās bija 284.2 milj. latu (par 7.6% vairāk nekā septembra beigās). Mainoties vairāku banku īpašniekiem, ārvalstu kapitāla īpatsvars banku sektora apmaksātajā pamatkapitālā saruka (par 9.9 procentu punktiem; decembra beigās – 54.3%).

4. ceturksnī turpināja augt visi nozīmīgākie kredītiestāžu darbības rādītāji, t.sk. aktīvi (neieskaitot aktīvus pārvaldīšanā) – par 11.7% (līdz 4 425.2 milj. latu; sk. 20. att.), izsniegto kredītu atlikums (ieskaitot tranzītkredītus) – par 11.4% (līdz 2 127.2 milj. latu) un noguldījumu atlikums – par 13.7% (līdz 3 072.1 milj. latu). Kredītiestāžu peļņa bija 17.1 milj. latu (par 8.2% vairāk nekā iepriekšējā ceturksnī), kapitāls un rezerves pieauga par 5.0% un sasniedza 384.3 milj. latu.

Banku pelnītspējas rādītāji uzlabojās. Kapitāla atdeve (ROE) decembra beigās bija 16.4% jeb par 0.8 procentu punktiem lielāka nekā septembra beigās, bet banku aktīvu atdeve (ROA) pieauga līdz 1.5% (septembra beigās – 1.4%).

20. attēls

**KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA
BILANCES AKTĪVI**
(perioda beigās, mljrd. latu; pieaugums salīdzinājumā
ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

Galvenie banku ienākumu avoti 4. ceturksnī bija procentu ienākumi no kredītiem nebankām (37.7% no kopējiem banku ienākumiem) un komisijas naudas ienākumi (24.6%; 3. ceturksnī attiecīgi 40.7% un 25.8%).

Kapitāla pietiekamība salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās līdz 13.1% (3. ceturksņa beigās – 14.0%), liecinot par banku kapitāla izmantošanas efektivitātes kāpumu.

Pieaugot kredītēšanas apjomam, kredītu kvalitāte nepasliktinājās. 4. ceturksņa beigās bankas 97.1% no kredītportfeļa novērtēja kā standarta un 0.9% – kā uzraugāmos kredītus. Ienākumus nenesošo (zemstandarta, šaubīgo, zaudēto) nebankām izsniegto kredītu īpatsvars samazinājās no 2.3% septembra beigās līdz 2.0% decembra beigās.

Decembrī speciālie uzkrājumi nebankām izsniegtajiem kredītiem sasniedza 1.5% no to kopsummas (septembrī – 1.7%). Speciālie uzkrājumi nebankām izsniegtajiem kredītiem 4. ceturksņa beigās sedza 78.1% no ienākumus nenesošo kredītu apjoma (3. ceturksņa beigās – 74.8%).

LATVIJAS BANKAS STARPANKU MAKSĀJUMU SISTĒMU STATISTIKA

2002. gadā Latvijas Banka turpināja nodrošināt starpbanku automatizētās maksājumu sistēmas (SAMS) un elektroniskās klīringa sistēmas (EKS) darbību, un šajā periodā abās maksājumu sistēmās kopā tika apstrādāti 16.2 milj. maksājumu, kuru kopsumma bija 27.7 mljrd. latu.

SAMS apstrādāto maksājumu skaits salīdzinājumā ar 2001. gadu pieauga par 28.8%

un sasniedza 109.8 tūkst. Šādu pieaugumu izraisīja galvenokārt klientu maksājumu skaita pieaugums (69.1%). Attiecīgi palielinājās arī klientu maksājumu īpatsvars SAMS (61.6% no visiem maksājumiem; 2001. gadā – 48.8%). 2002. gadā SAMS apstrādāto maksājumu kopsomma bija 21.5 mljrd. latu (par 18.2% mazāk nekā 2001. gadā). Šāds apjoma samazinājums skaidrojams ar netipiski lielo banku operāciju apjomu darījumos ar Latvijas Banku 2001. gadā. Tomēr kopumā SAMS apstrādāto maksājumu apjomam ir tendence pieaugt, un, piemēram, salīdzinājumā ar 2000. gadu 2002. gadā SAMS apstrādāto maksājumu apjoms palielinājās par 41.1%.

SAMS tās dalībniekiem 2002. gadā nodrošināja 99.6% sistēmas pieejamību – 2002. gadā sistēma nebija pieejama 7 stundas un 29 minūtes. Tika noraidīti 306 maksājumi – tikai 0.3% no SAMS apstrādāto maksājumu kopskaita.

EKS apstrādāto maksājumu skaits salīdzinājumā ar 2001. gadu pieauga par 11.3% (līdz 16.1 milj.). EKS apstrādāto maksājumu summa 2002. gadā samazinājās par 14.2% (līdz 6.2 mljrd. latu). Līdz ar to samazinājās arī viena maksājuma vidējā summa (par Ls 114.73; līdz Ls 386.94). EKS apstrādāto maksājumu apjoma kritums galvenokārt saistīts ar ierobežojumu EKS veikt maksājumus, kas lielāki par 50 tūkst. latu. Šo prasību nosaka "Latvijas Bankas starpbanku norēķinu veikšanas noteikumi", un tā ar 2002. gada 1. februāri tika ieviesta, lai ierobežotu riskus, kas saistīti ar liela apjoma maksājumu apstrādi EKS.

Salīdzinājumā ar 2001. gadu EKS vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits pieauga par 6.9 tūkst. (līdz 63.8 tūkst.). Taču dienās, kad banku klienti veica nodokļu iemaksas valsts budžetā, vidēji dienā tika apstrādāti vairāk nekā 100 tūkst. maksājumu.

2002. gadā 93.6% no visiem EKS apstrādātajiem maksājumiem viena maksājuma summa nepārsniedza 1 000 latu. 47.3% maksājumu bija robežās no 10 līdz 100 latiem.

Noraidīto maksājumu skaits 2002. gadā nepārsniedza 0.1% no EKS apstrādāto maksājumu kopskaita. Nelielais EKS noraidīto maksājumu īpatsvars skaidrojams gan ar to, ka EKS izmanto bankām pierastos S.W.I.F.T. maksājuma ziņojumu formātus, gan ar Latvijas Bankas veikto banku apmācību maksājuma rīkojumu sagatavošanā.

KREDĪTIESTĀŽU MAKSĀJUMU STATISTIKA

Maksāšanas līdzekļi

Starpbanku kredīta pārvedumu skaits 2002. gadā salīdzinājumā ar 2001. gadu palielinājās par 23.1% (līdz 242.8 tūkst.), bet to apjoms – par 33.4% (līdz 153.1 mljrd. latu). Skaita pieaugumu noteica banku kredīta pārvedumu kāpums naudas tirgū (par 55.5%), bet apjoma pieaugumu – banku kredīta pārvedumu kāpums valūtas tirgū (par 71.7%). Starpbanku kredīta pārvedumu skaita lielāko daļu (59.2%) joprojām veidoja valūtas tirgus pārvedumi, bet starpbanku kredīta pārvedumu apjoma lielāko daļu (48.4%) – naudas tirgus pārvedumi. Ārvalstu valūtās veiktie pārvedumi sasniedza 86.1% no starpbanku kredīta pārvedumu kopskaita un 90.6% no apjoma.

Elektroniskā veidā veikto nebanku kredīta pārvedumu skaits (pamatojoties gan uz elektroniskā, gan papīra dokumenta veidā iesniegtajiem kredīta pārvedumiem) 2002. gadā palielinājās par 21.8% (līdz 38.5 milj.) un apjoms – par 20.9% (līdz 163.3 mljrd. latu). Pieaugumu galvenokārt nodrošināja elektroniskā veidā iesniegtie

nebanku kredīta pārvedumi (elektroniskie bankas pakalpojumi, internetbankas un telefonbankas pakalpojumi), kuru skaits palielinājās par 46.7% un apjoms – par 40.9%. Skaita ziņā dominēja pārvedumi latos (88.0% no kopējā nebanku kredīta pārvedumu skaita), bet apjoma ziņā – pārvedumi ārvalstu valūtās (80.8% no kopējā nebanku kredīta pārvedumu apjoma). Šāda situācija skaidrojama ar to, ka vairākas bankas Latvijā apkalpoja klientus nerezidentus, kuru kontos tika glabāti lieli naudas līdzekļu atlikumi ārvalstu valūtā. Šie klienti veica salīdzinoši maz maksājumu, bet to summas bija lielas, un šādu maksājumu kopējais apjoms vairākkārt pārsniedza latos veikto maksājumu kopapjomu.

Visbiežāk izmantotais maksāšanas līdzeklis Latvijā 2002. gadā bija nebanku kredīta pārvedumi elektroniskā veidā, kuri tika veikti, pamatojoties uz klientu maksājuma rīkojumiem papīra dokumenta veidā vai pašu banku maksājumiem klientiem (elektroniskie kredīta pārvedumi). To skaits pieauga par 13.4%, bet apjoms – par 6.2%, 2002. gada beigās sasniedzot attiecīgi 26.8 milj. un 82.7 mljrd. latu.

Ļoti strauji pieauga to maksājumu skaits, kuri veikti, izmantojot bankas pakalpojumus internetā (2.0 reizes; līdz 3.7 milj.). Šo maksājumu apjoms palielinājās 2.1 reizi (līdz 37.0 mljrd. latu). Internetbankas pakalpojumu pieaugums saistīts ar interneta lietotāju skaita pieaugumu Latvijā, kā arī ar jaunu, klientiem ērtu tehnisko risinājumu ieviešanu un jau esošo pakalpojumu pilnveidošanu. Internetbankas pakalpojumus piedāvāja 21 banka (2001. gadā – 18), un šo pakalpojumu apjoms un skaits arvien straujāk tuvojās elektronisko bankas pakalpojumu līmenim. Elektronisko bankas pakalpojumu (jeb sistēmas "klients–banka" maksājumu) skaits palielinājās par 30.3% (līdz 8.0 milj.), bet apjoms pieauga mēreni (par 9.9%; līdz 43.6 mljrd. latu). Telefonbankas pakalpojumus 2002. gadā joprojām piedāvāja septiņas bankas. Šādu pakalpojumu skaits palielinājās par 26.1% (līdz 77.9 tūkst.), bet apjoms – par 13.7% (līdz 73.0 milj. latu).

2002. gadā pieauga ar norēķinu kartēm veikto darījumu skaits. No bankomātiem veiktās skaidrās naudas izmaksas bija otrais banku klientu biežāk izmantotais maksāšanas līdzeklis (skaita kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu – 37.3%; līdz 20.6 milj.), bet šādu izmaksu apjoms palielinājās par 41.4% (līdz 896.1 milj. latu). Naudas līdzekļu pārvedumu skaits no bankomātiem pieauga par 42.0% (līdz 359.4 tūkst.), bet to apjoms – par 30.0% (līdz 5.2 milj. latu). Skaidrās naudas izmaksas un naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem galvenokārt tika veikti latos.

Ar norēķinu kartēm veikto maksājumu skaita un apjoma pieaugums 2002. gadā (attiecīgi 57.0% un 29.2%) liecina, ka Latvijā strauji attīstās ar kartēm veikto norēķinu un to apstrādes infrastruktūra. Palielinājumu noteica ar norēķinu kartēm latos veikto maksājumu skaita un apjoma pieaugums. Ar norēķinu kartēm veikti 12.9 milj. maksājumu 221.4 milj. latu apjomā. Skaita ziņā dominēja ar norēķinu kartēm latos veiktie maksājumi (92.6% no kopējā ar norēķinu kartēm veikto maksājumu skaita), bet šo maksājumu apjoms sasniedza 54.2% no kopējā ar kartēm veikto maksājumu apjoma (2001. gadā – attiecīgi 88.2% un 43.8%). Latvijas Komerčbanku asociācija sadarbībā ar bankām izveidoja karšu drošības noteikumus, saskaņā ar kuriem visās tirdzniecības vietās, izņemot pārtikas lielveikalus un viesnīcas, veicot pirkumus, kuru summa pārsniedz 150 latu, jāuzrāda personu apliecinošs dokuments un pārdevējam jāpārbauda norēķinu kartes derīguma termiņš, sazinoties ar SIA "Banku servisa centrs". Šāda vienošanās tika noslēgta, lai ierobežotu viltotu norēķinu karšu izmantošanu.

Regulāro maksājumu skaits 2002. gadā pieauga par 47.3% (līdz 300.1 tūkst.), bet to apjoms – par 29.1% (līdz 660.4 milj. latu). Latos veikto maksājumu skaits bija 95.6% no kopējā regulāro maksājumu skaita un apjoms – 51.4%. Šo pakalpojumu

veidu, kad maksātājs dod rīkojumu bankai noteiktā datumā regulāri pārskaitīt saņēmējam noteiktu naudas summu, Latvijā piedāvāja deviņas bankas.

Tiešā debeta maksājumu skaits palielinājās 3.3 reizes (līdz 163.3 tūkst.) un apjoms – 4.3 reizes (līdz 5.6 milj. latu). Iespēju veikt starpbanku tiešā debeta maksājumus (izmantojot Nacionālā maksājumu centra pakalpojumus) 2002. gadā piedāvāja septiņas bankas. Tirdzniecības finansēšanas darījumu, čeku un pārējo debeta maksājumu skaits un apjoms salīdzinājumā ar 2001. gadu samazinājās.

Klientu konti

2002. gada beigās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu bankās atvērto nebanku kontu skaits palielinājās par 23.6% (līdz 2.0 milj.). Kāpumu galvenokārt noteica norēķiniem latos atvērto rezidentu kontu skaita pieaugums (par 34.4%). Pieprasījuma noguldījumu atlikums klientu norēķinu kontos palielinājās par 31.0% (līdz 2.0 mljrd. latu). To galvenokārt ietekmēja nerezidentu nebanku ārvalstu valūtās veikto noguldījumu atlikuma kāpums (par 43.8%; līdz 1.3 mljrd. latu) un rezidentu nebanku latos veikto noguldījumu atlikuma pieaugums (par 30.8%; līdz 473.5 milj. latu).

2002. gada beigās rezidentu kontu skaits sasniedza 91.4% no nebanku kontu kopskaita (2001. gada beigās – 88.6%), bet rezidentu noguldījumu atlikums bija tikai 36.6% no nebanku noguldījumu atlikuma. Rezidentu nebanku kontu debeta atlikums veidoja 81.1% no nebanku kontu debeta atlikuma (2001. gada beigās – 87.9%).

2002. gadā nebanku kontu skaits norēķiniem latos sasniedza 1.6 milj. (77.4% no nebanku kontu kopskaita). Savukārt noguldījumu atlikums bija lielāks norēķiniem ārvalstu valūtās atvērtajos nebanku kontos (1.5 mljrd. latu jeb 75.8% no kopējā nebanku noguldījumu atlikuma).

Bankās atvērto citu kredītiestāžu kontu kopējais skaits 2002. gada beigās salīdzinājumā ar 2001. gada beigām samazinājās par 10.0% (līdz 0.9 tūkst.). To galvenokārt izraisīja nerezidentu kredītiestāžu kontu norēķiniem ārvalstu valūtās skaita sarukums par 40.0% (līdz 0.3 tūkst.). Noguldījumu atlikums kredītiestāžu kontos bija 28.3 milj. latu (par 34.2% mazāk nekā 2001. gada beigās).

Banku konti citās bankās

2002. gada beigās citās bankās atvērto banku norēķinu (nostro) kontu kopskaits salīdzinājumā ar 2001. gadu gandrīz nemainījās (1.4 tūkst.). Kontu skaits iekšzemes bankās pieauga par 7.1% (līdz 0.3 tūkst.). Citu valstu bankās atvērto banku norēķinu (nostro) kontu skaits nedaudz samazinājās (par 2.3%; līdz 1.1 tūkst.). 23.9% no banku kontu kopskaita bija iekšzemes bankās atvērtie konti, 19.8% – ES valstu monetārajās finanšu institūcijās atvērtie konti un 56.3% – konti citu valstu bankās. Banku kontu skaits norēķiniem latos sasniedza 7.8% no banku kontu kopskaita.

Noguldījumu atlikums banku kontos citās bankās 2002. gada beigās sasniedza 528.6 milj. latu (par 43.4% vairāk nekā 2001. gada beigās), t.sk. 59.9% – banku kontu noguldījumu atlikums citu valstu (izņemot ES valstis) bankās.

Norēķinu kartes

2002. gada beigās Latvijas banku izsniegto norēķinu karšu skaits pieauga par 14.4% un sasniedza 1.0 milj. Norēķinu kartes klientiem piedāvāja 21 banka (2001. gadā – 19 banku), bet 62.7% no karšu kopskaita bija divu banku izsniegtās norēķinu kartes.

44.0% no norēķinu karšu kopskaita bija debetkartes ar pārsnieguma iespējām (449.5 tūkst.), 39.6% – debetkartes (404.5 tūkst.), 15.5% – kartes skaidrās naudas izņemšanai (157.9 tūkst.) un 0.9% – kredītkartes (9.5 tūkst.).

Visstraujāk pieauga klientiem izsniegto debetkaršu un debetkaršu ar pārsnieguma iespējām skaits (īpaši *VISA Electron* – 1.6 reizes). Debetkaršu skaits pieauga par 32.3%, bet debetkaršu ar pārsnieguma iespējām – par 13.2%. Izsniegto kredītkaršu skaits samazinājās par 22.0%.

Strauji pieauga karšu skaits norēķiniem latos (par 16.6%), bet karšu skaits norēķiniem ārvalstu valūtā samazinājās (par 5.6%). Karšu skaits norēķiniem latos sasniedza 91.8% (937.5 tūkst.) no norēķinu karšu kopskaita, ievērojami pārsniedzot karšu skaitu norēķiniem ārvalstu valūtās (84.0 tūkst.). Izņēmums bija kredītkartes (58.8% no to kopskaita bija kredītkartes norēķiniem ārvalstu valūtās).

Kartes skaidrās naudas izņemšanai, kas galvenokārt ir vietējais karšu produkts, 2002. gadā samazinājās par 11.3% (līdz 157.9 tūkst.). Šāds kritums izskaidrojams ar to, ka banku klienti arvien vairāk izvēlas debetkartes un debetkartes ar pārsnieguma iespējām, kuru funkcijas un lietošanas iespējas ir plašākas.

Dažas bankas 2002. gadā sāka viedkaršu projektu īstenošanu, un gada beigās jau tika izlaista Baltijas valstīs un visā Skandināvijas reģionā pirmā starptautiskajiem standartiem atbilstošā viedkarte. Salīdzinājumā ar citu norēķinu karšu veidiem viedkartēm ir vairākas būtiskas priekšrocības – drošība, jaunas tehnoloģiskās iespējas un ērtības karšu lietotājiem.

Bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas

Latvijā 2002. gada beigās bija 842 bankomāti (par 6.4% vairāk nekā 2001. gada beigās). Bankomātu skaita pieauguma temps 2002. gadā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem samazinājās (kāpums 2001. gadā – 23.0%). Latvijas lielākās bankas uzsāka bankomātu tīklu optimizāciju, lai samazinātu nepieciešamību izvietot jaunus bankomātus. Tika noslēgti sadarbības līgumi par bankomātu savstarpējo izmantošanu, nodrošinot klientiem iespēju bez papildu komisijas maksas izņemt skaidro naudu citu banku bankomātos.

72.2% no bankomātiem (608) bija daudzfunkcionāli un nodrošināja dažādus bankas pakalpojumus, t.sk. iespēju veikt naudas līdzekļu pārvedumus. Šādu bankomātu skaits 2002. gadā pieauga par 6.1%. Citu bankas pakalpojumu sniegšanai (izņemot pārvedumu veikšanu) paredzēto bankomātu skaits sasniedza 234 (27.8% no bankomātu kopskaita). Bankas arvien vairāk paplašināja bankomātos veicamo bankas pakalpojumu iespējas, un 2002. gada beigās vairs nebija tādu bankomātu, kas paredzēti tikai skaidrās naudas izmaksai.

Norēķinu karšu pieņemšanas vietu skaits pieauga par 20.5% (līdz 8.3 tūkst.). Šo pieaugumu nodrošināja elektronisko norēķinu karšu pieņemšanas vietu (ar iespēju veikt norēķinu karšu autorizāciju tiešsaistes režīmā) skaita palielināšanās par 25.7% (līdz 7.4 tūkst.). Reljefa spiedņu skaits samazinājās par 9.1%.

2002. gada beigās četras bankas pašas apkalpoja savus bankomātu tīklus un divas bankas – norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīklus, bet pārējās bankas izmantoja a/s "Baltijas karšu centrs" un SIA "Banku servisa centrs" pakalpojumus.

**LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS
AKTUALITĀTES (2002. GADA 4. CETURKSNIS)****24. oktobris**

Latvijas Bankas valde veica grozījumus "Latvijas Bankas organizēto vērtspapīru otrreizējā tirgus izsoļu noteikumos" (spēkā ar 01.11.2002.).

Latvijas Bankas valde veica grozījumus "Latvijas Bankas organizēto vērtspapīru pirkšanas ar atpārdošanu (*reverse repo*) izsoļu noteikumos" (spēkā ar 01.11.2002.).

14. novembris

Latvijas Bankas padome noteica rezervju normu Latvijas Republikā reģistrētajām bankām un ārvalstu banku filiālēm 3% apmērā (spēkā ar 24.01.2003.).

Latvijas Bankas padome veica grozījumus Latvijas Bankas padomes 2001. gada 13. septembra lēmumā Nr. 89/4 "Par banku minimālajām rezervju prasībām" (spēkā ar 24.01.2003.).

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Elektroniskās naudas izlaišanas un apkalpošanas noteikumus" (spēkā ar 01.01.2003.).

12. decembris

Latvijas Bankas valde noteica, ka vērtspapīru pārdošanas ar atpirkšanu (*repo*) izsoles notiek katru darbadienu ar vērtspapīru atpirkšanas termiņiem 7 un 28 dienas (spēkā ar 01.01.2003.).

INTRODUCTION

In the fourth quarter of 2002, a number of international decisions significant for Latvia's future political and economic growth were made. Receiving the invitation to join NATO and concluding the negotiations on EU accession were the most important developments for Latvia on its way toward integration in the global security system and the European Union, leading to greater stability, opening up new opportunities for economic cooperation and ensuring a more sustainable growth of the national economy.

Robust growth characterised Latvia's national economy in the fourth quarter. Resulting from a strong domestic and a rising external demand, the increase in GDP was 8.3%. Under the conditions of accelerating growth rates, inflation remained low. Consumer prices increased a mere 1.5% year-on-year and 1.2% quarter-on-quarter. The unemployment rate dropped to 7.6%. The growth rate of real wages increased. Compared with the previous quarter, the current account deficit of the balance of payments declined to 10.5% and was covered primarily by foreign direct investment (59.6% in 2002). In line with the global money market trends, money market interest rates dropped markedly in Latvia as well, fostering a further drop in the interest rates on loans extended to non-bank sector. In December, the weighted average interest rates on short-term and long-term loans in lats were 5.4% and 7.4%, respectively.

In the fourth quarter, deposits made by domestic enterprises and private persons continued to increase. Higher returns, confidence in the national currency and rising income promoted an increase in deposits in lats, while deposits in foreign currencies slightly declined. Growing economic activity, declining lending interest rates and diminishing credit risk fostered a rise in lending to almost all sectors of economy. Moreover, the rapid growth in loans did not impair their quality. The ratio of non-performing loans decreased and was 2.0% in December. Credit institutions' assets, paid-up share capital and profit grew substantially.

The money supply showed a remarkable rise, particularly in December when both currency in circulation and deposits attracted by banks increased rapidly due to seasonal factors. In the fourth quarter, changes in the Bank of Latvia's net foreign assets were minor, and the backing of the national currency with the Bank's net foreign assets was at 103.0% at the end of December.

In line with the exchange rate dynamics for major global currencies, the Bank of Latvia's exchange rate for the US dollar against the lats declined by 2.0% in the fourth quarter, whereas the exchange rate of the euro went up by 2.9%.

The fiscal deficit of the general government consolidated budget for 2002 was 2.5% of GDP, which was below the maximum level stipulated by amendments to the Law "On General Government Budget for 2002". Government revenues from personal income tax, corporate income tax, excise tax and the other primary taxes grew considerably.

EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

Compared to the preceding quarters of 2002, the global economic growth rate slowed down in the fourth quarter; yet the United States, the euro area and Japanese economies continued to perform well. The global geopolitical uncertainty and rapidly rising oil prices undermined consumer confidence almost across the globe. In November and December of 2002, central banks of a number of coun-

tries, including the US Federal Reserve System and the European Central Bank, reduced their base interest rates in order to facilitate economic recovery.

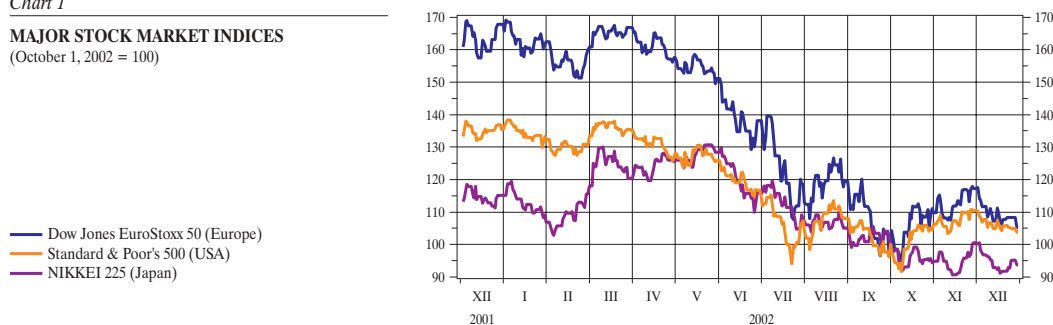
Preparations for military action in Iraq and a strike in Venezuela, one of the key exporters of oil, gave rise to a steep increase in oil prices in December, and the price of oil exceeded 30 US dollars per barrel by the end of 2002. The geopolitical tension resulting from the US and Iraqi conflict and intensified by worsening relations between the US and North Korea, was also in the focus of the global financial markets. With market participants deeply concerned about the possibility of war breaking out in Iraq and its eventual negative impact upon the US economy (disrupted oil deliveries, impressive costs, increasing threat of terrorism), the US dollar depreciated against the euro and other major world currencies. The weakening of the dollar was also attributed to the differences in interest rates on transactions in the US dollars and the euros. In early December, resignation of high US officials, who had advocated keeping the dollar strong, also had a negative impact upon the US dollar. In the fourth quarter of 2002, the US dollar depreciated 5.2% against the euro.

With the conviction about inevitability of the US and Iraqi war becoming stronger, investors shifted to risk adverse assets, such as gold, Swiss francs and fixed income government securities of industrialised countries. However, the rates of the US government securities with a longer maturity increased, e.g. 10-year bond yields went up 20 basis points, reaching 3.80%. This rate dynamic was determined by the anticipated large costs of the probable war, which was expected to cause the US Government to considerably increase the scope of borrowing. While the government securities' yields of other industrialised countries declined, the United Kingdom was an exception because of its support for the US stance on the Iraqi issue and yield trends similar to those in the United States.

The increased yields on longer term government securities encouraged certain activity in the US stock markets (S&P 500 went up by 8%, Nasdaq Composite by 14%). As the correlation between the US and European stock markets continued to be high, the improving situation in the US stock market had a favorable impact upon those of Europe (Dow Jones EuroStoxx 50 increased by 8%; see Chart 1 for key indices of global stock markets).

Chart 1

MAJOR STOCK MARKET INDICES
(October 1, 2002 = 100)

In contrast to other major global stock markets, Japan reported a drop in stock prices (NIKKEI 225 declined by 7%), whereas the Japanese yen appreciated against the US dollar by 1.1% in line with depreciation of the latter. Appreciation of the yen against the US dollar was less marked than the rise in the exchange rate of the euro because statements by the officials of the Japanese Government and the Bank of Japan about undesirable further appreciation of the yen signaled likely interventions in the currency market.

In the fourth quarter, economic growth in the US slowed down and its GDP grew

only by 0.7% over the previous quarter (third quarter's GDP growth in the US was the lowest registered in 2002). In order to promote economic activity, the US Federal Reserve System lowered the federal fund rate by 50 basis points (to 1.25%) on November 6. The domestic demand, which had been a key driving factor throughout 2001, was weak and caused a decline in the US economic growth. Though expansionary monetary policy had a favorable effect upon private consumption, it rose a mere 1% in the fourth quarter (the slowest growth rate since 1993). A slowdown in private consumption was mainly associated with falling consumer confidence, which, in turn, was a reflection of rising geopolitical risk and deteriorating labor market conditions. Almost no new jobs were created in the fourth quarter, and the unemployment level soared to 6%. Uncertainty persisting in the fourth quarter was hardly to the advantage of the industrial sector, and the monthly growth rate of industrial output in October and December decreased year-on-year. Corporate investment plans indicated more caution; hence, investment growth was insignificant and costs decreased. In October and November, industrial confidence was still weak, whereas in December the industrial surveys implied improving trends in the future.

Despite market participants' forecasts, Japan's GDP in the fourth quarter increased by 0.5% quarter-on-quarter (a year-on-year increase of 2.4%). This, however, did not mean that Japan's economy had overcome its problems (unemployment, difficulties in the banking sector and deflation): GDP growth was mainly driven by rising domestic demand. In the fourth quarter, GDP deflator dropped by 2.2%, indicating deteriorating terms of trade, which, in view of Japan's dependence upon exports, was a negative development.

In the euro area, low confidence and unfavorable labor market conditions retarded economic recovery. In the assessment of the European Commission, GDP rose by 0.1% to 0.4% quarter-on-quarter in the countries of the euro area. At the end of 2002, perceived inflation was higher than actual inflation, and it had an adverse effect upon the domestic demand.

Industrial confidence remained low in the euro area, and production indicators pointed to falling activity in the industrial sector. In November, the conditions improved due to growing, albeit short-lived, external demand. In December, the industrial production contracted again in the euro area in general and its major countries Germany, France and Italy in particular.

Nevertheless, GDP in the euro area maintained a positive growth rate owing to net exports. Growth was hindered by weak private demand, and even the reduction by 50 basis points (to 2.75%) in the base rate of the European Central Bank on December 6 failed to promote growth in domestic demand. The lesser indebtedness of households in Europe as compared, for instance, to that of the American households and the fact that the European households mainly borrowed at fixed interest rates, meant that consumers in the euro area were less responsive to the changes in interest rates than the US population, and their behavior was more affected by changes in the labor market. Moreover, the labor unit costs in the euro area were higher than in the US and the United Kingdom. In order to ensure profitability, businesses in Europe were compelled to reduce costs (and also the number of employees). Unemployment in Germany, France and Spain grew.

In the fourth quarter, the United Kingdom witnessed continued steady growth of private consumption. Combined with government consumption, it contributed to a positive GDP growth and a quarter-on-quarter GDP increase of 0.4% (1.7% year-on-year). The British industrial sector reported its worst state in the last 10 years, with the volume of output shrinking by 4.0% in 2002.

In a number of Central and East European countries, economic upswing of the preceding quarters of 2002 continued to persist also in the fourth quarter; this, however, was not a trend shared by the entire region. In the majority of countries, economic activity did not change substantially or even declined.

In the fourth quarter, economic growth in Poland picked up pace. As a result of growing private consumption and exports, the rapid decline in investment recorded in the preceding quarters became less marked. This gave rise to expectations that Poland's economy could gradually recover from its two-year long stagnation if investment inflow resumed.

Economic growth in the Baltic States was more pronounced than on the average in the region, though economic activity in Lithuania and Estonia weakened toward the end of the year. Contrary to the trend of the previous two quarters, the annual industrial growth rate in Estonia decreased in the fourth quarter. In contrast with a rapid rise in the third quarter, export growth slowed down in November and December. At the end of the year, growth of retail trade also decelerated despite a rapid rise in wages and a low unemployment level. In 2002, the industrial output in Estonia increased by 7.1%. Exports decreased (by 1.6%) and, with imports increasing (by 5.8%), the current account deficit rose, reaching 12.5% of GDP. Estonia's GDP increased by 5.8% in 2002.

The industrial growth rate was also slower in Lithuania. The slowdown was greatly attributed to a decrease in the volume of oil refined, resulting from narrowing oil supplies from Russia. Exports, however, soared and reported a year-on-year increase of 16.0% in the fourth quarter. This rapid rise in exports notwithstanding, the growth of Lithuania's GDP slowed in the fourth quarter (falling to 7.0% against 7.8% in the third quarter). In 2002, the real growth of Lithuania's GDP was 6.7% (5.9% in 2001), yet its nominal value increased at a slower pace under the impact of a negative GDP deflator. The drop in prices was attributed to a rise in the exchange rate of the litas and a relatively slow wage rise under the conditions of rapidly increasing productivity.

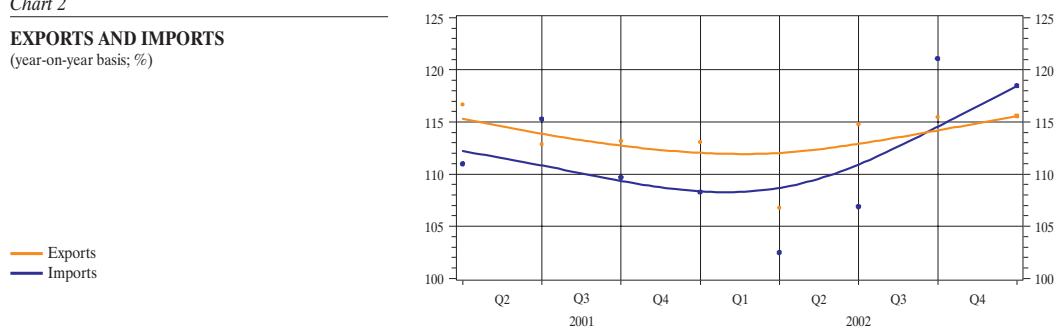
Russia's economic activity of the second half of 2002 was greatly determined by a marked increase in income from exports as a result of a price rise for oil on the global market. In the fourth quarter, income from exports grew by 24.9% year-on-year (exports grew by 5.3% in 2002). With income rising, Russia's domestic demand remained high in the fourth quarter and was reflected in rapidly growing retail trade. The annual growth rate of industrial output, in turn, declined and, according to provisional data of the State Committee of the Russian Federation on Statistics, country's GDP increased by 4.3% in 2002.

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

Foreign Trade and Competitiveness

In the fourth quarter, Latvia's foreign trade turnover continued to grow and reached 1 082.3 million lats. Year-on-year, exports increased by 18.5% and imports by 15.7% in the fourth quarter (see Chart 2). The slow economic growth in Europe notwithstanding, exports increased both to the EU countries (by 22.4%) and also to other countries (16.2%). In the group of other countries, the largest growth was recorded in Latvia's exports to Estonia and Lithuania (in all major groups of goods), the United States (mainly in alcoholic and non-alcoholic beverages) and Norway (in base metals and articles of base metals). Latvia's principal export partners were Germany, the United Kingdom, Sweden and Lithuania.

Chart 2

EXPORTS AND IMPORTS
(year-on-year basis; %)

At the end of 2002, the domestic demand indicated a more notable and seasonally determined growth that also promoted a greater rise in imports in the fourth quarter. Exports grew by 1.3% and imports by 11.0% quarter-on-quarter.

In the fourth quarter, wood and articles of wood, base metals and articles of base metals, textiles and textile articles, prepared foodstuffs, and machinery and mechanical appliances, electrical equipment were dominant among the exports of goods. A year-on-year growth in exports was 57.9 million lats, with wood and articles of wood, and base metals and articles of base metals accounting for the largest increase. A rise in wood exports was determined by a larger volume of exports, whereas both a rising volume and higher prices contributed to the growth in exports of base metals.

Both the nominal exchange rate and the real effective exchange rate of the lats, as measured against the currencies of Latvia's ten principal trade partner countries, continued to decline in the fourth quarter (year-on-year, by 4.7% and 6.1%, respectively). The real effective exchange rate decreased as a result of depreciation of the nominal exchange rate, while the inflation differential between Latvia and its major trade partners was of less significance. The above changes had a positive effect on the ability of Latvian exporters to compete on the markets of both the developed and developing countries. The index of the real effective exchange rate of the lats against currencies of these countries dropped by 6.9% and 4.6%, respectively, and the reduction in the nominal exchange rate was 6.5% and 1.2%, respectively.

The export unit value reported both a year-on-year and a quarter-on-quarter growth (4.6% and 0.7%, respectively), with real exports up by 13.2% and 0.5%, respectively.

The most significant import goods were machinery and mechanical appliances, electrical equipment, mineral products, transport vehicles, products of the chemical and allied industries, and base metals and products of base metals. A year-on-year growth in imports of goods amounted to 96.2 million lats, with increases recorded in all principal groups of goods. The largest growth was achieved in imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment (20.0 million lats), base metals and articles of base metals (14.4 million lats), products of the chemical and allied industries (10.6 million lats, mainly pharmaceutical products). Growth of import prices contributed to the rise in imports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and base metals and articles of base metals.

In the fourth quarter, imports from Latvia's five principal import partners Germany, Lithuania, Russia, Finland and Sweden accounted for one half of total imports. Imports of goods from Russia (mainly mineral products, alcoholic and non-alcoholic beverages), Germany (machinery and mechanical appliances, electrical

equipment, base metals and articles of base metals), Lithuania, Estonia and the US (transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment) rose substantially.

The import unit value did not show significant quarter-on-quarter changes in the fourth quarter, whereas its year-on-year growth was 8.1%. Thus a larger volume of imports and higher prices both contributed to the rise in imports. Real imports increased by 7.1%.

Regarding foreign trade settlements, the euro continued to strengthen throughout the year (year-on-year, the share of the euro in these settlements increased from 41.3% to 49.7%). The rising exchange rate of the euro was to the advantage of exporters to the euro area. At the same time, the share of the US dollar in foreign trade settlements contracted (from 38.0% in the fourth quarter of 2001 to 29.7% in the fourth quarter of 2002), and the role of the lats in these settlements increased.

Balance of Payments

In the fourth quarter, the year-on-year decrease of the current account deficit was 68.2 million lats, totaling 150.3 million lats or 10.5% of GDP (in the fourth quarter of 2001, 16.7% of GDP and 10.8% of GDP, excluding purchase of ships). Exports of goods increased by 21.5%, while imports of goods went up by 3.0%, resulting in a substantial decrease in the ratio of the goods deficit to GDP (from 25.8% in the fourth quarter of 2001 to 19.7% in the fourth quarter of 2002).

A shrinking crude oil transit volume notwithstanding, the services surplus was relatively high, reporting a year-on-year increase of 6.0 million lats (to 75.3 million lats) and covering 26.6% of the goods deficit. This rise in the services surplus was determined by an increase of services rendered to non-residents; services received from non-residents also grew (by 1.9 million lats).

The increase in exports of services (7.9 million lats) was due to the growth in travel services rendered and other services that fall into the category of transportation services; in addition, the increase in transportation services rendered by rail and road was sufficient to offset a decline in other services of sea transportation related to the transit of oil and oil products.

With the growth of the total transportation services rendered to non-residents by road, rail and sea (10.2 million lats) and the decline in proceeds from port services related to oil transit and pipe-line transportation services, total transportation services rendered went up 0.7 million lats. With the increase in transportation services received from non-residents (mainly transportation by road), the surplus of the transportation services declined by 2.2 million lats.

Owing mainly to a rise in the non-residents' spending in Latvia, the travel services deficit decreased by 10.2 million lats. The growth in foreign travelers' spending resulted from a growing number of non-residents traveling to Latvia and an increase in their average spending.

Surplus of other services did not change notably year-on-year. The reduction in other services rendered (1.0 million lats) was mainly due to a decrease in trade mediation and other trade-related services, whereas communications services, trade mediation and other trade-related services accounted for most of the growth in other services received from non-residents.

In exports of services, which amounted to 186.3 million lats, transportation services rendered to non-residents (61.5%) dominated, while other services rendered

accounted for 26.5% of total exports of services. Other services and transportation services received constituted 37.3% and 34.7% of the total imports of services (111.0 million lats), respectively.

With an increase in non-residents' income on direct investment, the income surplus reported a year-on-year decrease (13.6 million lats). The non-residents' income on direct investment (9.5 million lats) was lower than in the previous quarters, and the largest income on direct investment earned by non-residents was in the banking sector. Residents' compensation for employment outside Latvia increased by 1.8 million lats.

The current transfers surplus was 42.4 million lats and covered 15.0% of the goods deficit.

The surplus of the capital and financial account was 170.7 million lats.

Foreign direct investment was 29.7 million lats. Direct investment in Latvia was made in the amount of 32.9 million lats, of which the largest share (85.0%) went to enterprises' equity capital.

Portfolio investment reported a net outflow of 28.2 million lats. Residents increased their foreign securities portfolio by 27.9 million lats. Investment by the banks in the bonds and notes of the OECD countries grew primarily.

A net inflow of 163.1 million lats was observed in other investment. On the liabilities side, other investment grew by 328.0 million lats, as banks primarily received deposits. On the assets side, other investment went up by 164.9 million lats, as residents increased their short-term deposits abroad. The banks' other investment balance stood at 126.8 million lats. Banks received 259.5 million lats and 45.2 million lats as demand deposits and time deposits, respectively, while the amount of 143.4 million lats was placed abroad as short-term deposits (demand deposits and time deposits). Net inflow of enterprises' other investment was 38.3 million lats. Enterprises reduced their demand deposits with foreign credit institutions (by 11.3 million lats), while the trade credit received grew (by 26.0 million lats).

In the first months of the quarter, reserve assets declined by 62.8 million lats, but with bank demand for national currency increasing, in December reserve assets almost returned to the position at the beginning of the quarter (an insignificant decrease of 2.3 million lats) as a result of currency swap deals.

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

Data of the Central Statistical Bureau of Latvia on GDP expenditure in the third quarter of 2002 indicate persistently high domestic demand. Increases in domestic demand were mainly determined by growth in investment and private consumption. External demand was also high; hence, exports of goods and services grew substantially.

In the third quarter, the steep rise in private consumption (9.3%) was promoted by an increase in wages and salaries, as well as lending. In the third quarter, public consumption increased by 6.1% and final consumption expenditure by 8.6% (the most rapid growth since 1996).

The domestic demand component increased by 5.6% in the third quarter, including a rise in investment in fixed assets by 8.1%. Construction costs continued to

decline. With sustained high investment level and an increase of 1.4 percentage points in savings (to 20.9%), the current account deficit decreased.

In the first half of 2002, the external demand was low, whereas in the second half of the year it increased substantially. A year-on-year growth in exports was 10.4% in the third quarter. With domestic demand and exports growing, the demand for imports of goods also rose, with a 10.6% increase in imports of goods and services registered in the third quarter.

Aggregate Supply

In the fourth quarter, Latvia continued to enjoy rapid economic growth. Though high domestic demand still figured as a key stimulus for growth, notably growing exports also played an essential role. In the reporting quarter, the real GDP growth (8.3%) was higher than in other quarters of 2002.

Two major branches of the national economy, trade and manufacturing, determined economic growth (a 15.5% and 9.6% rise in the value added, respectively). Regarding the goods-producing sector, construction (a 20.1% rise in the value added), mining and quarrying (13.2%), and electricity, gas and water supply (10.1%) developed very successfully. Regarding the services sector, real estate, renting and other business activities (6.8%), and financial intermediation (5.0%) recorded significant increases in the value added.

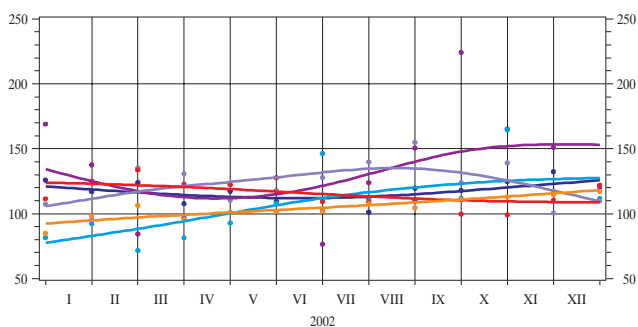
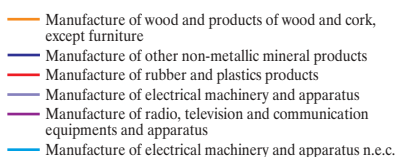
A sharp decline in oil transit and the related activities at the port of Ventspils notwithstanding, the share of the transport, storage and communications in the total value added increased and a 4.0% growth was recorded year-on-year. This was ensured by the development of Latvia's other ports, railway and communications.

The demand for Latvia's industrial output, both domestic and in a number of EU countries, Lithuania, Estonia, the US and some CIS countries, continued to grow. In the fourth quarter, net volume of newly placed orders for exports sharply expanded year-on-year in manufacture of base metals and articles of base metals as well as some areas of machine building. The domestic demand for the output of these above sectors, and also products of the chemical industry, as well as for paper and paperboard, articles of paper, and clothing and textile articles increased particularly rapidly.

The external and domestic demand encouraged an upswing in manufacturing (see Chart 3), and a year-on-year growth of 9.6% in the index of industrial output was recorded. The largest growth was achieved in the manufacture of radio, television and communications equipment and apparatus (39.2%), machinery and equipment n.e.c. (30.7%), electrical machinery and apparatus n.e.c. (17.8%) and manufacture of other non-metallic mineral products (26.0%). Relatively high was the

Chart 3

VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL OUTPUT (year-on-year basis; %)

production growth rate in the manufacture of wood and products of wood and cork, except furniture (14.0%), fabricated metal products, except machinery and equipment (13.7%), chemicals and chemical products (10.9%), other transport equipment (7.8%), rubber and plastics products (9.6%), food products and beverages (5.9%), and a number of other branches.

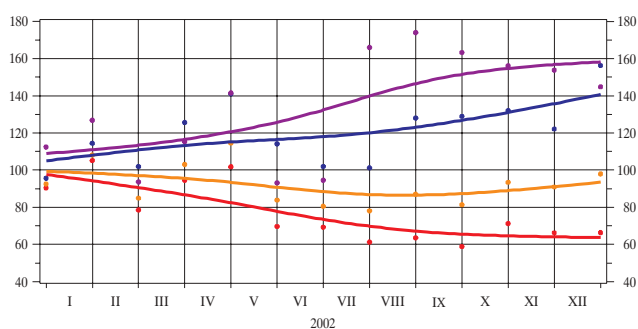
Notable growth was recorded in mining and quarrying (13.2%), and electricity, gas and water supply (10.3%).

In the fourth quarter, crude oil transit through the Ventspils port continued to contract, with transportation of crude oil through the pipeline constituting only 16.1% of the transit of the corresponding period of the previous year. Though the volume of oil products and some other cargoes loaded and unloaded increased, the cargo turnover at the Ventspils port dropped by 32.0%. Other transit through the ports of Latvia rose rapidly, and the volume of transit cargoes transported by rail went up by 31.9%. The cargo turnover at other ports of Latvia continued to increase (see Chart 4). A year-on-year growth in the cargo turnover at the Riga port was 36.8%, 51.6% at the Liepāja port and 34.7% at the smaller ports. As a result, the decrease in the total cargo turnover at the ports of Latvia was an insignificant 5.8%.

Chart 4

CARGOES LOADED AND UNLOADED AT LATVIAN PORTS
(year-on-year basis; %)

— Total
— Ventspils port
— Riga port
— Liepāja port

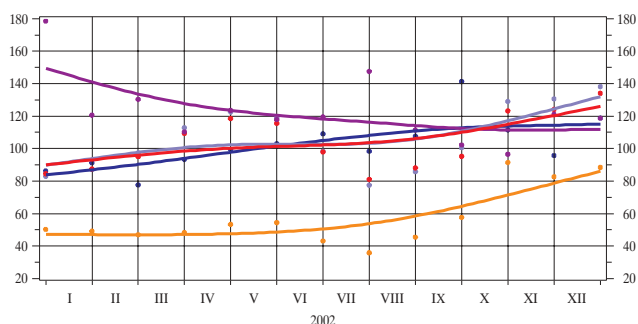

Growth was also registered in exports, imports and domestic transportation; in the fourth quarter, the turnover of cargoes transported by rail increased by 27.3% year-on-year (see Chart 5 for monthly changes in growth rates of cargo traffic by rail).

Chart 5

CHANGES IN CARGO TRAFFIC BY RAIL
(year-on-year basis; %)

— Total
— Transit
— Domestic
— Exports
— Imports

With personal income and loans extended to private persons growing and the share of shadow economy in retail trade shrinking, retail trade turnover continued to rise rapidly (by 21.9% year-on-year). The growth was promoted also by expanding supermarket network. Confidence indicator (10%) produced by the survey of the retail trade sector in the first quarter of 2003 indicates more positive developments in the future.

The year-on-year decrease in the turnover of public catering was 3.9% in the fourth quarter.

Employment, Wages and Salaries

The number of persons employed in the national economy rose by 3.9% year-on-year and totalled 997.2 thousand in the fourth quarter. The highest increase of 19.3 thousand or 12.4% in the number of employed persons was registered in manufacturing. This sector employed the largest number of people (203.5 thousand or 20.5% of the total). The number of the employed in transport, storage and communications also increased by 8.3 thousand or 10.7%. Trade and agriculture, ranking second and third by the number of the employed (147.7 thousand or 14.8% of the total, and 135.9 thousand or 13.6% of the total, respectively), on the other hand, reported significant decreases in the number of the employed (4.8 thousand or 3.1% and 5.0 thousand or 3.5%, respectively).

Compared to December of 2001, the unemployment rate dropped by 0.1 percentage points and was 7.6% in December (the lowest since the beginning of 2002).

The downward trend in the unemployment rate was caused by growing economic activity. At the end of December, 89 735 unemployed were registered (92 063 at the end of September). In December 2002, the number of the unemployed dropped by 2.1% against December of 2001.

In the fourth quarter, the average monthly gross wage or salary of those employed in the national economy was LVL 184.77, whereas the amount of the average monthly net wages and salaries was LVL 132.90. Year-on-year, the nominal gross wages and salaries increased by 9.6% and the nominal net wages and salaries by 9.2%. Due to a rise in consumer prices, growth in the real wages and salaries was lower, with the real gross wages and salaries going up by 8.0% and the real net wages and salaries by 7.6%.

This rapid rise of wages and salaries in the national economy was mainly determined by a wage and salary rise in the public sector, budget-financed institutions in particular. A year-on-year growth in the real gross wages and salaries in the public sector was 10.9%, whereas the growth in the real net wages and salaries was 10.5%.

PRICE DYNAMICS

In the fourth quarter, the annual rate of consumer price inflation was slightly above that of the third quarter and reached 1.5%, while a quarter-on-quarter price rise was 1.2%. Higher prices were mainly determined by the beginning of the winter season. In October, the prices of clothing and footwear rose by 4.8%, and vegetable and potato prices went up rapidly (by 9.4% in October, 8.2% in November and 8.4% in December). The average price level of the fourth quarter was slightly lowered by holiday-related reductions in prices, mainly those of household goods, household appliances, clothing and footwear. Prices of fuel and administratively regulated prices changed moderately; hence, their effect on aggregate inflation of the fourth quarter was not significant, with core inflation rate of 1.2% (see Chart 6 for monthly changes in annual consumer price inflation).

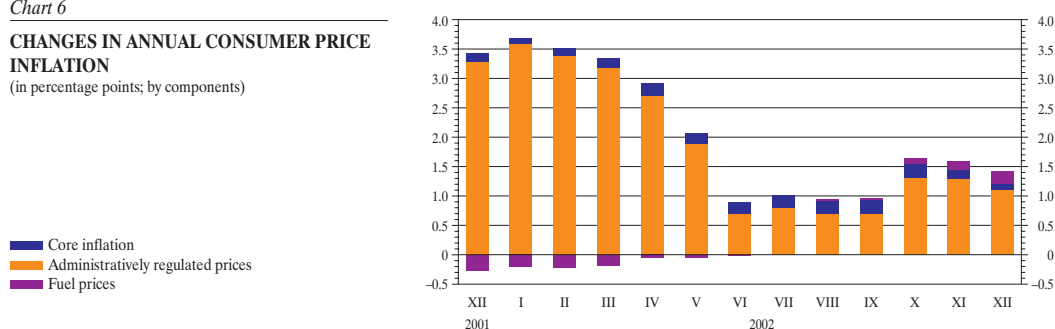
Producer prices showed a 0.4% increase quarter-on-quarter and a 0.7% increase compared to the fourth quarter of 2001. The most pronounced increases were observed in producer prices of clothing, whereas the largest decrease was recorded

in producer prices of chemicals and chemical products. Producer prices were mostly affected by price changes of exported output, showing a 1.1% rise over the third quarter and also against the corresponding period of the previous year. The producer prices of output sold on the domestic market did not show quarter-on-quarter changes.

Chart 6

CHANGES IN ANNUAL CONSUMER PRICE INFLATION

(in percentage points; by components)

The downward trend in construction prices was preserved at the end of 2002, and a quarter-on-quarter decrease in construction costs was 1.2%, whereas the year-on-year decline was 1.9%.

On the whole, changes in producer prices and changes in construction costs did not cause a rise in consumer prices.

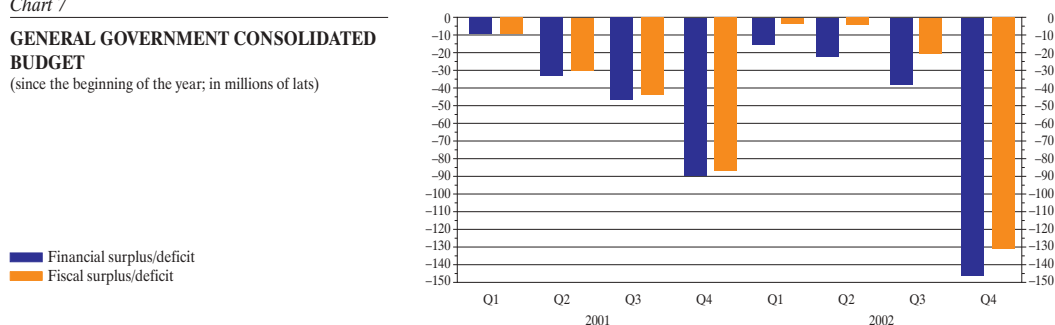
FISCAL SECTOR

In the fourth quarter, the fiscal deficit of the general government consolidated budget increased by 111.3 million lats, totalling 131.1 million lats in 2002 (see Chart 7) and thus reporting a 1.5 times higher amount than in the previous year. In the fourth quarter, the budget revenue reached 506.8 million lats (a year-on-year increase of 12.5%), and expenditure was at 615.4 million lats (a year-on-year increase of 24.8%).

Chart 7

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET

(since the beginning of the year; in millions of lats)

The fiscal deficit of the central government basic budget (83.7 million lats in the fourth quarter) determined the significant increase in the fiscal deficit of the general government consolidated budget. The highest growth (69.4 million lats) in the fiscal deficit of the central government basic budget was reported in December when it reached twice the total amount of the deficit recorded in the first eleven months of 2002. A considerable rise (41.3%) was observed in the central government basic budget expenditure in comparison with the fourth quarter of 2001. In December, all major expenditure items showed a more rapid growth than in November.

The fiscal deficit of the local government consolidated budget (25.0 million lats in

the fourth quarter, 45.3 million lats in 2002) also made a negative impact on the fiscal balance of the general government consolidated budget both in the fourth quarter and over the year. Most part of it, 26.5 million lats, accounted for the deficit in the basic budget of the City of Riga. In the fourth quarter, the deficit in the local government basic budget was financed by borrowing from the central government basic budget, revenue from the privatisation of local government property, as well as other internal funds.

In the fourth quarter, revenue in the central government special budget was the highest in 2002 and 19.2% higher than a year ago. Still, with a year-on-year increase also in expenditure (16.8%), a fiscal deficit of 6.1 million lats was reported in the central government special budget in the fourth quarter, whereas in 2002, it recorded a fiscal surplus of 2.4 million lats. Following a fiscal deficit in the social security budget in October (6.8 million lats) due to pension indexation, a fiscal surplus was observed in November and December; that resulted in a fiscal deficit of only 0.2 million lats in this budget in the fourth quarter, whereas for 2002, a fiscal surplus of 1.7 million lats was recorded.

Higher expenditure was partly attributed to the fact that amendments to the Law "On General Government Budget for 2002" took effect on November 21, and all additional expenditure stipulated by the budget amendments was actually financed in December.

In the fourth quarter, the growth rate of tax revenue accelerated (a year-on-year increase of 13.9%), reaching its high since 1998. Personal income tax, state social security contributions, value added tax and lottery and gambling tax revenue posted the highest growth (14.6%, 13.7%, 21.2% and 2.0 times, respectively). However, revenue of natural resources tax and customs duties declined (by 11.3% and 1.3%, respectively). In December, tax revenue rose 26.0% year-on-year.

In the fourth quarter, tax revenue in the central government basic budget showed a year-on-year increase of 14.8% (to 167.3 million lats), and non-tax revenue grew as well (a quarter-on-quarter rise of 33.3% and a year-on-year rise of 74.5%).

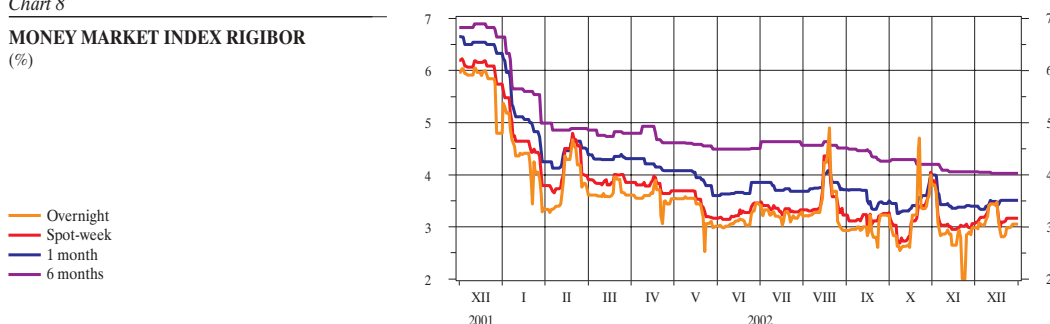
In 2002, Government debt reached 756.2 million lats. In the fourth quarter, Government domestic debt increased by 8.9 million lats, mostly owing to the issuance of debt securities, and Government external debt rose by 5.0 million lats.

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

The liquidity of the Latvian money market was sufficient in the fourth quarter, and the money market index RIGIBOR showed a quarter-on-quarter decline (1-month and 6-month RIGIBOR in particular; see Chart 8). At the same time, banks had retained their interest in the monetary policy instruments offered by the Bank of Latvia. After the lowering of refinancing rate and interest rates on banks' time deposits and the Lombard loan rates by the Bank of Latvia in September 2002, gradual adjustment of the money market to lower interest rates took place in the fourth quarter. The lowering of interest rates by the Bank of Latvia facilitated a decrease in banks' time deposits in the central bank – in the fourth quarter it was below the level of previous quarters of 2002, and banks used their funds increasingly for lending to the national economy. The 6-month RIGIBOR, to which interest rates on non-bank loans are fixed for the most part, dropped by 0.23 percentage points and reached 4.03% at the end of the quarter.

Chart 8

MONEY MARKET INDEX RIGIBOR (%)

In the fourth quarter, banks continued to demonstrate increasing interest in the Bank of Latvia's repo loans, and the demand was 48.2% higher than in the previous quarter. The amount of repo loans granted (188.7 million lats) increased by 51.7% as compared to the third quarter. The average repo loan balance grew to 34.3 million lats in the fourth quarter. The weighted average interest rate of repurchase agreements decreased (to 3.0%).

Like in the previous quarter, banks demanded Lombard loans in the fourth quarter as well, and they were granted in the amount of 28.7 million lats. Foreign currency swap auctions were held once a week. The currency swap balance increased from 132.3 million lats at the end of September to 146.5 million lats at the end of December, although long-term foreign currency swaps in the amount of 30.0 million lats were repaid at that time.

The average time deposit balance of banks and other financial institutions with the Bank of Latvia decreased by 8.0 million lats to 3.8 million lats in the fourth quarter (the smallest average quarterly balance in 2002).

The Bank of Latvia did not perform operations with its government securities portfolio, and its balance was 64.4 million lats at the end of the year.

Dynamics of Monetary Aggregates and Interest Rates

The money supply by the Bank of Latvia recorded a significant increase in the fourth quarter, owing to a seasonal rise in the demand for cash, as well as in banks' deposits with the Bank of Latvia. The demand for cash increased gradually in October and November and had a particularly rapid rise in December. Currency in circulation grew by 53.6 million lats or 9.4%. The monetary base increased by 97.3 million lats or 14.8% in the fourth quarter.

The increase in M0 resulted from a marked decline in the Government's deposit with the Bank of Latvia (110.5 million lats), although the Bank of Latvia's credit to banks decreased (by 9.4 million lats) and net foreign assets of the central bank remained almost constant.

The growth rate of the monetary aggregates M1, M2D and M2X was seasonally high as well. The rapid increase in currency outside banks (41.5 million lats or 8.3%) and a rise in the deposits attracted by banks (87.2 million lats or 7.1%) ensured a pickup of 128.7 million lats or 7.4% in the total money supply in the fourth quarter. The annual growth rate of M2X increased from 18.8% in September to 21.0% in December (20.8% in December 2001; see Chart 9).

The ratio of cash to deposits rose, and the currency outside banks reached 29.1% in broad money at the end of December.

In the fourth quarter, a rapid growth of money demand was observed both in the

public and the private sector. The banking system's net credit to the Government, owing to an increase in the budget expenditure, rose by 85.8 million lats (2.2 times), and loans granted to domestic enterprises and private persons rose by 185.3 million lats or 11.1%, thus contributing significantly to the growth in the banking system's net domestic assets. Since the above growth was partly financed by foreign funding, the banking system's net foreign assets declined by 102.0 million lats in the fourth quarter (see Chart 10); an increase in the surplus of foreign liabilities of credit institutions over foreign assets reached 99.5 million lats.

Chart 9

DYNAMICS OF BROAD MONEY AND ITS COMPONENTS

(year-on-year changes; %)

- M2X (broad money)
- Deposits of domestic enterprises and private persons
- Currency outside banks

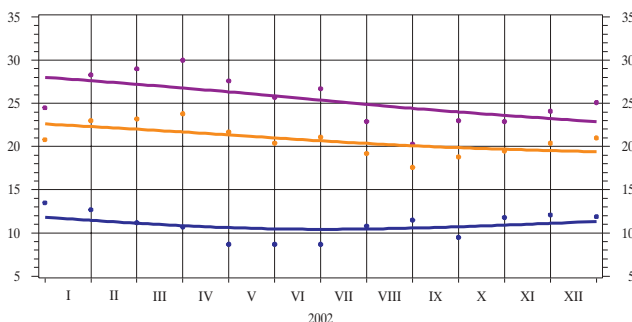
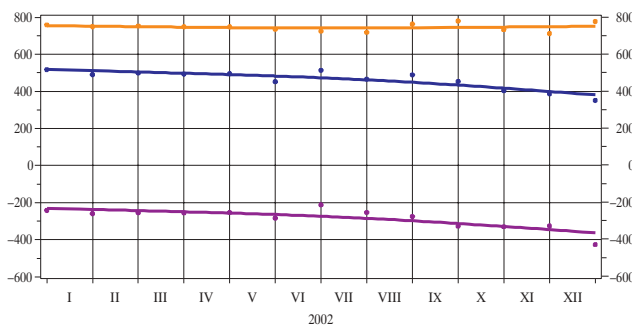

Chart 10

NET FOREIGN ASSETS

(in millions of lats)

- Net foreign assets of the Bank of Latvia
- Net foreign assets of banking sector
- Net foreign assets of banking system

In the fourth quarter, the foreign currency component of broad money M2X continued to decrease (by 1.5%), but the lats component of broad money, M2D, increased (by 11.5%). M1, the most liquid component of broad money, grew by 11.3%, while quasi-money rose by only 3.0%.

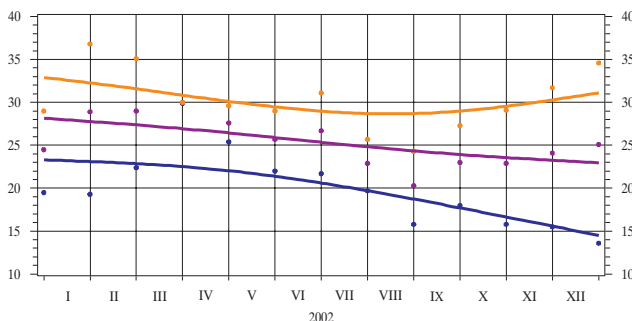
Deposits of domestic enterprises and private persons with Latvia's credit institutions grew by 87.2 million lats in the fourth quarter, amounting to 1 321.8 million lats at the end of December. In October, deposits increased by 2.2%, in November by 1.0% and in December by 3.8%. The annual growth rate of these deposits increased from 23.0% in September to 25.1% in December (see Chart 11).

Chart 11

DYNAMICS OF THE DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(year-on-year changes; %)

- Deposits of domestic enterprises and private persons
- In lats
- In foreign currencies

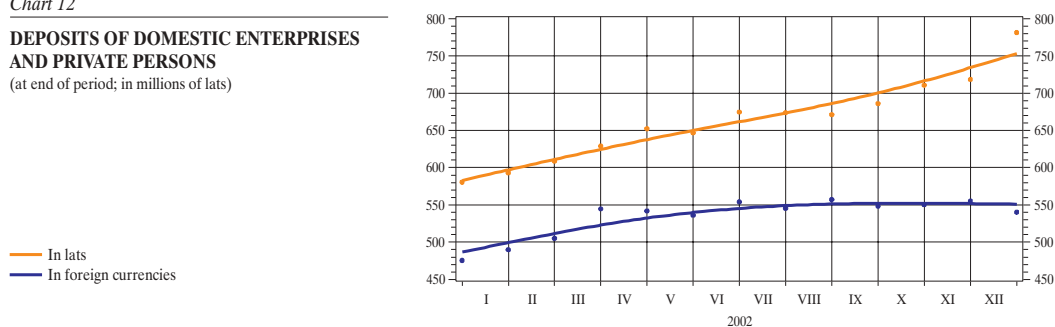
Growing income, higher returns and confidence in the national currency resulted in a substantial growth of deposits in lats (an increase of 95.3 million lats or 13.9%),

while deposits in foreign currencies slightly decreased (by 8.1 million lats or 1.5%; see Chart 12). Thus the share of deposits in lats expanded, and they accounted for 59.1% of total deposits at the end of December (55.6% at the end of September). Strengthening of the euro and its increasing importance in Latvia's foreign trade resulted in a 20.0% increase in the share of residents' non-bank foreign currency deposits in euros at the end of the fourth quarter (17.9% at the end of the third quarter), while the share of the US dollar narrowed accordingly (to 77.8%).

Chart 12

DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; in millions of lats)

A significant growth was reported for both demand deposits (60.6 million lats, including 43.7 million lats in December) and time deposits (26.7 million lats, including 21.3 million lats of long-term deposits).

The rise in deposits was mostly attributed to a pickup in private person deposits (70.5 million lats or 10.4%).

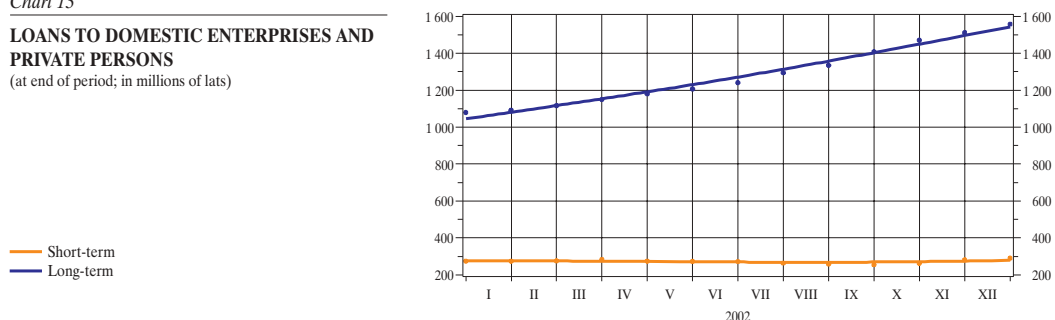
In the fourth quarter, higher borrowing determined the money demand in comparison with other quarters of 2002. Loans to domestic enterprises and private persons increased both year-on-year and quarter-on-quarter (by 36.5% and 11.1%, respectively). Total stock of loans reached 1.8 billion lats or 35.6% of GDP. The annual growth rate of loans to private persons rose substantially (to 79.6%; 69.0% in September), whereas that of loans to enterprises decreased (to 27.2%; 37.2% in September). At the end of the fourth quarter, just like in the third quarter, loans granted to domestic enterprises and private persons accounted for 42.6% of the banking sector's total assets.

In the fourth quarter, a significant increase was recorded in short-term loans (35.7 million lats) in comparison with other quarters of 2002. Nevertheless, long-term loans expanded even more (by 149.6 million lats; see Chart 13), accounting for 84.3% of total loans at the end of December (84.7% at the end of the third quarter). The low interest rates facilitated a pickup in long-term loans granted to domestic enterprises and private persons.

Chart 13

LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; in millions of lats)

The increase in loans was determined by growth in three major types of loans: mortgage loans (50.4 million lats or 14.2%), commercial credit (47.1 million lats

or 7.5%) and industrial credit (41.8 million lats or 10.6%), as well as a rapid rise in overdraft (18.9 million lats or 41.4%). A significant rise was observed also in loans for the purchase of consumer goods and repo loans. Due to a rapid increase in mortgage loans their share in the loan structure at the end of December reached 21.9% (21.3% at the end of September), while the shares of commercial credit and industrial credit declined to 36.3% (37.5%) and 23.5% (23.6%), respectively.

In the fourth quarter, loans to the national economy grew by 111.6 million lats or 8.5%. A particularly significant rise was reported for long-term loans (82.7 million lats or 7.6%), which accounted for the major share of loans granted to enterprises (82.8%).

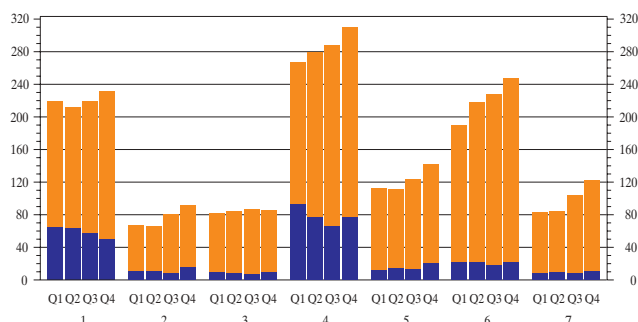
The highest increase in long-term loans (see Chart 14) was recorded in manufacturing (19.5 million lats or 12.0%), real estate, renting and business activities (15.8 million lats or 16.6%), financial intermediation (14.3 million lats or 6.8%) and trade (12.3 million lats or 5.6%). Short-term loans rose by 29.0 million lats (13.5%), including 11.3 million lats (16.9%) in trade, 7.4 million lats (54.0%) in transport, storage and communications, and 6.0 million lats (62.5%) in electricity, gas and water supply.

Chart 14

**LENDING TO THE NATIONAL ECONOMY
(SELECTED SECTORS)**

(Q1–Q4, 2002; at end of period; in millions of lats)

- 1 Manufacturing
- 2 Electricity, gas and water supply
- 3 Construction
- 4 Trade
- 5 Transport, storage and communications
- 6 Financial intermediation
- 7 Real estate, renting and business activities
- Short-term loans
- Long-term loans

Demand for loans in lats expanded in almost all sectors, but the highest growth of such loans was reported in trade (19.8 million lats or 12.7%), electricity, gas and water supply (11.5 million lats or 22.8%), transport, storage and communications (11.4 million lats or 28.4%), financial intermediation (11.1 million lats or 17.6%) and manufacturing (9.9 million lats or 11.2%). Loans granted to domestic enterprises in lats increased by 79.2 million lats or 14.1%. The rise in foreign currency loans (32.6 million lats) was primarily attributed to higher lending in real estate, renting and business activities (14.2 million lats or 21.3%), transport, storage and communications (7.2 million lats or 8.7%) and financial intermediation (7.2 million lats or 4.4%).

At the end of 2002, loans granted to domestic enterprises totalled 1 418.4 million lats, including 21.9% in trade, 17.4% in financial intermediation, 16.4% in manufacturing, 10.0% in transport, storage and communications, and 8.7% in real estate, renting and business activities.

Interest rates on loans in lats decreased and borrowers were not willing to assume additional currency risk, therefore loans granted in lats slightly exceeded loans granted in foreign currencies (an increase of 97.0 million lats and 88.4 million lats, respectively). The currency breakdown of loans granted in foreign currencies to domestic non-banks remained practically the same: in December, the share of loans in US dollars accounted for 66.6% (66.2% in September), while loans in euros were 30.0% (30.4%) of these loans.

Interest rates on loans continued a rapid decrease in the fourth quarter. The fall

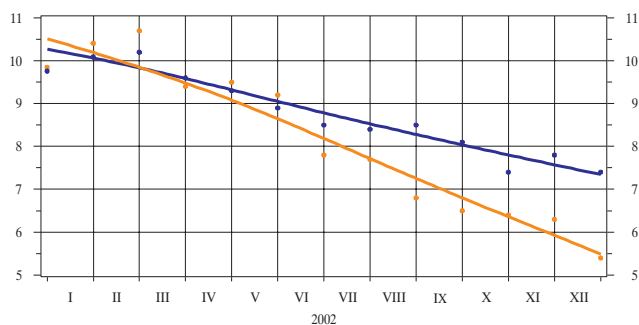
of interest rates on loans granted in foreign currencies (mostly in US dollars and euros) was facilitated by the reduction in the base interest rates set by the European Central Bank and the US Federal Reserve System, and the subsequent changes in the LIBOR's money market rates. A decline in the interest rates set by the Bank of Latvia in September, as well as a gradual decrease in the money market index RIGIBOR for longer maturity loans facilitated the fall of the interest rates on loans granted in lats.

In the fourth quarter, the weighted average interest rates on new loans granted to domestic enterprises and private persons in lats were unprecedentedly low (5.4% and 7.4% for short-term and long-term loans, respectively; see Chart 15). The weighted average interest rate on short-term loans granted in the OECD currencies declined more rapidly (by 3.8 percentage points to 4.1%), while those on long-term loans decreased at a more moderate pace (by 0.5 percentage points to 5.8%).

Chart 15

**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES
ON LOANS IN LATS**
(%)

— Short-term
— Long-term

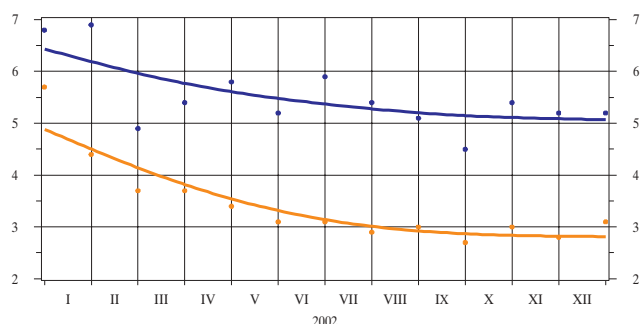
A faster drop in interest rates on short-term loans was determined by collateralised loans with maturity up to 1 month, granted by several banks to domestic enterprises and private persons with lower interest rates. Lower interest rates on loans granted in the OECD currencies were mostly determined by less expensive funds in foreign currencies, acquired through parent banks.

In December, interest rates on deposits in lats were higher than at the end of the third quarter (see Chart 16), as banks organised promotion campaigns with higher interest rates in order to attract deposits. Interest rates on the deposits in foreign currencies declined. Nevertheless, interest rates on long-term deposits were more volatile, despite increased activity by domestic enterprises and private persons in making short-term deposits at the end of the year. In the fourth quarter, the weighted average interest rate on deposits in lats increased by 0.4 percentage points (to 3.1%) for short-term transactions, and by 0.7 percentage points (to 5.2%) for long-term transactions. The weighted average interest rate on the short-term deposits in the OECD currencies showed a slight decline (0.1 percentage points to 2.0%), while that of the long-term deposits was quite considerable (1.8 percent-

Chart 16

**WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES
ON DEPOSITS IN LATS**
(%)

— Short-term
— Long-term

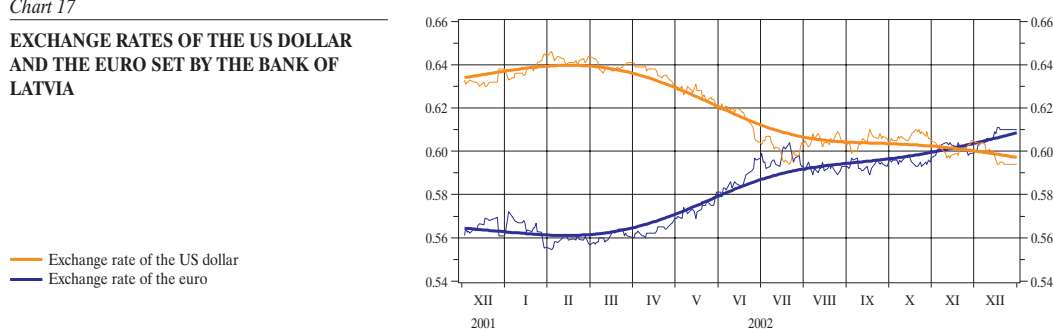
age points to 3.4%), since it was unusually high in September when a comparatively small amount of long-term deposits was attracted. More deposits were made in lats, as higher interest rates were offered on such transactions than on those in the OECD currencies (by 1.1 and 1.8 percentage points on short-term and long-term deposits, respectively).

Financial Market

In the fourth quarter, the US dollar depreciated rapidly against all major world currencies and also against the lats (by 2.0% to 0.594), while the euro appreciated by 2.9% (to 0.610; see Chart 17). The risk-adverse assets, including the Swiss franc and gold, recorded an even higher appreciation against the lats (3.7% and 5.6%, respectively).

Chart 17

EXCHANGE RATES OF THE US DOLLAR AND THE EURO SET BY THE BANK OF LATVIA

A high seasonal foreign currency demand for settlement for imports was reported in the fourth quarter, yet, owing to the growing differences in interest rates in the global and Latvia's money markets, as well as an increasing demand for the national currency by banks, the exchange rate of the lats rose, from time to time approaching the foreign currency buying rate set by the Bank of Latvia.

In the fourth quarter, foreign exchange transactions expanded by 61.8% in comparison with the third quarter. The highest rise was reported for transactions with resident and non-resident undertakings, which are not credit institutions (98.2% and 84.6%, respectively). However, the number of transactions with non-residents grew by leaps in December. The amount of transactions in foreign currency and lats dropped by 11.6% in comparison with the third quarter.

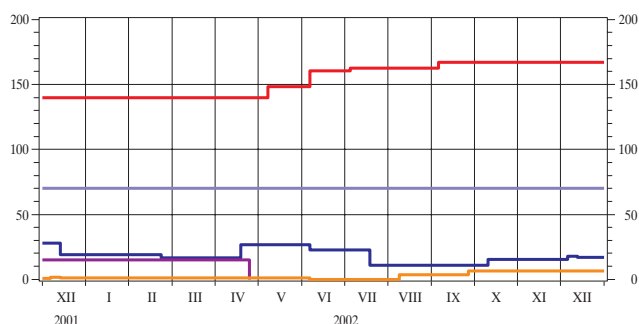
Since the Government did not need any additional funds, it offered a smaller amount of securities at primary auctions than in the second and third quarters. Two auctions of 12-month Treasury bills were held, with the total offered amount of 13.0 million lats. Although the demand 2.4 times exceeded the supply, only 53.1% of the total amount of securities was sold. As compared to the previous auction of 12-month Treasury bills in April 2002, the average discount rate decreased by 81 basis points (to 3.59%) and 118 basis points (to 3.22%) at the auctions in October and December, respectively. Moreover, two auctions of fixed rate 12-month Treasury bills were held at the Latvian Central Depository (LCD) where securities in the amount of 2.6 million lats were sold.

In the fourth quarter, the amount of Latvian government securities outstanding (see Chart 18) increased by 9.1 million lats (to 293.1 million lats), and their breakdown by owner slightly changed. The share of the Bank of Latvia's securities portfolio in the total amount of government securities outstanding decreased from 34.1% to 29.4%, whereas that of Latvian banks' securities portfolio increased from 45.1% to 50.4%.

Chart 18

**STOCK OF GOVERNMENT
SECURITIES OUTSTANDING**
(in millions of lats)

— 6-month bills
— 12-month bills
— 2-year bonds
— 3-year bonds
— 5-year bonds

The bid and ask rates quoted for 5-year bonds of the third issue on the Riga Stock Exchange (RSE) were 5.20% and 4.60% at the end of the third quarter, declining to 4.85% and 4.20%, respectively, at the end of the fourth quarter. The decline resulted from the drop in the interest rates at the securities primary auction, as well as that of interest rates in the money market. The bid-ask spread increased slightly, since banks were unwilling to sell government securities held by them, and their offer remained small at primary auctions. Interest rates on government securities of shorter maturities also followed a downward trend, e.g. the bid rate of bonds with the redemption date on January 2003 fell by 25 basis points (to 3.25%) on the RSE. Government securities in the amount of 18.2 million lats were sold on the RSE in the fourth quarter (64.1% of the total debt securities). In the fourth quarter, the turnover of debt securities on the RSE dropped by 25.6% in comparison with the third quarter.

At the end of the fourth quarter, the spread between Latvian eurobond yields and German government bond benchmark yields was 37 basis points for the first issue of Latvian eurobonds (redemption in 2004), and 63 basis points for the second issue of Latvian eurobonds (redemption in 2008). The spread narrowed by more than 30 basis points in comparison with the end of the third quarter, facilitated by Latvia's rating for long-term liabilities in foreign currencies upgraded by the international rating agency *Moody's Investors Service* in November 2002.

In the fourth quarter, the amount of corporate debt securities, registered with the LCD and issued in lats, increased by 17.0% (to 47.6 million lats). The increase was primarily the result of the registration and successful trading of 10-year mortgage bonds issued by the state JSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* in the amount of 5 million lats.

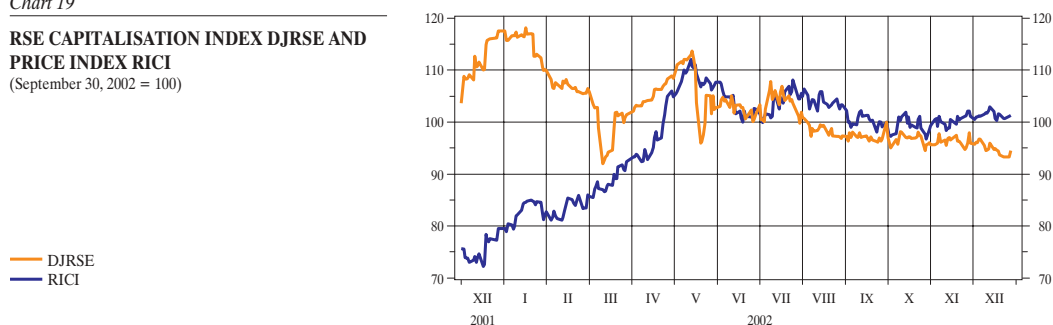
The RSE transactions with corporate debt securities expanded slightly: the total turnover rose by 39.0%, reaching 5.1 million lats. An increase in the amount of transactions was mostly attributed to commencing the quotation of the above mortgage bonds of the state JSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* on the RSE, as these securities rated number two among the most actively traded corporate debt securities in the fourth quarter. Just as in the third quarter, the most actively traded corporate debt securities were the bonds of the JSC *Latvijas Unibanka*, with their redemption date in January 2005. The share of transactions with these securities accounted for 41% in the turnover of corporate debt securities. Their bid and ask rates quoted on the RSE decreased from 5.20% and 4.50% to 4.85% and 4.15% (by 35 basis points), following a drop in securities yields on the Treasury bond market, as well as a decline in yields on securities with longer maturity on the money market.

An opposite trend was observed on the stock market: transactions on both the RSE and the unlisted securities market declined. The total amount of transactions on the RSE stock market decreased by 37.0%, resulting in a mere 0.6 mil-

lion lats in the last three months of 2002. Transactions in the amount of 13.6 million lats were reported on the unlisted securities market (a drop of 61.0% in comparison with the third quarter). Due to the low liquidity on the stock market, the RSE capitalisation index Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE) and price index RICI (see Chart 19), as well as the capitalisation of the companies listed on the stock exchange did not show significant changes in the fourth quarter. Even the announcement of the performance results for the first nine months of 2002 did not increase activity on the stock market.

Chart 19

RSE CAPITALISATION INDEX DJRSE AND PRICE INDEX RICI
(September 30, 2002 = 100)

Having integrated with the *HEX Group* (Finland), the RSE purchased all the shares it did not previously own in the LCD, thus becoming the sole owner of the LCD.

Banking Sector

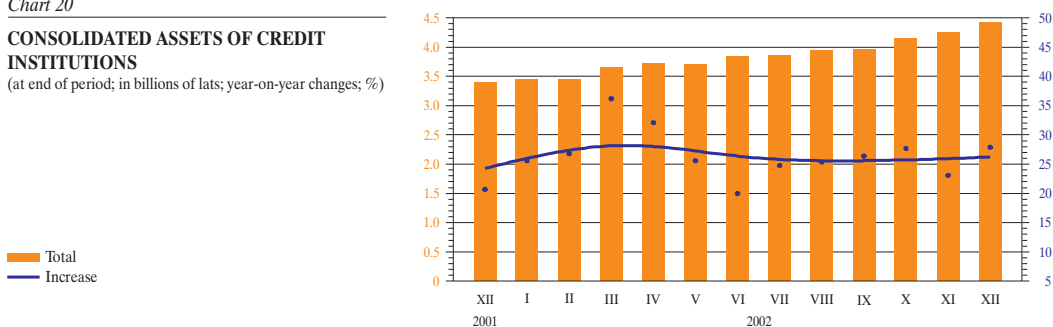
At the end of the fourth quarter, 22 banks, 26 credit unions and the Latvia branch of *Nordea Bank Finland Plc* were registered in the Republic of Latvia.

At the end of December, the total paid-up share capital of the banking sector was 284.2 million lats (7.6% higher than at the end of September). As owners of several banks changed, the share of foreign investment in banks' paid-up share capital decreased (by 9.9 percentage points, totalling 54.3% at the end of December).

In the fourth quarter, rapid growth continued in all major indicators characterising credit institutions: assets (excluding trust assets) increased by 11.7% (to 4 425.2 million lats; see Chart 20), loans (including transit credit) grew by 11.4% (to 2 127.2 million lats) and deposits rose by 13.7% (to 3 072.1 million lats). Credit institutions' profit was 17.1 million lats (a quarter-on-quarter increase of 8.2%). Credit institutions' equity grew by 5.0%, amounting to 384.3 million lats.

Chart 20

CONSOLIDATED ASSETS OF CREDIT INSTITUTIONS
(at end of period; in billions of lats; year-on-year changes; %)

Banks' profitability indicators improved. At the end of December, return on equity (ROE) was 16.4% or by 0.8 percentage points higher than at the end of September, while banks' return on assets (ROA) grew to 1.5% (1.4% at the end of September).

In the fourth quarter, the major sources of banks' income were interest income on loans to non-banks (37.7% of banks' total income) and commission and fee income (24.6%; in the third quarter, 40.7% and 25.8%, respectively).

In comparison with the previous quarter, banks' capital adequacy declined to 13.1% (14.0% at the end of the third quarter), indicating a more effective use of banks' capital.

Despite the growing lending, the quality of loans did not decline. At the end of the fourth quarter, 97.1% of the banks' credit portfolio was evaluated as standard, while 0.9% was rated as loans under supervision. The share of non-performing loans (substandard, doubtful and lost loans) granted to non-banks decreased from 2.3% at the end of September to 2.0% at the end of December.

In December, the share of specific provisions for loans granted to non-banks accounted for 1.5% of such loans (1.7% in September). Specific provisions for loans granted to non-banks covered 78.1% of the non-performing loans at the end of the fourth quarter (74.8% at the end of the third quarter).

STATISTICS RELATING TO THE BANK OF LATVIA INTERBANK PAYMENT SYSTEMS

In 2002, the Bank of Latvia continued to ensure the operations of the interbank automated payments system (SAMS) and the electronic clearing system (EKS); in this period, both systems processed 16.2 million payments whose total value was 27.7 billion lats.

The number of payments in the SAMS increased by 28.8%, in 2002, to 109.8 thousand, resulting mostly from a rise in the number of client payments (69.1%). The share of client payments in the SAMS expanded accordingly (61.6% of total payments; 48.8% in 2001). In 2002, the value of payments handled by the SAMS totalled 21.5 billion lats (a year-on-year decrease of 18.2%). The decline in value was attributed to an unusually high amount of banking operations in the transactions with the Bank of Latvia in 2001. The total value of payments processed by the SAMS followed an upward trend and, for example, in comparison with 2000 grew by 41.1% in 2002.

In 2002, the SAMS ensured 99.6% availability of the system to its participants, which meant that over the entire year the system could not be accessed for a total of 7 hours and 29 minutes. 306 payments were rejected, accounting for only 0.3% of all payments handled by the SAMS.

The volume of payments processed by the EKS was 11.3% higher than in 2001, reaching 16.1 million, while their value decreased by 14.2%, amounting to 6.2 billion lats in 2002. Hence, the average value of an EKS payment dropped by 114.73 lats (to 386.94 lats). The decline in the value of payments handled by the EKS is mostly attributed to the limitation of the EKS to handle payments exceeding 50 thousand lats. This requirement, aimed at limiting risks associated with handling high value payments by the EKS, is stipulated by the "Regulation for Interbank Settlements Effected by the Bank of Latvia", effective as of February 1, 2002.

On average, the number of payments handled by the EKS during a business day rose by 6.9 thousand (to 63.8 thousand) in comparison with 2001. However, on days when banks' clients made tax payments to the state budget, the average volume of payments processed by the EKS exceeded 100 thousand.

In 2002, payments whose value did not exceed 1 000 lats accounted for 93.6% of all payments handled by the EKS, while those within the value range of 10 to 100 lats totalled 47.3%.

In 2002, the number of rejected payments did not exceed 0.1% of the total payments handled by the EKS. The insignificant share of rejected EKS payments was attributed to the use of S.W.I.F.T. payment message forms, to which banks are well accustomed, and the training seminars held by the Bank of Latvia in which bank employees were trained to prepare payment orders.

CREDIT INSTITUTION PAYMENT STATISTICS

Payment Instruments

Compared with 2001, the volume of banks' credit transfers increased by 23.1% (to 242.8 thousand), while their value rose by 33.4% (to 153.1 billion lats) in 2002. The higher volume resulted from an increase in banks' credit transfers on the money market (55.5%), and the higher value was attributed to an increase in banks' credit transfers on the foreign exchange market (71.7%). Transfers on the foreign exchange market still accounted for the largest share in the volume of banks' credit transfers (59.2%), while those on the money market made up the largest share in the value of banks' credit transfers (48.4%). The share of transfers made in foreign currencies in the total volume and value of banks' credit transfers was 86.1% and 90.6%, respectively.

In 2002, the volume of electronic non-bank credit transfers (on the basis of both those submitted electronically and as paper documents) increased by 21.8% (to 38.5 million), and their value rose by 20.9% (to 163.3 billion lats). The increase resulted mostly from non-bank credit transfers submitted electronically (electronic banking, Internet banking, and telephone banking services): they accounted for a rise both in the volume (46.7%) and the value (40.9%). Transfers in lats constituted the largest part of such transfers in terms of volume (88.0% of the total non-bank credit transfers), while those in foreign currencies were dominant in terms of value (80.8% of the total non-bank credit transfers). That can be explained by the fact that several banks in Latvia rendered their services to non-residents whose accounts contained considerable amounts of funds in foreign currencies. The number of payments made by these clients was comparatively small, but the amounts involved were large, and the total value of such payments several times exceeded that of payments made in lats.

In 2002, the most often used means of payment in Latvia was electronic non-bank credit transfers, made on the basis of clients' payment orders in the form of paper documents or payments to the clients by the banks themselves (electronic credit transfers). Their volume increased by 13.4%, and value by 6.2%, reaching 26.8 million and 82.7 billion lats, respectively, at the end of 2002.

The volume of payments using Internet banking services indicated a very rapid growth (2.0 times, to 3.7 million). The value of such payments increased 2.1 times (to 37.0 billion lats). The growth in Internet banking services is attributed to the increasing number of Internet users in Latvia, as well as the implementation of new, client-friendly technology solutions and improvement of the existing services. Internet banking services were offered by 21 banks (18 in 2001), and the value and volume of these services approached the level of electronic banking services rapidly. The volume of electronic banking transactions (or the system of "client-bank" payments) increased by 30.3% (to 8.0 million), while their value showed a moder-

ate increase (9.9% to 43.6 billion lats). In 2002, seven banks continued to offer telephone banking services. The volume of the transactions increased by 26.1% (to 77.9 thousand), and their value by 13.7% (to 73.0 million lats).

In 2002, the number of transactions with payment cards grew. Cash withdrawals from ATMs rated the second most often used means of payment by banks' clients (a year-on-year increase of 37.3% in volume, to 20.6 million), and the value of such withdrawals increased by 41.4% (to 896.1 million lats). The volume of funds transfers from ATMs rose by 42.0% (to 359.4 thousand), and their value by 30.0% (to 5.2 million lats). Cash withdrawals and funds transfers from ATMs were made mainly in lats.

An increase in the volume and value of payment card transactions in 2002 (57.0% and 29.2%, respectively) indicated that both the infrastructure of payment card transactions and their processing were developing rapidly. The growth resulted from the volume and value of payment card transactions made in lats. A total of 12.9 million payments were made with payment cards in the amount of 221.4 million lats. Payments with cards in lats dominated in terms of volume (92.6% of the total payments with cards), while the value of the above payments reached 54.2% of the total amount of payments with cards (88.2% and 43.8%, respectively in 2001). In cooperation with banks, the Association of Latvian Commercial Banks developed payment card security regulations. They stipulate that at all points of sale, except for food supermarkets and hotels, the customer must present an identity document when making a purchase in excess of 150 lats, and that the shop assistant must check the validity of the payment card by contacting the company *Banku servisa centrs*. Such agreement was concluded to restrict the use of forged payment cards.

In 2002, the volume of standing orders increased by 47.3% (to 300.1 thousand), and their value by 29.1% (to 660.4 million lats). Payments in lats accounted for 95.6% of the total volume and 51.4% of the total value of standing orders. The facility of standing orders, when the payer gives an order to the bank to transfer a certain amount on a definite date on a regular basis, was offered by nine banks in Latvia.

The volume of direct debits rose 3.3 times (to 163.3 thousand) and their value increased 4.3 times (to 5.6 million lats). In cooperation with the National Payment Centre, seven banks offered the interbank direct debit facility in 2002. The volume and value of trade financing transactions, cheques and other debit payments declined in comparison with 2001.

Customer Accounts

At the end of 2002, the number of non-bank accounts opened with banks increased by 23.6% year-on-year (to 2.0 million). The growth resulted mainly from an increase in the number of opened residents' accounts in lats (34.4%). Demand deposits in customers' accounts rose by 31.0% (to 2.0 billion lats). That was primarily affected by the growth of non-residents' non-bank deposits in foreign currencies by 43.8% (to 1.3 billion lats) and that of residents' non-bank deposits in lats by 30.8% (to 473.5 million lats).

At the end of 2002, the number of residents' accounts reached 91.4% of the total number of non-bank accounts (88.6% at the end of 2001), while residents' deposits accounted for only 36.6% of non-bank deposits. The debit balance on resident non-bank accounts amounted to 81.1% of that on non-bank accounts (87.9% at the end of 2001).

In 2002, the number of non-bank accounts in lats reached 1.6 million (77.4% of the total number of non-bank accounts). At the same time, the total balance on non-bank accounts in foreign currencies was larger (1.5 billion lats or 75.8% of the total balance of non-bank deposits).

At the end of 2002, the total number of credit institutions' accounts opened with banks dropped 10.0% (to 0.9 thousand) year-on-year. That was mostly caused by a 40.0% decline in the number of non-resident credit institutions' accounts in foreign currencies (to 0.3 thousand). The balance on credit institutions' accounts was 28.3 million lats (34.2% less than at the end of 2001).

Bank Accounts with Other Banks

The number of bank accounts (nostro) with other banks, as at the end of 2001, remained almost the same in 2002 (1.4 thousand). The number of accounts opened with domestic banks grew 7.1% (to 0.3 thousand), while that of bank accounts (nostro) with banks in other countries slightly decreased (by 2.3% to 1.1 thousand). Of all bank accounts, 23.9% was accounts opened with domestic banks, 19.8% was accounts with monetary financial institutions in the EU countries and 56.3% was accounts with banks in other countries. Bank accounts in lats accounted for 7.8% of all bank accounts.

At the end of 2002, balances on bank accounts with other banks totalled 528.6 million lats (a year-on-year increase of 43.4%), of which 59.9% was balances with banks in other countries (excluding the EU countries).

Payment Cards

At the end of 2002, the number of payment cards issued by Latvian banks increased by 14.4% and reached 1.0 million. Payment cards were available at 21 banks (19 banks in 2001). Of all payment cards, 62.7% were issued by two banks.

Of the total number of payment cards, 44.0% was debit cards with an overdraft facility (449.5 thousand), 39.6% debit cards (404.5 thousand), 15.5% cards for cash withdrawals (157.9 thousand), and 0.9% credit cards (9.5 thousand).

The number of issued debit cards and debit cards with overdraft facility, particularly *VISA Electron*, increased most rapidly (1.6 times in the case of *VISA Electron*). The number of debit cards grew by 32.3%, and that of debit cards with overdraft facility increased by 13.2%. The total number of credit cards issued dropped by 22.0%.

The number of payment cards issued in lats grew rapidly (by 16.6%), while that of cards issued in foreign currencies decreased (by 5.6%). Of all payment cards, those issued in lats accounted for 91.8% (937.5 thousand), considerably exceeding the number of cards issued in foreign currencies (84.0 thousand). Credit cards were an exception (58.8% of their total number was credit cards issued in foreign currencies).

Cards for cash withdrawals (mainly a local card product) dropped 11.3% (to 157.9 thousand) in 2002. Such decline was attributed to the fact that customers increasingly preferred debit cards and debit cards with an overdraft facility, which offered more functionality.

Some banks started implementing smart card projects in 2002, and the first smart card meeting international standards in the Baltic States and the entire Scandinavian region was issued at the end of the year. Smart cards have several essential

advantages in comparison with other types of payment cards: security, new technological possibilities and user-friendliness.

Automated Teller Machines and Points of Sale

At the end of 2002, the number of ATMs in Latvia was 842 (a year-on-year increase of 6.4%). The growth rate of the number of ATMs over the year declined in comparison with previous years (growth of 23.0% in 2001). Latvia's major banks commenced optimisation of ATM networks, in order to reduce the necessity to install new ATMs. Cooperation agreements were concluded on mutual use of ATMs, for the convenience of customers who could withdraw cash from ATMs of other banks without any additional charge.

Of all ATMs, 72.2% (608) was multi-functional machines, allowing customers to effect various banking operations, including funds transfers. In 2002, the number of such machines rose by 6.1%. The number of ATMs intended for other banking operations (funds transfer excluded) reached 234 (27.8% of all ATMs). Banks continued to expand the range of banking operations offered by ATMs, and at the end of 2002 there were no more machines for cash withdrawals only.

The number of POSs grew by 20.5% (to 8.3 thousand). The growth resulted from an increase in the number of EFTPOSs (with an opportunity to effect payment card authorisation on-line) by 25.7% (to 7.4 thousand). The number of imprinters declined by 9.1%.

At the end of 2002, four banks serviced their ATM networks and two banks their POS networks. Other banks used the services of the JSC *Baltijas karšu centrs* and the company *Banku servisa centrs*.

HIGHLIGHTS OF NORMATIVE ACTS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (FOURTH QUARTER OF 2002)

October 24

The Executive Board of the Bank of Latvia made amendments to the "Regulation for Tenders of the Secondary Market of Securities Organised by the Bank of Latvia" (in effect as of November 1, 2002).

The Executive Board of the Bank of Latvia made amendments to the "Regulation for Reverse Repo Tenders of Securities Organised by the Bank of Latvia" (in effect as of November 1, 2002).

November 14

The Board of Governors of the Bank of Latvia set the reserve ratio of 3% for banks and branches of foreign banks registered in the Republic of Latvia (in effect as of January 24, 2003).

The Board of Governors of the Bank of Latvia made amendments to its September 13, 2001 Resolution No. 89/4 "On Minimum Reserve Requirement for Banks" (in effect as of January 24, 2003).

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed the "Regulation for Issuance and Maintaining of Electronic Money" (in effect as of January 1, 2003).

December 12

The Executive Board of the Bank of Latvia resolved that repo tenders of securities would be held each business day, with repurchase period being 7 and 28 days (in effect as of January 1, 2003).

STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	58
2.ab	Reālā sektora rādītāji Real Sector Indicators	59
3.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	61
4.	Latvijas banku sistēmas likviditāte Liquidity of the Banking System	62
5.	M2X struktūra Structure of M2X	63
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	64
7.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	65
8.	Latvijas Bankas likviditāte The Bank of Latvia's Liquidity	65
9.ab	Kreditīestāžu kopsavilkuma bilance Consolidated Balance Sheet of Credit Institutions	66
10.ab	Kreditīestāžu ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of Credit Institutions	68
11.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi bankās Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	70
12.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma un termiņnoguldījumi bankās Demand and Time Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	71
13.	Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	72
14.	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu termiņstruktūra Maturity Profile of Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	73
15.	Uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Enterprises in the National Economy	74
16.a	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Enterprises and Private Persons	75
16.b	Iekšzemes privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Private Persons	75
17.a	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons	76
17.b	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises	77
17.c	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes privātpersonām Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Private Persons	78
18.	Starpbanku tirgū izsniegtie kredīti un kredīti ārvalstu kredītiestādēm Lending in the Interbank Market and Loans to Foreign Credit Institutions	79
19.a	Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū Interest Rates in the Interbank Market	80
19.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	80

19.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> , <i>reverse repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase and Reverse Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	80
20.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions in the Banking Sector (by type and counterparty)	81
21.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	82
22.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	82
23.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu skaidrās naudas maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	83
24.	Lata reālā efektīvā kursa indekss Index of the Real Effective Exchange Rate of the Lats	83
25.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	84
26.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija Issue of Government Securities	85
27.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities	85
28.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	86
29.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	86
30.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas, patēriņa cenu indeksa un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages, the Consumer Price Index and Unemployment	87
31.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	87
32.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	88
33.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	89
34.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	90
35.	Latvijas Bankas starpbanku maksājumu sistēmās apstrādātie maksājumi Payment Instructions Handled by the Bank of Latvia Interbank Funds Transfer Systems	91
36.	Maksāšanas līdzekļu skaits Volume of Payment Instruments	92
37.	Maksāšanas līdzekļu apjoms Value of Payment Instruments	93
38.	Klientu konti Customer Accounts	94
39.	Bankas konti citās bankās Bank Accounts with Other Banks	95
40.	Norēķinu karšu skaits Number of Payment Cards	96
41.	Bankomātu un norēķinu karšu pieņemšanas vietu skaits Number of ATMs and POSs	96

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2001					2002				
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		
M1 ¹	13.0	16.0	14.4	14.4	13.0	21.2	11.7	15.2	14.6	21.2
M2D ¹	21.4	22.6	21.0	21.9	21.4	24.3	21.0	20.8	19.1	24.3
M2X ¹	20.8	24.2	24.2	21.4	20.8	21.0	23.8	21.1	18.8	21.0
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	49.8	40.8	43.6	43.4	49.8	36.5	44.7	41.2	43.0	36.5
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	24.5	29.4	31.0	26.0	24.5	25.1	30.0	26.7	23.0	25.1
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	6.9	6.4	6.9	7.3	6.8	4.4	5.0	4.4	4.2	3.9
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	8.1 ³	8.2 ³	7.8 ³	–	–	5.5 ³	–	5.6 ³	5.4 ³	–
DJRSE ²	159.0	139.7	136.9	179.8	178.9	173.9	183.0	179.0	170.1	163.6

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M1 ¹	14.8	14.1	13.0	15.0	14.8	11.7	12.4	13.2	15.2	12.2	12.9	14.6	17.4	17.0	21.2
M2D ¹	22.4	20.6	21.4	24.8	23.5	21.0	20.0	19.6	20.8	19.0	18.5	19.1	21.3	22.7	24.3
M2X ¹	20.9	20.2	20.8	23.0	23.2	23.8	21.7	20.4	21.1	19.2	17.6	18.8	19.5	20.4	21.0
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	42.0	39.3	49.8	47.0	45.0	44.7	44.2	41.5	41.2	42.2	40.2	43.0	46.4	47.5	36.5
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	24.9	23.6	24.5	28.3	29.0	30.0	27.6	25.7	26.7	22.9	20.3	23.0	22.9	24.1	25.1
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	7.0	6.8	6.7	5.6	4.7	4.6	4.5	4.4	4.2	4.3	4.2	4.1	3.9	3.9	3.8
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	–	–	–	–	–	–	–	5.7 ³	5.5 ³	5.5 ³	–	5.4 ³	–	–	–
DJRSE ²	174.5	173.9	190.6	196.3	182.2	169.2	179.6	181.7	175.2	176.8	167.8	165.6	164.8	164.1	161.8

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Vidēji periodā.

² Average of the period.

³ 5 gadu obligācijas.

³ 5-year bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2001					2002				
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	
Rūpniecības produkcija Industrial output										
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	1 795.0	445.8	431.0	429.9	488.3	1 986.0	467.2	485.4	483.4	550.0
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	6.9	6.5	9.5	8.9	5.6	5.8	0.1	5.8	7.3	9.9
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.7	0.7	1.0	0.5	0.3	1.0	0.1	-0.1	0.2	0.4
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports										
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	56 918	14 513	15 284	14 396	12 726	52 157	14 301	14 073	11 799	11 984
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	9.8	8.9	15.8	13.2	1.0	-8.4	-1.5	-7.9	-18.0	-5.8
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)										
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	1 984.5	440.3	492.7	513.8	537.7	2 362.7	500.8 ²	581.7 ²	619.5 ²	660.8
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	9.5	13.9	13.5	6.7	4.8	17.6	11.3 ²	16.4 ²	19.8 ²	21.9
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	7.7	8.1	7.8	7.6	7.7	7.6	8.2	7.9	7.8	7.6
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā bilance Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget										
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit (in millions of lats)	-87.2	-9.0	-20.6	-14.0	-43.6	-131.1	-3.2	-0.6	-16.1	-111.2
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	2.1	0.8	1.7	1.2	3.3 ²	2.5	0.3	0	1.2	7.8

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	167.0	166.5	154.7	159.7	147.9	159.5	164.9	165.7	154.8	158.2	160.9	164.2	188.3	183.1	178.6
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	10.6	7.1	3.2	2.8	0.1	-2.5	6.6	4.6	6.3	8.1	4.3	9.6	11.6	6.3	11.9
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	0.4	0.1	-0.1	0.6	-0.6	0	0.1	0.4	-0.6	0.2	0.3	0.2	0.1	0.3	-0.1
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	4 212	4 248	4 266	4 611	4 129	5 561	5 323	4 546	4 204	4 042	3 870	3 887	3 939	3 864	4 181
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	9.4	2.6	-7.4	8.2	-15.0	3.1	14.5	-16.1	-19.4	-21.9	-12.9	-18.6	-6.5	-9.0	-2.0
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	175.0	167.6	195.0	162.6 ²	157.0 ²	181.2 ²	185.3 ²	201.6 ²	194.8 ²	208.0 ²	210.9 ²	200.5 ²	215.8	204.1	240.8
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	8.5	4.0	2.4	12.3 ²	11.6 ²	10.3 ²	17.3 ²	18.7 ²	13.5 ²	20.6 ²	18.1 ²	21.0 ²	22.1	20.6	22.9
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	7.6	7.6	7.7	7.9	8.2	8.2	8.1	8.0	7.9	8.0	7.9	7.8	7.7	7.7	7.6
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	-2.4	-11.7	-29.5	5.0	-11.1	2.9	-4.1	-2.9	6.4	-12.7	1.8	-5.2	-12.2	-11.5	-87.5

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

3. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi (iekšzemes) Demand deposits (domestic)				Termiņnoguldījumi (iekšzemes) Time deposits (domestic)				Kopā Total
		Privātpersonu Private persons	Privāt- uzņēmumu Private enterprises	Valsts uzņēmumu Public enterprises		Privātpersonu Private persons	Privāt- uzņēmumu Private enterprises	Valsts uzņēmumu Public enterprises		
2001										
X	456.2	602.3	249.5	304.0	48.8	423.6	278.3	108.9	36.4	1 482.1
XI	464.8	606.9	256.8	296.4	53.6	419.6	283.6	100.8	35.2	1 491.3
XII	485.2	622.1	271.8	298.2	52.1	434.1	303.1	97.1	33.9	1 541.4
2002										
I	465.2	625.1	270.8	304.8	49.5	458.0	311.3	101.4	45.3	1 548.3
II	466.4	647.1	273.5	321.7	51.9	467.0	316.7	96.6	53.7	1 580.5
III	471.8	640.8	285.9	306.6	48.3	533.0	342.4	130.1	60.5	1 645.7
IV	464.1	673.1	299.1	319.3	54.7	521.3	338.8	125.9	56.6	1 658.4
V	470.0	670.5	309.8	310.3	50.4	512.6	329.5	127.0	56.1	1 653.0
VI	482.8	731.3	316.0	340.8	74.5	497.4	338.4	109.7	49.2	1 711.6
VII	489.5	714.5	324.7	326.9	62.9	505.1	339.9	127.3	37.9	1 709.0
VIII	499.5	710.1	336.7	321.3	52.1	518.5	343.5	130.3	44.7	1 728.1
IX	501.6	716.2	331.6	333.5	51.1	518.4	348.5	126.4	43.5	1 736.2
X	510.2	730.0	341.2	339.6	49.2	531.1	354.2	143.0	33.9	1 771.4
XI	521.2	733.1	349.7	340.2	43.2	540.8	365.1	141.4	34.3	1 795.1
XII	543.1	776.8	366.3	354.4	56.1	545.1	384.3	134.6	26.2	1 864.9
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets							Kopā Total	
		Iekšzemes kredīti Domestic credit				Pārējie aktīvi (neto)				
		Valdībai (neto) Government (net)	Privātpersonām Private persons	Privāt- uzņēmumiem Private enterprises	Valsts uzņēmumiem Public enterprises	Other items (net)				
2001										
X	550.3	1 290.9	105.9	222.7	886.5	75.8	-359.1	931.8	1 482.1	
XI	658.7	1 242.2	25.4	231.8	906.7	78.3	-409.6	832.6	1 491.3	
XII	517.9	1 433.8	79.1	240.5	1 033.0	81.2	-410.2	1 023.6	1 541.4	
2002										
I	492.9	1 445.6	78.6	247.8	1 039.5	79.6	-390.2	1 055.4	1 548.3	
II	499.8	1 484.9	91.7	254.9	1 056.9	81.4	-404.2	1 080.7	1 580.5	
III	494.1	1 541.9	107.8	269.7	1 081.3	83.1	-390.2	1 151.7	1 645.7	
IV	496.3	1 560.4	105.2	278.5	1 099.2	77.5	-398.3	1 162.1	1 658.4	
V	453.1	1 589.9	109.1	290.6	1 115.3	74.9	-389.9	1 200.0	1 653.0	
VI	514.1	1 608.0	93.6	301.2	1 140.2	73.0	-410.5	1 197.5	1 711.6	
VII	466.7	1 646.6	87.4	319.8	1 160.0	79.4	-404.2	1 242.4	1 709.0	
VIII	489.8	1 667.7	72.7	338.8	1 174.0	82.2	-429.4	1 238.3	1 728.1	
IX	454.1	1 733.1	68.9	358.3	1 212.7	93.2	-451.0	1 282.1	1 736.2	
X	404.1	1 810.4	76.0	389.9	1 251.9	92.6	-443.1	1 367.3	1 771.4	
XI	387.6	1 885.3	90.8	417.0	1 279.5	98.0	-477.8	1 407.5	1 795.1	
XII	352.1	2 004.3	154.7	432.0	1 305.1	112.5	-491.4	1 512.8	1 864.9	

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

4. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS LIKVIDITĀTE LIQUIDITY OF THE BANKING SYSTEM

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	M2X				Tirie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tirie iekšējie aktīvi Net domestic assets					Kopā Total
	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termin- noguldījumi Time deposits			Iekšzemes kredīti Domestic credit			Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)		
						Valdībai (neto) Government (net)	Uzņēmumiem un privāt- personām Enterprises and private persons				
2001											
X	-1.8	27.5	-5.2	20.4	25.7	-1.1	21.2	20.1	-25.3	-5.2	20.4
XI	8.6	4.6	-4.0	9.2	108.4	-80.5	31.8	-48.7	-50.5	-99.2	9.2
XII	20.4	15.2	14.5	50.1	-140.8	53.7	137.9	191.6	-0.6	191.0	50.1
2002											
I	-20.0	3.0	23.9	6.9	-25.0	-0.5	12.2	11.8	20.0	31.8	6.9
II	1.2	22.0	9.0	32.2	6.9	13.1	26.3	39.3	-14.0	25.3	32.2
III	5.4	-6.3	66.0	65.2	-5.7	16.1	40.9	57.0	14.0	71.0	65.2
IV	-7.8	32.3	-11.7	12.7	2.2	-2.6	21.1	18.5	-8.1	10.4	12.7
V	5.9	-2.6	-8.7	-5.4	-43.2	3.9	25.6	29.5	8.4	37.9	-5.4
VI	12.8	60.8	-15.1	58.6	61.0	-15.5	33.6	18.1	-20.6	-2.5	58.6
VII	6.6	-16.8	7.7	-2.6	-47.4	-6.2	44.8	38.6	6.3	44.9	-2.6
VIII	10.0	-4.4	13.4	19.1	23.1	-14.7	35.8	21.1	-25.2	-4.1	19.1
IX	2.1	6.1	-0.1	8.1	-35.7	-3.8	69.2	65.4	-21.6	43.8	8.1
X	8.6	13.8	12.7	35.2	-50.0	7.1	70.2	77.3	7.9	85.2	35.2
XI	11.0	3.1	9.7	23.7	-16.5	14.8	60.1	74.9	-34.7	40.2	23.7
XII	21.9	43.7	4.3	69.8	-35.5	63.9	55.1	119.0	-13.6	105.3	69.8

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

5. M2X STRUKTŪRA STRUCTURE OF M2X

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
M2X	1 482.1	1 491.3	1 541.4	1 548.3	1 580.5	1 645.7	1 658.4	1 653.0	1 711.6	1 709.0	1 728.1	1 736.2	1 771.4	1 795.1	1 864.9
M1	804.8	810.2	842.4	820.0	827.8	831.2	843.1	851.8	896.5	897.7	903.1	917.0	945.1	948.3	1 020.8
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks															
Summa / Amount	456.2	464.8	485.2	465.2	466.4	471.8	464.1	470.0	482.8	489.5	499.5	501.6	510.2	521.2	543.1
% no M1 / % of M1	56.7	57.4	57.6	56.7	56.3	56.8	55.0	55.2	53.9	54.5	55.3	54.7	54.0	55.0	53.2
Pieprasījuma noguldījumi latos ² Demand deposits in lats ²															
Summa / Amount	348.6	345.4	357.2	354.8	361.4	359.4	379.0	381.8	413.7	408.2	403.6	415.4	434.9	427.1	477.7
% no M1 / % of M1	43.3	42.6	42.4	43.3	43.7	43.2	45.0	44.8	46.1	45.5	44.7	45.3	46.0	45.0	46.8
Kvazinauda Quasi-money	677.3	681.2	699.0	728.3	752.7	814.5	815.4	801.3	815.1	811.3	825.0	819.2	826.3	846.8	844.1
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats															
Summa / Amount	202.2	200.4	223.4	238.3	247.5	269.7	273.4	265.1	261.1	265.8	267.7	270.8	275.9	291.6	303.8
% no kvazinaudas % of quasi-money	29.9	29.4	32.0	32.7	32.9	33.1	33.5	33.1	32.0	32.8	32.4	33.1	33.4	34.4	36.0
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies															
Summa / Amount	475.1	480.8	475.6	490.0	505.2	544.8	542.0	536.2	554.0	545.5	557.3	548.4	550.4	555.2	540.3
% no kvazinaudas % of quasi-money	70.1	70.6	68.0	67.3	67.1	66.9	66.5	66.9	68.0	67.2	67.6	66.9	66.6	65.6	64.0

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos.

² Demand deposits of domestic enterprises and private persons in lats.

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
AKTĪVI															
ASSETS															
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	622.0	731.1	759.2	750.9	753.4	749.2	748.8	735.7	725.1	718.7	763.9	780.3	733.3	712.8	777.8
Kredīti bankām Credit to banks	59.9	79.9	18.8	11.8	6.1	14.6	4.0	7.3	22.7	29.3	27.7	40.1	29.2	35.7	30.7
<i>Repo</i> kredīti Loans under repurchase agreement	12.3	51.0	18.7	11.7	6.0	14.5	3.9	7.2	22.5	29.2	27.6	39.9	29.1	35.5	30.5
Pieprasījuma lombarda kredīti Demand lombard credits	30.2	11.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-22.2	-115.3	-76.3	-47.5	-44.8	-43.1	-39.2	-32.2	-26.4	-25.4	-49.3	-95.7	-34.1	27.1	14.1
Pārējie aktīvi Other assets	36.0	36.0	36.0	35.9	36.1	36.0	36.3	36.4	37.1	37.7	37.5	37.5	37.8	38.5	39.5
Kopā Total	695.7	731.7	737.7	751.1	750.8	756.7	749.9	747.2	758.5	760.3	779.7	762.2	766.2	814.1	862.1
PASĪVI															
LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	512.1	520.1	556.0	525.4	527.0	532.8	524.5	529.2	546.1	551.6	562.5	569.0	576.2	585.8	622.6
Noguldījumi lats Deposits in lats	84.2	113.5	61.0	111.7	105.0	104.4	97.8	100.8	120.2	113.0	119.8	88.8	89.2	127.4	132.4
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapitāla konti Capital accounts	64.8	62.5	74.9	63.0	62.9	73.2	74.9	74.9	78.0	79.1	81.4	83.6	81.9	80.6	91.8
Pārējie pasīvi Other liabilities	34.5	35.6	45.8	51.0	55.9	46.3	52.7	42.3	14.2	16.6	16.0	20.8	18.9	20.3	15.3
Kopā Total	695.7	731.7	737.7	751.1	750.8	756.7	749.9	747.2	758.5	760.3	779.7	762.2	766.2	814.1	862.1

7. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	512.1	520.1	556.0	525.4	527.0	532.8	524.5	529.2	546.1	551.6	562.5	569.0	576.2	585.8	622.6
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	85.9	82.1	90.1	82.5	83.4	83.6	84.3	84.0	82.0	83.0	82.4	86.5	86.6	82.1	82.5
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	84.2	113.5	61.0	111.7	105.0	104.4	97.8	100.8	120.2	113.0	119.8	88.8	89.2	127.4	132.4
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā Deposits with the Bank of Latvia in foreign currencies	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	14.1	17.9	9.9	17.5	16.6	16.4	15.7	16.0	18.0	17.0	17.6	13.5	13.4	17.9	17.5
M0	596.5	633.6	617.1	637.1	632.0	637.1	622.3	629.9	666.4	664.6	682.4	657.8	665.5	713.2	755.1
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	622.0	731.1	759.2	750.9	753.4	749.2	748.8	735.7	725.1	718.7	763.9	780.3	733.3	712.8	777.8
Kredīti bankām Credit to banks	59.9	79.9	18.8	11.8	6.1	14.6	4.0	7.3	22.7	29.3	27.7	40.1	29.2	35.7	30.7
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-22.2	-115.3	-76.3	-47.5	-44.8	-43.1	-39.2	-32.2	-26.4	-25.4	-49.3	-95.7	-34.1	27.1	14.1
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-63.3	-62.1	-84.7	-78.0	-82.7	-83.5	-91.3	-80.8	-55.0	-58.1	-60.0	-66.9	-63.0	-62.3	-67.5
Kopā Total	596.5	633.6	617.1	637.1	632.0	637.1	622.3	629.9	666.4	664.6	682.4	657.8	665.5	713.2	755.1

8. LATVIJAS BANKAS LIKVIDITĀTE THE BANK OF LATVIA'S LIQUIDITY

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	-3.7	8.0	35.9	-30.6	1.6	5.8	-8.3	4.7	17.0	5.5	10.9	6.5	7.2	9.6	36.8
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia	18.2	29.2	-52.5	50.7	-6.7	-0.6	-6.6	3.0	19.4	-7.2	6.8	-31.0	0.4	38.2	5.0
Kopā Total	14.6	37.1	-16.5	20.0	-5.1	5.1	-14.8	7.6	36.5	-1.8	17.8	-24.6	7.7	47.7	41.9
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	30.3	109.1	28.1	-8.3	2.5	-4.2	-0.4	-13.1	-10.6	-6.4	45.2	16.4	-47.0	-20.5	65.0
Kredīti bankām Credit to banks	-0.9	20.0	-61.1	-7.1	-5.7	8.5	-10.6	3.3	15.4	6.6	-1.6	12.4	-10.9	6.5	-5.0
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-10.1	-93.1	39.0	28.8	2.7	1.7	3.9	7.0	5.8	1.0	-23.9	-46.4	61.6	61.2	-13.0
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-4.8	1.2	-22.6	6.7	-4.7	-0.8	-7.8	10.5	25.8	-3.1	-1.9	-6.9	3.9	0.6	-5.2
Kopā Total	14.6	37.1	-16.5	20.0	-5.1	5.1	-14.8	7.6	36.5	-1.8	17.8	-24.6	7.7	47.7	41.9

9.a KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2002											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Banku rezerves Bank reserves	180 493	178 324	190 713	194 930	186 482	184 379	176 180	182 489	155 943	154 059	191 006	213 729
Nacionālā valūta banku kasēs Vault cash in national currency	60 184	60 581	60 921	60 458	59 151	63 292	62 104	63 015	67 387	66 011	64 665	79 506
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	120 309	117 743	129 792	134 472	127 331	121 087	114 076	119 474	88 556	88 048	126 341	134 223
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 499 190	1 485 676	1 564 863	1 552 516	1 533 096	1 598 914	1 605 588	1 652 726	1 604 535	1 729 170	1 723 827	1 793 333
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	38 245	36 581	36 311	36 244	34 838	41 256	49 587	41 729	42 508	38 043	44 439	41 837
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	894 661	876 106	972 460	967 282	926 588	954 747	966 138	1 058 593	995 358	1 102 048	1 096 682	1 159 979
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	549 628	550 538	541 347	532 006	555 540	584 270	571 734	535 135	543 700	565 174	564 617	579 978
Pārējie aktīvi Other assets	16 656	22 451	14 745	16 984	16 130	18 641	18 129	17 269	22 969	23 905	18 089	11 539
Prasības pret centrālo valdību (neto) Claims on the central government (net)	111 574	122 124	138 157	130 641	121 797	99 821	93 098	102 064	148 314	91 386	47 125	125 260
Prasības pret vietējo valdību (neto) Claims on the local government (net)	14 546	14 302	12 773	13 719	19 536	20 223	19 666	19 954	16 205	18 663	16 610	15 351
Prasības pret valsts uzņēmumiem Claims on public enterprises	79 627	81 361	83 146	77 523	74 851	72 976	79 362	82 181	93 184	92 560	98 002	112 504
Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises	79 627	81 361	83 146	77 523	74 851	72 976	79 362	82 181	93 184	92 560	98 002	112 504
Prasības pret privātuzņēmumiem Claims on private enterprises	1 057 407	1 075 049	1 101 010	1 118 960	1 135 279	1 162 039	1 182 427	1 196 424	1 235 146	1 274 605	1 302 667	1 329 459
Kredīti privātuzņēmumiem Loans to private enterprises	1 039 534	1 056 948	1 081 309	1 099 247	1 115 289	1 140 250	1 160 010	1 174 006	1 212 713	1 251 882	1 279 527	1 305 060
Pārējās prasības Other claims	17 873	18 101	19 701	19 713	19 990	21 789	22 417	22 418	22 433	22 723	23 140	24 399
Prasības pret privātpersonām Claims on private persons	247 816	254 868	269 681	278 450	290 619	301 220	319 768	338 784	358 285	389 887	417 014	431 960
Neklasificētie aktīvi Unclassified assets	255 280	250 776	286 895	271 518	268 041	286 272	281 564	270 110	295 901	282 555	295 458	321 202
Pamatlīdzekļi Fixed assets	107 350	107 330	107 194	107 141	107 105	107 346	107 615	107 465	107 414	107 389	107 020	106 948
Nauda ceļā Items in transit	2 689	5 573	4 679	6 752	3 874	4 792	4 936	5 219	9 134	3 968	4 001	4 955
Pārējie aktīvi Other assets	47 622	48 957	48 337	47 712	49 371	51 398	51 219	52 720	52 459	49 600	47 156	52 408
Prasības pret iekšzemes kreditīestādēm (t.sk. ieguldījumi) Claims on domestic credit institutions (incl. investments)	97 619	88 916	126 685	109 913	107 691	122 736	117 794	104 706	126 894	121 598	137 281	156 891
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	3 445 933	3 462 480	3 647 238	3 638 257	3 629 701	3 725 844	3 757 653	3 844 732	3 907 513	4 032 885	4 091 709	4 342 798
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets												
Ārzemju / Foreign	336 541	329 301	286 456	345 836	272 522	341 466	350 577	343 644	389 675	348 129	352 169	549 044
Iekšzemes / Domestic	19 178	22 496	32 672	33 471	30 109	71 442	42 265	36 569	42 070	42 474	53 614	54 768

9.b KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2002											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	354 828	361 388	359 438	379 026	381 804	413 673	408 229	403 610	415 432	434 939	427 147	477 725
Valsts uzņēmumu Public enterprises	42 548	42 925	38 081	43 146	39 275	62 815	43 190	40 561	39 316	38 189	32 488	45 124
Privātuzņēmumu Private enterprises	165 067	166 587	165 924	174 427	177 328	173 642	181 870	182 605	194 968	209 816	204 070	225 126
Privātpersonu Private persons	147 213	151 876	155 433	161 453	165 201	177 216	183 169	180 444	181 148	186 934	190 589	207 475
Termiņnoguldījumi Time deposits	238 288	247 538	269 698	273 352	265 067	261 129	265 794	267 684	270 807	275 882	291 561	303 779
Valsts uzņēmumu Public enterprises	36 652	42 038	41 289	41 247	41 188	38 571	35 178	33 312	33 661	29 265	28 213	20 866
Privātuzņēmumu Private enterprises	61 907	63 570	77 350	76 946	67 807	64 375	69 318	69 201	69 115	73 755	77 721	85 165
Privātpersonu Private persons	139 729	141 930	151 059	155 159	156 073	158 183	161 298	165 171	168 031	172 862	185 627	197 748
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	489 978	505 202	544 777	541 975	536 160	553 971	545 520	557 290	548 390	550 377	555 208	540 302
Valsts uzņēmumu Public enterprises	15 652	20 611	29 440	26 919	26 045	22 400	22 417	22 971	21 661	15 709	16 837	16 288
Privātuzņēmumu Private enterprises	179 210	188 143	193 519	193 736	192 119	212 485	202 965	199 825	195 837	199 046	199 838	178 677
Privātpersonu Private persons	295 116	296 448	321 818	321 320	317 996	319 086	320 138	334 494	330 892	335 622	338 533	345 337
Tranzītfondi Transit funds	21 529	10 985	10 589	10 595	10 622	10 578	10 540	10 441	10 269	10 217	10 094	9 936
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	1 757 183	1 739 186	1 819 977	1 805 027	1 815 708	1 809 948	1 857 677	1 926 892	1 930 693	2 058 324	2 049 041	2 219 039
Saistības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks	401 518	397 812	397 797	420 576	404 015	414 709	430 995	405 247	446 844	410 251	432 775	492 212
Saistības pret ārvalstu nebankām Liabilities to foreign non-banks	1 280 938	1 252 910	1 339 200	1 274 248	1 325 821	1 325 335	1 354 894	1 455 082	1 411 523	1 572 303	1 533 605	1 667 907
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	74 727	88 464	82 980	110 203	85 872	69 904	71 788	66 563	72 326	75 770	82 661	58 920
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	11 782	6 132	14 583	4 012	7 292	22 676	29 327	27 743	40 065	29 243	35 671	30 690
Parāda vērtspapīri Debt securities	9 521	29 759	14 025	16 460	18 106	19 096	19 894	23 296	25 516	28 568	31 732	48 220
Kapitāls un rezerves Equity	315 499	318 033	324 356	329 871	334 925	345 274	349 745	359 502	365 943	369 063	378 679	384 292
Rezidentu Residents	137 150	136 013	138 917	145 372	147 294	151 642	151 502	161 319	167 759	170 879	195 770	201 453
Nerezidentu Non-residents	178 349	182 020	185 439	184 499	187 631	193 632	198 243	198 183	198 184	198 184	182 909	182 839
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	57 423	59 281	61 064	55 206	56 232	55 664	56 360	55 987	56 585	57 570	58 765	59 593
Neklasificētie pasīvi Unclassified liabilities	189 902	184 976	228 731	222 733	203 785	233 835	214 567	212 287	243 813	218 702	253 811	269 222
Nauda ceļā Items in transit	63 195	68 606	78 223	87 952	69 434	78 098	69 708	77 056	87 343	75 401	94 641	83 934
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	35 820	34 667	32 895	34 000	34 241	41 231	38 271	39 995	39 156	36 236	36 824	40 750
Saistības pret iekšzemes kreditēstādēm Liabilities to domestic credit institutions	90 887	81 703	117 613	100 781	100 110	114 506	106 588	95 236	117 314	107 065	122 346	144 538
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	3 445 933	3 462 480	3 647 238	3 638 257	3 629 701	3 725 844	3 757 653	3 844 732	3 907 513	4 032 885	4 091 709	4 342 798
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities												
Ārzemju / Foreign	323 089	316 199	291 743	353 019	275 792	382 478	363 320	361 964	399 927	355 152	369 083	565 076
Iekšzemes / Domestic	32 630	35 598	27 385	26 288	26 839	30 430	29 522	18 249	31 818	35 451	36 700	38 736

10.a KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	815.1	940.5	884.6	894.7	876.1	972.5	967.3	926.6	954.7	966.1	1 058.6	995.4	1 102.0	1 096.7	1 160.0
Kredīti ārvalstu bankām Loans to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	484.2	638.6	532.6	605.9	530.8	447.2	452.0	466.1	552.3	535.8	523.6	571.1	572.6	608.5	584.9
Īstermiņa / Short-term	169.1	161.1	198.2	135.9	186.7	353.1	319.9	264.7	221.7	262.9	357.6	257.8	344.7	303.6	383.9
Ilgtermiņa / Long-term	5.6	5.6	6.0	5.1	5.1	4.5	3.6	3.7	3.2	3.5	7.8	3.8	5.3	5.9	4.1
Parāda vērtspapīri Debt securities	153.4	132.2	144.9	144.8	150.5	164.5	188.7	189.0	174.5	160.9	166.5	159.5	173.3	172.4	180.9
Akcijas Shares	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	3.3	3.3	3.3
Citas prasības Other claims	2.6	2.6	2.6	2.6	2.7	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.9	2.9	2.9	2.9
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	590.0	603.0	501.2	549.6	550.5	541.3	532.0	555.5	584.3	571.7	535.1	543.7	565.2	564.6	580.0
Kredīti ārvalstu nebankām Loans to foreign non-banks															
Īstermiņa / Short-term	118.3	122.9	123.4	173.6	176.8	148.7	112.8	117.3	159.6	137.2	93.5	93.9	93.6	83.4	91.0
Ilgtermiņa / Long-term	78.3	105.8	106.9	109.5	110.6	110.9	116.6	116.1	109.0	111.2	99.1	102.6	109.1	140.0	144.0
Parāda vērtspapīri Debt securities															
Valdības sektors Government	181.5	178.6	77.4	78.7	79.7	80.2	86.1	92.9	94.0	102.4	116.4	121.9	141.5	114.7	132.3
Privātais sektors Private sector	172.6	161.3	164.9	159.1	154.6	160.0	174.8	190.2	183.3	182.4	187.6	186.7	196.7	203.3	186.7
Akcijas Shares	38.0	33.2	26.5	26.8	26.8	39.6	39.8	37.1	36.4	35.9	35.9	36.0	21.8	20.6	23.0
Citas prasības Other claims	1.3	1.3	2.0	2.0	2.0	2.0	1.9	1.9	1.9	2.6	2.6	2.6	2.6	2.6	3.0
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	34.9	36.6	50.7	38.2	36.6	36.3	36.2	34.8	41.3	49.6	41.7	42.5	38.0	44.4	41.8
Pārējie aktīvi Other assets	28.7	14.8	12.8	16.7	22.5	14.7	17.0	16.1	18.6	18.1	17.3	23.0	23.9	18.1	11.5
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 468.7	1 595.0	1 449.3	1 499.2	1 485.7	1 564.9	1 552.5	1 533.1	1 598.9	1 605.6	1 652.7	1 604.5	1 729.2	1 723.8	1 793.3
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets	140.8	164.1	190.5	336.5	329.3	286.5	345.8	272.5	341.5	350.6	343.6	389.7	348.1	352.2	549.0

10.b KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Saistības pret ārvalstu bankām															
Liabilities to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	115.7	101.1	69.9	54.9	27.1	34.3	40.2	33.9	24.4	40.1	49.2	63.1	81.4	67.6	64.5
Īstermiņa / Short-term	120.1	145.6	192.6	175.9	202.3	190.1	205.9	199.7	204.4	203.3	171.9	200.4	162.4	184.9	239.4
Ilgtermiņa / Long-term	112.3	148.8	157.8	170.7	168.4	173.4	174.5	170.4	185.9	187.6	184.1	183.3	166.4	180.3	188.3
Nebanku noguldījumi															
Non-bank deposits															
Pieprasījuma / Demand	878.8	832.2	939.1	1 030.9	1 000.0	1 093.2	1 045.2	1 098.8	1 117.8	1 068.3	1 154.0	1 147.5	1 223.2	1 241.1	1 401.9
Īstermiņa / Short-term	194.9	324.5	219.4	199.9	201.6	196.2	173.1	170.5	157.5	228.1	237.5	205.5	292.9	236.1	210.6
Ilgtermiņa / Long-term	44.6	48.8	49.4	50.1	51.3	49.8	55.9	56.5	50.0	58.5	63.6	58.5	56.2	56.4	55.4
Pārējie pasīvi ¹ Other liabilities ¹	74.1	66.3	62.4	74.7	88.5	83.0	110.2	85.9	69.9	71.8	66.6	72.3	75.8	82.7	58.9
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	1 540.4	1 667.3	1 690.6	1 757.2	1 739.2	1 820.0	1 805.0	1 815.7	1 809.9	1 857.7	1 926.9	1 930.7	2 058.3	2 049.0	2 219.0
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities	124.4	149.5	176.8	323.1	316.2	291.7	353.0	275.8	382.5	363.3	362.0	399.9	355.2	369.1	565.1

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

**11. IEKŠZEMES UZNĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valsts uzņēmumu noguldījumi Deposits of public enterprises					Privātzņēmumu noguldījumi Deposits of private enterprises				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termin- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termin- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā
				Deposits in lats	Deposits in foreign currencies				Deposits in lats	Deposits in foreign currencies
2001										
X	48.8	36.4	85.2	68.4	16.8	304.0	108.9	412.9	230.0	182.9
XI	53.6	35.2	88.8	70.0	18.9	296.4	100.8	397.3	214.4	182.9
XII	52.1	33.9	86.0	72.3	13.7	298.2	97.1	395.3	223.3	172.0
2002										
I	49.5	45.3	94.9	79.2	15.7	304.8	101.4	406.2	227.0	179.2
II	51.9	53.7	105.6	85.0	20.6	321.7	96.6	418.3	230.2	188.1
III	48.3	60.5	108.8	79.4	29.4	306.6	130.1	436.8	243.3	193.5
IV	54.7	56.6	111.3	84.4	26.9	319.3	125.9	445.1	251.4	193.7
V	50.4	56.1	106.5	80.5	26.0	310.3	127.0	437.3	245.1	192.1
VI	74.5	49.2	123.8	101.4	22.4	340.8	109.7	450.5	238.0	212.5
VII	62.9	37.9	100.8	78.4	22.4	326.9	127.3	454.2	251.2	203.0
VIII	52.1	44.7	96.8	73.9	23.0	321.3	130.3	451.6	251.8	199.8
IX	51.1	43.5	94.6	73.0	21.7	333.5	126.4	459.9	264.1	195.8
X	49.2	33.9	83.2	67.5	15.7	339.6	143.0	482.6	283.6	199.0
XI	43.2	34.3	77.5	60.7	16.8	340.2	141.4	481.6	281.8	199.8
XII	56.1	26.2	82.3	66.0	16.3	354.4	134.6	489.0	310.3	178.7
	Privātpersonu noguldījumi Deposits of private persons					Noguldījumi kopā Total deposits				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termin- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos	Noguldīti ārvalstu valūtā		Noguldīti latos		Noguldīti ārvalstu valūtā	
				Deposits in lats	Deposits in foreign currencies		Summa Amount	%	Summa Amount	%
2001										
X	249.5	278.3	527.8	252.4	275.3	1 025.8	550.8	53.7	475.1	46.3
XI	256.8	283.6	540.5	261.5	279.0	1 026.6	545.8	53.2	480.8	46.8
XII	271.8	303.1	574.9	285.0	289.9	1 056.3	580.7	55.0	475.6	45.0
2002										
I	270.8	311.3	582.1	286.9	295.1	1 083.1	593.1	54.8	490.0	45.2
II	273.5	316.7	590.3	293.8	296.4	1 114.1	608.9	54.7	505.2	45.3
III	285.9	342.4	628.3	306.5	321.8	1 173.9	629.1	53.6	544.8	46.4
IV	299.1	338.8	637.9	316.6	321.3	1 194.4	652.4	54.6	542.0	45.4
V	309.8	329.5	639.3	321.3	318.0	1 183.0	646.9	54.7	536.2	45.3
VI	316.0	338.4	654.5	335.4	319.1	1 228.8	674.8	54.9	554.0	45.1
VII	324.7	339.9	664.6	344.5	320.1	1 219.5	674.0	55.3	545.5	44.7
VIII	336.7	343.5	680.1	345.6	334.5	1 228.6	671.3	54.6	557.3	45.4
IX	331.6	348.5	680.1	349.2	330.9	1 234.6	686.2	55.6	548.4	44.4
X	341.2	354.2	695.4	359.8	335.6	1 261.2	710.8	56.4	550.4	43.6
XI	349.7	365.1	714.7	376.2	338.5	1 273.9	718.7	56.4	555.2	43.6
XII	366.3	384.3	750.6	405.2	345.3	1 321.8	781.5	59.1	540.3	40.9

**12. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU PIEPRASĪJUMA UN TERMIŅNOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEMAND AND TIME DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās, milj. latu)
(at end of period, in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits															
Summa / Amount	602.3	606.9	622.1	625.1	647.1	640.8	673.1	670.5	731.3	714.5	710.1	716.2	730.0	733.1	776.8
% ¹	58.7	59.1	58.9	57.7	58.1	54.6	56.3	56.7	59.5	58.6	57.8	58.0	57.9	57.5	58.8
Termiņnoguldījumi Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	191.8	172.9	171.9	196.8	201.5	257.3	234.0	222.9	199.6	202.5	212.0	210.1	217.4	211.9	204.7
% ¹	18.7	16.8	16.3	18.2	18.1	21.9	19.6	18.8	16.2	16.6	17.3	17.0	17.2	16.6	15.5
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	151.7	160.7	170.9	166.5	166.6	173.0	171.5	172.5	180.1	181.8	182.4	181.3	182.8	190.6	192.0
% ¹	14.8	15.7	16.2	15.4	14.9	14.7	14.4	14.6	14.7	14.9	14.8	14.7	14.5	15.0	14.5
Ilgtermiņa Long-term															
Summa / Amount	80.0	86.1	91.4	94.8	98.8	102.7	115.8	117.1	117.8	120.7	124.1	127.0	130.9	138.3	148.3
% ¹	7.8	8.4	8.6	8.7	8.9	8.8	9.7	9.9	9.6	9.9	10.1	10.3	10.4	10.9	11.2
Noguldījumi kopā Total deposits	1 025.8	1 026.6	1 056.3	1 083.1	1 114.1	1 173.9	1 194.4	1 183.0	1 228.8	1 219.5	1 228.6	1 234.6	1 261.2	1 273.9	1 321.8

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits by domestic enterprises and private persons.

13. KREDĪTI IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises					Kredīti privātzņēmumiem Loans to private enterprises				
	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā
				In lats	In foreign currencies				In lats	In foreign currencies
2001										
X	5.2	70.6	75.8	28.9	46.9	236.3	650.2	886.5	423.9	462.6
XI	6.2	72.1	78.3	30.4	47.9	231.4	675.3	906.7	420.1	486.6
XII	8.6	72.6	81.2	34.0	47.3	234.8	798.2	1 033.0	424.7	608.2
2002										
I	7.1	72.6	79.6	32.1	47.5	234.3	805.3	1 039.5	428.9	610.7
II	8.4	73.0	81.4	32.8	48.5	233.2	823.7	1 056.9	426.6	630.4
III	9.4	73.7	83.1	32.5	50.6	241.7	839.6	1 081.3	437.7	643.6
IV	8.6	68.9	77.5	30.5	47.0	233.4	865.8	1 099.2	445.5	653.8
V	6.4	68.4	74.9	29.5	45.3	232.0	883.3	1 115.3	457.7	657.6
VI	5.5	67.5	73.0	29.4	43.6	231.3	908.9	1 140.3	481.5	658.7
VII	5.2	74.2	79.4	29.6	49.7	220.6	939.4	1 160.0	499.0	661.0
VIII	5.6	76.6	82.2	33.7	48.5	214.2	959.8	1 174.0	507.5	666.6
IX	10.7	82.5	93.2	44.5	48.7	204.5	1 008.2	1 212.7	522.4	690.3
X	10.3	82.2	92.6	45.7	46.9	207.5	1 044.4	1 251.9	545.9	706.0
XI	15.0	83.0	98.0	50.5	47.5	219.8	1 059.7	1 279.5	565.9	713.6
XII	29.3	83.2	112.5	66.4	46.1	214.8	1 090.3	1 305.1	579.7	725.4
	Kredīti privātpersonām Loans to private persons					Kredīti kopā Total loans				
	Īstermiņa Short-term	Ilgttermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā		Izsniegti latos		Izsniegti ārvalstu valūtā	
				In lats	In foreign currencies		In lats	%	In foreign currencies	%
						Summa Amount	%	Summa Amount	%	
2001										
X	26.9	195.7	222.7	119.0	103.7	1 185.0	571.8	48.3	613.2	51.7
XI	28.5	203.3	231.8	120.9	110.9	1 216.9	571.4	47.0	645.5	53.0
XII	31.3	209.2	240.5	123.7	116.9	1 354.7	582.4	43.0	772.3	57.0
2002										
I	33.3	214.5	247.8	128.3	119.5	1 367.0	589.3	43.1	777.7	56.9
II	34.3	220.6	254.9	133.1	121.7	1 393.2	592.5	42.5	800.7	57.5
III	32.7	236.9	269.7	137.3	132.4	1 434.1	607.5	42.4	826.6	57.6
IV	32.3	246.1	278.5	141.9	136.6	1 455.2	617.9	42.5	837.4	57.5
V	34.9	255.7	290.6	150.3	140.3	1 480.8	637.5	43.1	843.2	56.9
VI	35.7	265.6	301.2	156.6	144.6	1 514.4	667.5	44.1	846.9	55.9
VII	37.9	281.9	319.8	164.8	154.9	1 559.1	693.4	44.5	865.7	55.5
VIII	39.3	299.4	338.8	172.8	165.9	1 595.0	714.0	44.8	881.0	55.2
IX	39.9	318.4	358.3	180.0	178.3	1 664.2	746.9	44.9	917.2	55.1
X	44.8	345.1	389.9	189.2	200.7	1 734.3	780.8	45.0	953.6	55.0
XI	47.0	370.0	417.0	194.0	223.0	1 794.5	810.4	45.2	984.1	54.8
XII	46.7	385.2	432.0	197.9	234.1	1 849.5	843.9	45.6	1 005.6	54.4

14. IEKŠZEMES UZNĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA
MATURITY PROFILE OF LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās, milj. latu)
 (at end of period, in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Īstermiņa Short-term															
Summa / Amount	268.5	266.1	274.7	274.6	276.0	283.9	274.4	273.3	272.5	263.7	259.2	255.1	262.7	281.9	290.8
% ¹	22.7	21.9	20.3	20.1	19.8	19.8	18.9	18.5	18.0	16.9	16.3	15.3	15.2	15.7	15.7
Ar termiņu 1–5 gadi Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	595.0	619.3	671.1	668.7	675.3	689.1	686.7	700.7	719.8	748.7	762.9	800.3	822.6	837.6	852.1
% ¹	50.2	50.9	49.5	48.9	48.5	48.0	47.2	47.3	47.5	48.0	47.8	48.1	47.4	46.7	46.1
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	321.5	331.5	408.9	423.7	441.9	461.1	494.1	506.8	522.1	546.7	572.9	608.8	649.0	675.0	706.6
% ¹	27.1	27.2	30.2	31.0	31.7	32.2	33.9	34.2	34.5	35.1	35.9	36.6	37.4	37.6	38.2
Kredīti kopā Total loans	1 185.0	1 216.9	1 354.7	1 367.0	1 393.2	1 434.1	1 455.2	1 480.8	1 514.4	1 559.1	1 595.0	1 664.2	1 734.3	1 794.5	1 849.5

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to domestic enterprises and private persons.

15. UZNĒMUMIEM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ
LOANS TO ENTERPRISES IN THE NATIONAL ECONOMY

(2002. gada 4. cet. beigās, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q4 2002, in millions of lats; structure, %)

	Kredīti latos Loans in lats				Kredīti ārvalstu valūtā Loans in foreign currencies				Tranzītkredīti Transit credit		Kredīti kopā Total loans	
	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%		%		%
	Short-term		Long-term		Short-term		Long-term					
Kopā Total	144.4	100.0	498.5	100.0	99.7	100.0	667.3	100.0	8.6	100.0	1 418.4	100.0
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība Agriculture, hunting and forestry	7.6	5.3	37.5	7.5	1.8	1.8	17.7	2.7	2.1	24.4	66.8	4.7
Zvejniecība Fishing	0.3	0.2	2.5	0.5	0.3	0.3	4.1	0.6	0	0	7.1	0.5
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	0.1	0.1	0.7	0.1	0.1	0.1	0.5	0.1	0	0	1.5	0.1
Apstrādes rūpniecība Manufacturing	31.3	21.7	67.3	13.5	20.0	20.1	113.0	16.9	1.1	12.8	232.8	16.4
Elektroenerģija, gāzes un ūdensapgāde Electricity, gas and water supply	7.6	5.3	54.3	10.9	8.0	8.0	21.7	3.3	0.4	4.6	92.0	6.5
Būvniecība Construction	7.0	4.8	24.7	5.0	3.6	3.6	51.0	7.6	0.2	2.3	86.5	6.1
Tirdzniecība Trade	42.9	29.7	133.1	26.7	35.2	35.3	99.0	14.8	0.7	8.1	310.9	21.9
Viesnīcas un restorāni Hotels and restaurants	1.2	0.8	18.5	3.7	0.5	0.5	13.4	2.0	0.1	1.2	33.8	2.4
Transports, glabāšana un sakari Transport, storage and communications	13.8	9.5	37.8	7.6	7.3	7.3	82.6	12.4	0.4	4.7	141.8	10.0
Finanšu starpniecība Financial intermediation	14.9	10.3	59.2	11.9	7.6	7.6	163.5	24.5	1.7	19.8	246.8	17.4
Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība Real estate, renting and business activities	3.0	2.1	38.8	7.8	8.8	8.9	72.0	10.8	0.2	2.3	122.7	8.7
Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi Other community, social and personal service activities	7.8	5.4	12.2	2.4	1.2	1.2	10.0	1.5	0.1	1.2	31.3	2.2
Pārējie pakalpojumi Other services	6.9	4.8	11.9	2.4	5.3	5.3	18.8	2.8	1.6	18.6	44.4	3.1

16.a IEKŠZEMES UZNĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Norēķinu konta debeta atlikums Overdraft	26.8	28.7	27.0	30.9	35.0	36.0	40.0	40.8	40.5	41.5	40.6	45.7	45.8	50.9	64.6
Komerckredīts Commercial credit	383.2	390.3	499.1	490.0	515.3	534.4	574.2	583.6	593.7	597.1	605.0	623.9	645.4	660.6	671.0
Industriālais kredīts Industrial credit	344.8	354.5	366.0	378.4	377.4	376.8	346.2	356.5	368.1	379.7	383.9	393.5	406.8	429.6	435.3
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	24.8	18.0	18.6	19.8	18.4	19.8	16.9	16.1	18.1	17.8	18.7	18.4	21.4	24.2	24.0
Finanšu noma Financial leasing	45.8	45.9	46.6	46.4	46.5	45.9	45.5	45.2	45.4	47.6	48.0	48.1	48.0	48.7	49.2
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	53.6	55.9	59.5	60.7	62.6	69.8	71.5	73.1	74.9	73.8	79.6	83.0	87.1	90.2	88.7
Hipotēku kredīts Mortgage loans	208.7	224.4	235.9	246.0	249.8	275.3	282.8	285.1	299.5	316.3	335.1	354.5	379.6	383.7	404.9
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	12.1	10.1	11.6	9.4	9.4	9.5	9.4	8.2	7.3	12.2	10.4	17.4	16.7	16.4	15.5
Tranzītkredīts Transit credit	18.1	18.1	18.1	17.6	9.4	9.2	9.4	9.2	9.2	9.1	9.3	9.1	9.0	8.9	8.5
Pārējie kredīti Other credit	67.1	71.0	72.3	67.8	69.4	57.4	59.3	63.0	57.7	64.0	64.4	70.6	74.5	81.3	87.8
Kredīti kopā Total loans	1 185.0	1 216.9	1 354.7	1 367.0	1 393.2	1 434.1	1 455.2	1 480.8	1 514.4	1 559.1	1 595.0	1 664.2	1 734.3	1 794.5	1 849.5

16.b IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Kredīti mājokļa iegādei Housing loans	96.3	121.5	123.8	140.0	142.2	146.6	152.9	159.9	165.9	176.8	190.0	201.6	215.7	226.1	237.6
Patēriņa kredīti Consumer credit	79.9	60.9	67.0	57.1	59.4	62.4	64.4	67.0	68.6	72.1	77.2	79.7	82.8	84.5	84.7
Pārējie kredīti Other credit	46.5	49.4	49.7	50.7	53.3	60.7	61.2	63.7	66.7	70.9	71.6	77.0	91.4	106.4	109.7
Kredīti kopā Total loans	222.7	231.8	240.5	247.8	254.9	269.7	278.5	290.6	301.2	319.8	338.8	358.3	389.9	417.0	432.0
Izsniegti latos In lats	119.0	120.9	123.7	128.3	133.1	137.3	141.9	150.3	156.6	164.8	172.8	180.0	189.2	194.0	197.9
Izsniegti ārvalstu valūtā In foreign currencies	103.7	110.9	116.9	119.5	121.7	132.4	136.6	140.3	144.6	154.9	165.9	178.3	200.7	223.0	234.1

17.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.		Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	3–6 mēn.	6–12 mēn.			
	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months	Up to 1 month	1–3 months	3–6 months	6–12 months				
Latos In lats												
2001												
X	7.49	15.22	11.69	11.43	8.49	10.60	5.54	5.18	5.96	6.35	5.70	6.98
XI	7.89	13.55	9.24	11.92	9.30	10.65	5.33	5.32	6.03	6.35	5.71	6.66
XII	10.67	8.68	12.15	9.48	9.85	9.76	4.92	5.33	5.83	6.32	5.67	6.80
2002												
I	9.43	9.90	11.63	11.10	10.41	10.09	3.63	4.33	5.35	6.12	4.36	6.87
II	10.64	7.68	10.88	10.19	10.18	10.66	3.37	4.33	4.84	5.66	3.72	4.86
III	8.94	9.40	9.86	9.55	9.35	9.59	3.00	3.93	4.25	4.91	3.66	5.42
IV	8.50	10.18	11.71	10.09	9.50	9.26	2.91	3.73	4.41	5.33	3.44	5.80
V	9.06	6.22	12.66	9.64	9.24	8.93	2.59	3.35	4.08	4.94	3.06	5.20
VI	6.64	9.28	10.93	9.52	7.82	8.51	2.73	3.22	4.16	4.89	3.06	5.88
VII	6.93	8.34	11.06	8.68	7.74	8.39	2.57	3.34	4.05	4.90	2.91	5.36
VIII	5.47	6.92	10.13	8.48	6.79	8.48	2.63	3.62	3.11	4.99	3.04	5.06
IX	5.19	7.43	9.36	8.60	6.52	8.13	2.38	3.65	3.85	4.50	2.71	4.53
X	4.98	7.59	9.70	9.30	6.42	7.43	2.69	3.37	3.83	4.68	2.97	5.44
XI	4.87	8.18	8.40	8.70	6.27	7.79	2.49	3.30	3.99	4.34	2.77	5.23
XII	3.81	9.29	7.60	8.89	5.38	7.43	2.41	3.20	4.15	4.93	3.11	5.19
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2001												
X	10.21	6.37	9.47	8.96	9.08	8.19	2.25	3.03	3.82	4.85	3.25	5.28
XI	9.76	19.09	5.55	8.21	11.42	7.88	1.96	3.22	3.35	4.70	2.97	5.06
XII	7.99	7.40	8.73	6.46	7.05	5.62	1.88	2.67	3.36	4.38	3.02	4.75
2002												
I	8.94	8.00	7.18	8.29	8.38	6.96	1.66	2.43	3.25	3.25	1.97	3.80
II	9.18	9.36	9.32	8.40	9.00	6.95	1.88	2.50	2.91	3.19	2.13	3.77
III	8.65	4.11	8.17	7.29	7.94	5.71	1.76	2.48	2.40	3.38	2.17	3.67
IV	9.97	5.67	10.18	7.20	8.62	6.21	1.70	2.58	2.56	3.40	2.02	3.57
V	8.35	7.17	8.97	7.18	7.92	6.43	1.66	2.34	1.99	3.19	1.82	2.78
VI	8.07	5.83	10.24	8.19	8.21	6.31	1.54	2.47	2.49	3.34	1.89	3.54
VII	9.65	7.07	9.44	7.39	8.95	6.84	1.68	2.48	2.48	3.10	1.93	4.70
VIII	9.41	4.04	8.11	7.25	8.35	6.19	1.87	2.41	2.57	3.32	2.07	3.27
IX	8.55	10.31	7.55	6.81	7.89	6.30	1.88	2.46	2.40	3.44	2.05	5.19
X	4.88	5.92	6.73	7.12	5.59	6.16	2.09	2.19	2.45	3.08	2.19	3.20
XI	5.23	8.29	7.50	6.59	5.92	5.80	1.73	2.38	2.46	3.07	1.97	3.88
XII	3.12	4.07	5.64	7.17	4.14	5.77	1.64	2.20	2.63	3.34	2.00	3.37

17.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1-3 mēn. 1-3 months	3-6 mēn. 3-6 months	6-12 mēn. 6-12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1-3 mēn. 1-3 months	3-6 mēn. 3-6 months	6-12 mēn. 6-12 months			
Latos In lats												
2001												
X	7.40	11.25	10.74	11.23	8.27	10.35	5.56	5.28	6.13	6.11	5.61	6.70
XI	7.92	11.12	8.93	11.75	9.19	10.47	5.38	5.39	6.18	6.13	5.58	6.22
XII	10.73	8.24	11.67	9.29	9.68	9.55	4.94	5.42	5.84	6.17	5.45	6.62
2002												
I	9.55	8.06	11.27	10.87	10.14	9.92	3.62	4.20	5.19	5.67	3.97	7.07
II	11.62	7.41	10.47	9.86	10.21	9.85	3.36	4.30	4.67	4.30	3.50	4.69
III	9.83	8.98	9.22	9.08	9.32	8.90	2.99	3.90	4.02	3.51	3.40	4.25
IV	8.76	10.17	11.08	9.63	9.39	8.74	2.89	3.63	4.41	5.11	3.26	6.03
V	8.41	5.79	12.51	9.16	8.66	8.46	2.58	3.27	3.82	4.81	2.80	4.57
VI	6.84	8.24	9.90	9.00	7.71	8.13	2.72	3.12	4.10	4.72	2.86	6.61
VII	6.56	6.87	10.51	8.15	7.27	8.05	2.55	3.14	4.40	4.60	2.67	5.27
VIII	5.69	6.43	9.68	7.85	6.70	8.03	2.62	3.48	2.85	4.81	2.80	4.52
IX	5.44	6.40	8.37	8.00	6.48	7.82	2.36	3.55	4.01	3.77	2.51	4.36
X	4.95	7.91	9.22	8.73	6.33	7.20	2.69	3.41	3.66	3.69	2.79	5.08
XI	4.89	7.39	7.59	8.21	6.18	7.56	2.49	3.14	3.86	3.40	2.61	5.07
XII	3.59	7.80	7.04	8.38	5.15	7.20	2.41	3.04	4.09	4.57	2.70	5.37
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2001												
X	9.89	6.34	9.26	9.12	8.95	7.91	2.21	2.99	3.87	4.86	2.69	4.15
XI	9.26	19.15	5.66	8.37	11.75	7.70	1.93	3.37	3.09	4.77	2.34	3.88
XII	7.80	7.94	8.60	6.52	7.06	5.46	1.81	2.54	2.84	4.27	2.21	4.36
2002												
I	8.48	8.75	6.79	8.23	8.07	6.65	1.63	2.39	3.54	2.45	1.77	1.95
II	8.81	10.90	8.34	8.31	8.71	6.69	1.86	1.54	2.74	2.97	1.90	2.77
III	8.24	3.81	7.47	7.25	7.62	5.59	1.70	2.55	2.29	3.45	2.10	1.97
IV	9.65	5.31	8.96	7.13	8.30	5.80	1.72	2.69	2.55	3.32	1.92	1.28
V	8.19	8.00	8.79	7.15	7.77	6.14	1.65	2.33	1.85	3.07	1.73	1.07
VI	8.05	4.60	8.81	8.23	8.09	5.97	1.52	2.42	2.68	3.05	1.71	1.75
VII	9.88	6.95	8.91	7.35	9.09	6.61	1.68	2.54	2.50	2.99	1.85	3.32
VIII	9.43	3.90	7.42	7.22	8.23	5.59	1.89	2.43	2.91	2.98	2.02	1.02
IX	8.21	13.22	6.35	6.66	7.59	6.02	1.91	2.54	2.28	3.00	1.98	2.28
X	4.47	5.71	6.33	7.19	5.27	5.82	2.13	2.28	2.45	3.06	2.17	2.05
XI	4.91	8.77	6.81	6.55	5.77	5.41	1.78	2.54	2.52	2.29	1.89	2.02
XII	2.71	3.78	5.60	7.35	3.94	5.49	1.78	2.18	2.65	3.42	1.90	3.36

17.c

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(%)

	No jauna izsniegtie kredīti New loans						No jauna piesaistītie noguldījumi New deposits					
	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term	Īstermiņa Short-term				Ilgtermiņa Long-term		
	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months		Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	3–6 mēn. 3–6 months	6–12 mēn. 6–12 months			
Latos In lats												
2001												
X	11.85	39.75	17.60	14.47	14.94	11.66	4.90	4.92	5.62	6.39	5.94	7.15
XI	7.17	47.12	16.82	14.43	11.33	11.64	4.64	5.18	5.70	6.39	5.98	7.11
XII	10.06	14.54	15.95	14.74	12.77	11.09	4.47	5.18	5.82	6.42	6.01	6.90
2002												
I	8.74	14.60	15.42	15.25	12.37	10.92	3.82	4.74	5.58	6.21	5.61	6.73
II	6.89	12.95	14.29	15.37	9.90	13.06	3.61	4.39	5.14	6.03	5.00	5.92
III	6.53	12.94	14.97	15.25	9.52	12.39	3.10	4.05	4.54	5.43	4.48	5.82
IV	7.61	10.28	15.28	14.27	10.06	11.40	3.20	4.11	4.42	5.36	4.44	5.38
V	11.90	12.02	13.07	13.97	12.54	10.53	2.97	3.57	4.27	4.96	4.18	5.33
VI	5.42	30.17	14.65	13.45	8.60	10.02	3.17	3.96	4.22	4.92	4.30	5.14
VII	9.18	30.64	12.94	14.02	10.97	10.25	3.10	3.86	3.87	4.92	4.17	5.38
VIII	4.70	27.14	13.23	14.25	7.23	10.04	2.75	3.87	4.02	5.07	4.21	5.37
IX	4.45	27.84	15.02	14.18	6.70	9.40	2.79	3.83	3.75	5.01	4.08	4.65
X	5.11	6.93	14.93	13.49	6.84	8.65	2.78	3.29	4.03	4.96	4.17	5.50
XI	4.81	26.85	14.97	13.57	6.74	8.85	2.56	3.78	4.16	5.05	4.35	5.47
XII	4.78	26.12	13.77	13.64	6.65	8.60	2.43	3.57	4.22	5.04	4.47	5.13
OECD valstu valūtās In the currencies of the OECD countries												
2001												
X	16.16	10.62	9.98	7.51	10.57	9.16	2.50	3.06	3.77	4.85	3.98	5.46
XI	17.21	9.18	5.05	7.70	9.08	8.46	2.37	3.03	3.55	4.69	3.98	5.28
XII	10.23	6.37	13.48	6.11	6.95	8.68	2.35	2.74	3.62	4.39	3.71	4.80
2002												
I	12.32	3.29	13.32	8.56	10.71	8.20	2.16	2.49	3.15	3.50	2.81	3.87
II	16.57	4.71	14.43	9.47	12.64	8.23	2.02	2.66	3.02	3.21	2.65	3.97
III	10.96	10.47	10.69	8.45	10.62	5.98	1.97	2.34	2.61	3.32	2.34	3.81
IV	12.14	8.23	12.63	8.12	10.97	7.48	1.64	2.34	2.57	3.41	2.28	3.75
V	9.11	5.84	9.10	7.51	8.60	7.54	1.79	2.37	2.45	3.23	2.24	3.62
VI	8.28	8.99	14.31	7.92	9.07	7.48	1.70	2.70	2.47	3.36	2.56	3.97
VII	7.49	11.79	10.75	7.62	7.93	7.43	1.69	2.41	2.43	3.10	2.22	4.93
VIII	9.33	9.53	15.75	7.45	9.13	7.32	1.74	2.31	2.39	3.37	2.30	3.41
IX	10.41	8.51	13.71	7.49	9.38	7.18	1.69	2.35	2.45	3.64	2.31	6.02
X	6.98	6.88	16.16	6.91	7.14	6.62	1.72	1.96	2.45	3.08	2.26	3.26
XI	6.34	3.33	12.05	6.73	6.47	6.72	1.38	2.17	2.43	3.54	2.24	3.90
XII	4.91	4.97	11.98	6.08	5.12	6.29	1.17	2.23	2.62	3.34	2.18	3.37

18. STARPBANKU TIRGŪ IZSNIETIE KREDĪTI UN KREDĪTI ĀRVALSTU KREDĪTIESTĀDĒM
LENDING IN THE INTERBANK MARKET AND LOANS TO FOREIGN CREDIT INSTITUTIONS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	Kredīti iekšzemes kredītiestādēm Loans to domestic credit institutions											
	Latos In lats				Ārvalstu valūtā In foreign currencies							
	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1-3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1-3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.				
	Overnight	Up to 1 month	1-3 months	Over 3 months	Overnight	Up to 1 month	1-3 months	Over 3 months				
2001												
X	252.7	162.1	1.8	-	416.6	107.8	23.9	-	-	131.7	548.3	
XI	238.7	94.5	4.3	-	337.5	82.3	47.5	-	-	129.8	467.3	
XII	268.2	68.0	0.1	0.1	336.4	81.7	49.8	-	-	131.5	467.9	
2002												
I	209.6	66.4	2.6	0.1	278.7	136.5	53.5	0.2	0.3	190.5	469.2	
II	234.2	39.1	1.1	-	274.4	167.7	37.1	1.3	0.1	206.2	480.6	
III	193.0	40.5	12.1	-	245.6	159.4	59.2	1.8	0.1	220.5	466.1	
IV	211.9	38.0	4.5	-	254.4	252.5	52.8	3.5	0.8	309.6	564.0	
V	298.0	42.7	3.5	-	344.2	253.8	46.0	2.5	-	302.3	646.5	
VI	305.9	41.7	0.3	2.0	349.9	166.6	33.9	4.5	0.1	205.1	555.0	
VII	315.2	63.0	-	-	378.2	169.6	29.2	4.4	-	203.2	581.4	
VIII	333.5	77.5	0.7	-	411.7	194.6	44.4	1.2	0.4	240.6	652.3	
IX	267.6	50.1	2.3	-	320.0	164.9	20.0	2.6	-	187.5	507.5	
X	274.1	40.6	-	0.2	314.9	143.3	34.9	5.3	-	183.5	498.4	
XI	245.3	53.5	4.5	-	303.3	186.9	56.0	4.5	0.5	247.9	551.2	
XII	232.9	64.9	3.7	-	301.5	172.6	92.7	3.3	1.3	269.9	571.4	
	Kredīti ārvalstu kredītiestādēm Loans to foreign credit institutions									Kredīti kopā Total loans		
	Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1-3 mēn. 1-3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months								
2001												
X		5 010.2		457.4		28.8		9.1		5 505.5	6 053.8	
XI		6 278.4		271.2		15.8		18.1		6 583.5	7 050.8	
XII		5 380.4		341.1		17.7		14.4		5 753.6	6 221.5	
2002												
I		6 985.2		292.6		15.4		19.3		7 312.5	7 781.7	
II		6 455.9		367.8		17.8		21.0		6 862.5	7 343.1	
III		6 569.2		327.3		70.7		34.3		7 001.5	7 467.6	
IV		6 400.0		670.6		16.6		34.6		7 121.8	7 685.8	
V		5 545.0		429.1		45.2		25.1		6 044.4	6 690.9	
VI		5 775.8		445.6		34.7		48.6		6 304.7	6 859.7	
VII		6 950.8		453.6		42.5		54.0		7 500.9	8 082.3	
VIII		6 505.1		529.3		73.4		33.7		7 141.5	7 793.8	
IX		6 469.0		425.5		76.3		8.0		6 978.8	7 486.3	
X		7 408.8		472.5		59.0		10.5		7 950.8	8 449.2	
XI		6 042.4		391.6		86.0		10.3		6 530.3	7 081.5	
XII		6 181.4		639.1		56.4		17.3		6 894.2	7 465.6	

19.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES STARPBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	6.1	5.6	5.3	3.8	3.4	3.2	3.1	2.9	2.8	2.9	3.1	2.7	3.0	2.5	2.7
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	6.0	6.0	5.5	4.3	3.5	3.4	3.3	3.1	3.0	3.1	3.2	2.9	2.9	2.8	2.9
1-3 mēn. 1-3 months	6.2	6.1	5.9	4.5	3.5	3.8	3.4	3.3	3.0	-	3.1	3.0	-	2.6	3.0
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	-	-	5.8	4.5	-	-	-	-	-	4.1	-	-	-	2.9	-
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	3.3	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.3	2.2	2.1	2.2	2.4	2.6	2.5	2.4	2.0
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	2.9	2.9	2.6	2.1	2.0	2.2	2.1	2.1	2.3	2.6	2.3	2.5	2.4	2.4	2.2
1-3 mēn. 1-3 months	-	-	-	6.0	1.8	2.8	2.7	1.8	2.3	2.6	1.9	2.1	2.1	1.9	1.9
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	-	-	-	2.4	1.9	2.5	3.7	-	1.4	-	3.0	-	-	3.4	3.1

19.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
 (% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Terminnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits	
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.-20. dienā 11th-20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
		17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25

19.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTĀJĀS REPO, REVERSE REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS
PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AND REVERSE REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM
CURRENCY SWAP CONTRACTS

(% gadā)
 (% per annum)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Repo darījumu vidējā svērtā procentu likme Weighted average repo rate	6.4	5.7	5.5	4.6	4.1	3.6	3.5	3.0	3.2	3.1	3.1	2.9	3.0	2.9	3.0
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	6.3	6.3	6.2	-	-	-	-	-	-	-	3.3	2.9	2.9	3.0	2.8

20. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS IN THE BANKING SECTOR (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Darījumu veidi Type of transaction															
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	8 960.6	8 942.9	7 939.3	6 589.6	7 624.1	11 548.4	7 995.2	8 081.5	9 240.5	12 952.2	18 216.5	16 913.9	18 859.7	18 678.2	45 218.1
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	98.7	94.7	128.0	204.9	159.0	129.7	183.4	225.4	185.8	289.1	311.3	229.0	148.0	185.9	208.3
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	3 058.3	3 623.9	3 335.9	3 043.3	3 245.4	4 559.5	4 236.5	4 520.5	5 683.2	3 731.4	4 158.8	4 065.1	4 275.8	4 861.0	7 333.4
Darījumu dalībnieki Counterparties															
Rezidentu kredītiestādes Resident credit institutions	2 227.1	1 965.8	1 795.4	1 376.5	1 376.0	1 513.9	1 402.5	1 437.1	1 737.9	1 903.6	1 878.7	1 534.2	2 055.7	2 139.0	2 062.3
Rezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Resident non-banks (except private persons)	370.1	373.9	516.6	315.2	306.1	333.6	384.8	435.3	379.5	379.6	345.8	503.4	1 088.7	479.1	868.0
Nerezidentu kredītiestādes Non-resident credit institutions	4 927.7	5 664.3	5 428.5	4 937.7	4 906.4	7 624.1	5 862.3	6 484.0	7 650.8	8 345.7	11 268.0	10 607.3	11 570.7	10 979.0	24 037.7
Nerezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Non-resident non-banks (except private persons)	4 592.6	4 657.5	3 662.7	3 208.5	4 440.2	6 765.9	4 765.5	4 470.9	5 341.2	6 343.6	9 194.1	8 563.1	8 568.4	10 128.1	25 791.7
Privātpersonas Private persons	413.7	555.5	498.4	334.8	419.5	439.1	535.9	402.4	446.6	516.2	644.4	448.8	383.7	389.8	572.2

¹ Latvijas banku sektorā veikto valūtas darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

21. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹
FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
USD															
Apjoms / Amount	6 587.1	6 481.1	5 872.7	5 538.8	6 226.5	8 479.2	6 449.6	6 220.0	7 468.6	8 457.7	10 952.3	10 525.6	11 399.1	11 544.8	26 409.0
% ²	52.8	49.4	49.7	54.5	54.3	50.9	49.7	47.0	47.9	48.4	46.9	48.5	48.0	47.8	49.6
EUR															
Apjoms / Amount	3 491.4	3 880.9	3 097.4	2 547.8	3 467.0	4 598.4	3 921.8	4 161.9	4 978.3	5 693.6	6 967.0	6 822.2	7 143.0	7 160.7	20 752.2
% ²	28.0	29.6	26.2	25.1	30.2	27.6	30.2	31.4	32.0	32.5	29.9	31.5	30.1	29.7	39.0
DEM															
Apjoms / Amount	114.1	93.6	108.0	10.2	4.7	2.5	0.3	0.1	0.1	0.1	1.3	1.4	0.4	0.3	0.2
% ²	0.9	0.7	0.9	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RUB															
Apjoms / Amount	687.3	825.5	851.7	984.1	808.6	994.3	1 233.8	955.6	1 084.0	1 505.6	1 756.6	1 658.9	1 718.9	1 649.4	2 894.3
% ²	5.5	6.3	7.2	9.7	7.1	6.0	9.5	7.2	7.0	8.6	7.5	7.7	7.2	6.8	5.4
Pārējās valūtas Other currencies															
Apjoms / Amount	1 595.0	1 836.0	1 881.8	1 072.7	963.5	2 581.5	1 370.5	1 904.3	2 045.1	1 834.5	3 662.4	2 672.4	3 502.3	3 787.0	3 211.8
% ²	12.8	14.0	16.0	10.6	8.4	15.5	10.6	14.4	13.1	10.5	15.7	12.3	14.7	15.7	6.0
Kopā Total	12 474.9	13 117.1	11 811.6	10 153.6	11 470.3	16 655.9	12 976.1	13 242.0	15 576.2	17 491.5	23 339.6	21 680.5	23 763.8	24 142.3	53 267.5

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

22. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ)
MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
EUR	0.5667	0.5601	0.5647	0.5650	0.5586	0.5604	0.5632	0.5731	0.5864	0.5965	0.5919	0.5933	0.5955	0.6013	0.6070
USD	0.6249	0.6301	0.6325	0.6376	0.6425	0.6396	0.6368	0.6268	0.6164	0.6007	0.6050	0.6049	0.6067	0.6011	0.5983
GBP	0.9079	0.9075	0.9101	0.9160	0.9138	0.9101	0.9174	0.9151	0.9118	0.9337	0.9319	0.9404	0.9453	0.9443	0.9466
100 JPY	0.5159	0.5153	0.4983	0.4811	0.4816	0.4874	0.4859	0.4945	0.4979	0.5093	0.5082	0.5021	0.4902	0.4944	0.4896
DEM	0.2897	0.2864	0.2887	0.2889	0.2856	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
FRF	0.0864	0.0854	0.0861	0.0861	0.0852	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

23. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU SKAIDRĀS NAUDAS MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2001			2002												
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
EUR																
Pērk / Buy	x	x	x	0.560	0.556	0.556	0.559	0.569	0.582	0.593	0.588	0.589	0.593	0.600	0.603	
Pārdod / Sell	x	x	x	0.564	0.560	0.559	0.562	0.573	0.587	0.597	0.592	0.593	0.596	0.603	0.607	
USD																
Pērk / Buy	0.618	0.623	0.625	0.634	0.639	0.634	0.630	0.622	0.610	0.597	0.601	0.601	0.605	0.599	0.592	
Pārdod / Sell	0.621	0.626	0.628	0.636	0.642	0.636	0.633	0.624	0.613	0.600	0.604	0.603	0.607	0.601	0.595	
GBP																
Pērk / Buy	0.893	0.889	0.891	0.901	0.902	0.896	0.904	0.901	0.898	0.922	0.920	0.928	0.936	0.860	0.937	
Pārdod / Sell	0.896	0.894	0.894	0.907	0.910	0.902	0.909	0.907	0.906	0.928	0.924	0.935	0.942	0.939	0.942	
100 JPY																
Pērk / Buy	0.506	0.510	0.492	0.473	0.461	0.466	0.479	0.436	0.485	0.505	0.497	0.489	0.479	0.479	0.477	
Pārdod / Sell	0.510	0.502	0.491	0.480	0.479	0.489	0.483	0.493	0.493	0.517	0.504	0.498	0.490	0.484	0.474	
DEM																
Pērk / Buy	0.286	0.283	0.284	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Pārdod / Sell	0.288	0.285	0.285	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
FRF																
Pērk / Buy	0.085	0.084	0.084	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Pārdod / Sell	0.086	0.085	0.085	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

24. LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA¹ INDEKSS
INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LAT¹

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	172.3	173.3	172.7	172.1	171.9	171.5	170.4	168.8	165.2	163.0	162.7	163.0	163.1	162.4	161.2
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	206.5	208.7	208.1	208.1	208.7	207.3	206.1	203.8	198.4	194.6	194.2	194.1	194.4	193.6	192.3
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	133.1	132.6	132.0	130.7	129.5	130.2	129.4	128.5	127.2	126.8	126.5	127.3	127.2	126.8	125.6

¹ Izmantoti mēneša vidējie valūtu kursi, kas noteikti kā nacionālās valūtas vienības vērtība, izteikta attiecīgajā ārvalstu valūtā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa bāze ir 1993. gada decembris (1993=100).

¹ Calculated from average monthly exchange rates, which are the price of the domestic currency unit in foreign currency. The basis for the index of the lats real effective exchange rate is December 1993 (1993=100).

² Aprēķinā iekļautas 10 galvenās tirdzniecības partnervalstis, t.sk. 6 attīstītās valstis (Vācija, Dānija, Zviedrija, Somija, Lielbritānija, Nīderlande) un 4 attīstības valstis (Krievija, Ukraina, Lietuva, Igaunija).

² The basket of currencies is comprised of the currencies of ten countries (six developed countries: Germany, Denmark, Sweden, Finland, the United Kingdom, the Netherlands; and four transition economies: Russia, Ukraine, Lithuania, Estonia) that account for the largest share of Latvia's foreign trade.

25. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Apģozībā esošo valsts vērtspapīru kopapjoms Stock of government securities outstanding	271.6	266.2	257.8	253.7	250.2	249.8	267.4	264.5	274.3	266.8	273.7	284.0	290.8	290.8	293.1
Rezidenti Residents	242.4	240.0	234.0	232.0	236.3	243.2	262.2	261.7	273.8	266.8	273.7	281.2	288.0	288.0	290.5
Latvijas Banka Bank of Latvia	37.9	74.4	40.9	44.3	57.5	74.4	64.4	66.9	81.7	86.2	84.6	96.9	86.3	90.9	86.2
Latvijas bankas Latvian banks	166.1	123.6	143.8	146.7	138.9	130.6	153.0	148.3	142.7	129.4	130.2	128.1	142.0	133.0	147.7
Valsts uzņēmumi Public enterprises	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.8
Privātuzņēmumi Private enterprises	20.8	23.3	30.6	24.7	19.7	18.0	15.6	15.8	19.0	20.2	21.2	21.1	21.4	20.4	28.0
Pārējie Other	17.6	18.7	18.7	16.3	20.2	20.2	29.2	30.7	30.4	31.0	37.7	35.1	38.3	43.7	26.8
Nerezidenti Non-residents	29.2	26.2	23.8	21.7	13.9	6.6	5.2	2.8	0.5	0	0	2.8	2.8	2.8	2.6
OECD valstu bankas Banks in the OECD countries	29.2	26.2	23.2	21.7	13.8	6.1	4.6	2.3	0	0	0	0	1.3	1.3	1.3
Pārējo valstu bankas Banks in the other countries	0	0	0	0	0.1	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	0	0
Uzņēmumi Enterprises	0	0	0.6	0	0	0.5	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārējie Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.8	1.5	1.5	1.3

26. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU EMISIJA
ISSUE OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)		Izsoļu skaits	Dalībnieku skaits	Piedāvājums (tūkst. latu)	Pieprasījums (tūkst. latu)	Emisijas apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)		Number of auctions	Number of participants	Supply (in thousands of lats)	Demand (in thousands of lats)	Issue (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
6	2001						
	XII	1	3	5 000	4 500	1 000	5.10
	2002						
	VIII	1	7	3 600	9 670	3 600	3.59
	IX	1	5	3 600	7 300	2 900	3.44
12	2001						
	XII	1	8	12 000	24 700	700	5.64
	2002						
	IV	1	9	10 000	20 055	10 000	4.40
	X	1	7	8 000	19 000	4 500	3.59
	XII	1	7	5 000	12 200	2 400	3.22
60	2002						
	V	1	13	12 000	45 515	8 530	5.625 ¹
	VI	1	11	12 000	31 615	12 000	5.625 ¹
	VII	1	10	12 000	29 739	2 153	5.625 ¹
	IX	1	11	8 000	26 250	4 525	5.625 ¹

¹ Fiksētā ienākuma likme.

¹ Coupon rate.

27. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)	Izsoles datums	Dalībnieku skaits	Pieprasījums (tūkst. latu)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)	
Maturity (months)	Date (dd.mm.yyyy.)	Number of participants	Demand (in thousands of lats)	Purchase (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)	
12	09.10.		7	19 000	4 500	3.59
	04.12.		7	12 200	2 400	3.22
	Kopā / Amount		-	31 200	6 900	3.46 ¹
	Pavisam / Total		-	31 200	6 900	-

¹ Parādzīmju 2002. gada 4. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto diskonta likmju vidējais lielums.

¹ The average of the weighted average discount rates on Treasury bills at auctions held during the fourth quarter of 2002.

28. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	0	0	10.9	20.1	9.7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pārdotie vērtspapīri Securities sold	10.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

29. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA¹
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT¹

	2001					2002				
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	4 812.6	1 109.7	1 193.7	1 203.6	1 305.7	5 194.7	1 167.0	1 276.5	1 318.0	1 433.1
Salīdzināmajās cenās ² ; milj. latu At constant prices ² ; in millions of lats	4 693.4	1 140.4	1 191.1	1 166.7	1 195.3	4 978.1	1 182.4	1 249.0	1 252.5	1 294.2
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	7.9	8.5	9.5	6.7	7.1	6.1	3.7	4.9	7.4	8.3
Pievienotā vērtība Value added	8.3	8.7	9.8	7.0	7.6	6.2	3.7	5.1	7.5	8.6
Preču sektors Goods-producing sector	8.3	8.7	8.8	7.6	8.3	7.0	2.1	6.3	7.6	11.4
Pakalpojumu sektors Service sector	8.3	8.7	10.3	6.8	7.3	5.9	4.4	4.6	7.5	7.3

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

² 2000. gada vidējās cenas.

² Average prices in 2000.

30. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS, PATĒRIŅA CENU INDEKSA UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES, THE CONSUMER PRICE INDEX AND UNEMPLOYMENT

	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Vidējā darba samaksa Average wage															
Ls mēnesī LVL per month	161.28	163.82	180.75	159.60 ¹	158.56 ¹	165.54 ¹	168.01 ¹	169.62 ¹	175.41 ¹	182.79 ¹	171.23 ¹	168.08 ¹	172.52	178.86	202.92
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	109.0	108.2	106.4	108.7	107.6	108.1 ¹	110.6 ¹	108.5 ¹	109.0 ¹	109.3 ¹	105.2 ¹	105.6 ¹	107.0	109.2	112.3
Patēriņa cenu indekss Consumer price index															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	103.3	103.1	103.2	103.5	103.3	103.2	102.9	102.0	100.9	101.0	100.9	101.0	101.6	101.6	101.4
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	100.1	100.2	100.4	100.9	99.7	100.4	100.1	100.2	99.4	99.6	99.2	100.8	100.8	100.2	100.2
Patēriņa cenu gada pamatinflācijas indekss (%) Annual core inflation index (%)	103.2	103.2	103.3	103.6	103.4	103.2	102.7	101.9	100.7	100.8	100.7	100.7	101.3	101.3	101.1
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)	105.5	105.0	103.1	105.0	104.1	104.7	107.5	106.4	108.0 ¹	108.2	104.3 ¹	104.6 ¹	105.3	107.5	110.7
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	90 560	90 985	91 642	93 881	96 935	97 624	96 446	94 450	93 478	94 485	94 116	92 063	90 988	90 787	89 735
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	97.6	98.0	98.2	99.9	101.2	100.9	100.4	99.7	99.8	102.1	102.1	100.9	100.5	99.8	97.9

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

31. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZniecības Bilance
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2001					2002									
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4					
Eksports / Exports	1 256.4	304.6	335.2	303.1	313.6	1 408.8	312.1	358.3	366.9	371.5					
Imports / Imports	2 201.6	484.9	547.2	554.8	614.6	2 497.4	517.8	628.2	640.6	710.8					
Bilance / Balance	-945.2	-180.4	-212.0	-251.8	-301.0	-1 088.6	-205.7	-269.9	-273.7	-339.3					
	2001			2002											
	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Eksports / Exports	114.6	107.2	91.7	100.3	101.9	109.9	118.4	124.3	115.6	118.6	126.8	121.5	133.8	127.7	110.0
Imports / Imports	217.8	206.0	190.8	163.7	165.8	188.3	210.5	210.3	207.4	214.0	205.0	221.6	255.7	226.6	228.5
Bilance / Balance	-103.2	-98.7	-99.1	-63.4	-63.9	-78.4	-92.1	-86.0	-91.8	-95.4	-78.1	-100.2	-121.9	-98.9	-118.5

32. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2001		2002									
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4	
					Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	1 256.4	100.0	1 408.8	100.0	312.1	100.0	358.3	100.0	366.9	100.0	371.5	100.0
Dzīvnieki un lopkopības produkcija Live animals and animal products	24.3	1.9	23.7	1.7	4.9	1.6	5.3	1.5	5.4	1.5	8.1	2.2
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	72.5	5.8	100.8	7.1	20.1	6.4	26.1	7.3	29.5	8.0	25.1	6.7
Minerālie produkti Mineral products	21.2	1.7	24.1	1.7	8.0	2.6	6.4	1.8	5.0	1.4	4.7	1.3
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	79.5	6.3	81.5	5.8	18.5	5.9	21.6	6.0	19.6	5.3	21.8	5.9
Koksne un tās izstrādājumi Wood and articles of wood	427.3	34.0	472.8	33.6	105.3	33.7	123.7	34.5	118.5	32.3	125.3	33.7
Koksnes papirmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	34.5	2.7	38.4	2.7	8.7	2.8	11.8	3.3	7.5	2.1	10.4	2.8
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	177.5	14.1	180.1	12.8	43.7	14.0	43.9	12.2	47.7	13.0	44.8	12.1
Akmens, ģipša, cementa, stikla, keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	24.0	1.9	30.5	2.2	7.2	2.3	8.1	2.3	8.5	2.3	6.7	1.8
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	159.8	12.7	185.4	13.2	34.3	11.0	47.6	13.3	53.7	14.6	49.8	13.4
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	80.0	6.4	91.0	6.4	21.0	6.7	21.3	5.9	24.9	6.8	23.8	6.4
Transportlīdzekļi Transport vehicles	24.5	2.0	26.6	1.9	5.9	1.9	7.2	2.0	6.3	1.7	7.2	1.9
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	71.2	5.7	83.0	5.9	19.8	6.4	20.7	5.8	20.0	5.5	22.5	6.1
Pārējās preces Other goods	60.1	4.8	70.9	5.0	14.7	4.7	14.6	4.1	20.3	5.5	21.3	5.7

33. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2001		2002									
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4	
					Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	2 201.6	100.0	2 497.4	100.0	517.8	100.0	628.2	100.0	640.6	100.0	710.8	100.0
Augu valsts produkti Vegetable products	73.4	3.3	82.2	3.3	22.5	4.4	22.9	3.6	17.1	2.7	19.7	2.8
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	135.6	6.2	165.3	6.6	34.9	6.7	44.7	7.1	42.8	6.7	42.9	6.0
Mīnērālie produkti Mineral products	245.1	11.1	243.2	9.7	43.7	8.4	61.4	9.8	63.6	9.9	74.5	10.5
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	230.4	10.5	261.1	10.5	61.0	11.8	69.0	11.0	63.1	9.9	68.0	9.6
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un gumijas izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	104.2	4.7	124.0	5.0	24.4	4.7	31.0	4.9	35.2	5.5	33.4	4.7
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	92.0	4.2	107.7	4.3	25.0	4.8	26.0	4.1	27.8	4.3	28.9	4.1
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	163.4	7.4	171.5	6.9	36.6	7.1	45.6	7.3	39.4	6.1	49.9	7.0
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	182.4	8.3	210.8	8.4	39.3	7.6	48.5	7.7	58.7	9.2	64.3	9.0
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	465.0	21.1	530.8	21.2	110.5	21.3	125.4	20.0	140.1	21.9	154.8	21.8
Transportlīdzekļi Transport vehicles	206.6	9.4	244.5	9.8	45.4	8.8	67.9	10.8	62.1	9.7	69.1	9.7
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	63.2	2.9	75.0	3.0	13.6	2.6	17.0	2.7	18.8	2.9	25.6	3.6
Pārējās preces Other goods	240.3	10.9	281.3	11.3	60.9	11.8	68.8	11.0	71.9	11.2	79.7	11.2

34. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBĀ
LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
 (exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2001					2002				
	Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	1 256.4	2 201.6	-945.2	100.0	100.0	1 408.8	2 497.4	-1 088.6	100.0	100.0
Eiropas Savienība European Union	769.3	1 157.3	-388.0	61.2	52.6	850.9	1 322.4	-471.5	60.4	53.0
t.sk. Vācija incl. Germany	209.5	374.9	-165.4	16.7	17.0	218.3	429.5	-211.2	15.5	17.2
Zviedrija Sweden	120.1	143.1	-23.0	9.6	6.5	148.6	159.5	-10.9	10.5	6.4
Lielbritānija United Kingdom	196.8	53.1	143.7	15.7	2.4	205.4	57.9	147.5	14.6	2.3
Somija Finland	28.7	176.5	-147.8	2.3	8.0	32.8	200.2	-167.4	2.3	8.0
Dānija Denmark	72.6	81.9	-9.3	5.8	3.7	80.4	84.8	-4.4	5.7	3.4
Nīderlande Netherlands	46.3	71.5	-25.2	3.7	3.2	53.8	84.4	-30.6	3.8	3.4
NVS CIS	130.0	324.8	-194.8	10.4	14.7	140.6	327.5	-186.9	10.0	13.1
t.sk. Krievija incl. Russia	73.5	202.2	-128.7	5.9	9.2	82.5	218.7	-136.2	5.9	8.8
Ukraina Ukraine	20.9	31.2	-10.3	1.7	1.4	25.8	34.0	-8.2	1.8	1.4
Pārējās valstis Other countries	357.2	719.4	-362.2	28.4	32.7	417.3	847.5	-430.2	29.6	33.9
t.sk. Lietuva incl. Lithuania	102.0	186.4	-84.4	8.1	8.5	117.7	245.8	-128.1	8.4	9.8
Igaunija Estonia	72.1	139.1	-67.0	5.7	6.3	84.5	153.9	-69.4	6.0	6.2

35. LATVIJAS BANKAS STARPANKU MAKSĀJUMU SISTĒMĀS APSTRĀDĀTIE MAKSĀJUMI
PAYMENT INSTRUCTIONS HANDLED BY THE BANK OF LATVIA INTERBANK FUNDS TRANSFER SYSTEMS

(skaits – veselos skaitļos; apjoms – milj. latu)
 (volume – in whole figures; value – in millions of lats)

	Kopā Total					
	Starpbanku automatizētā maksājumu sistēma Interbank automated payment system		Elektroniskā kliringa sistēma Electronic clearing system			
	Skaitis Volume	Summa Value	Skaitis Volume	Summa Value	Skaitis Volume	Summa Value
2001	85 212	26 270.6	14 461 807	7 255.1	14 547 019	33 525.7
2002	109 787	21 488.6	16 096 639	6 228.4	16 206 426	27 716.9
1. cet. Q1	23 366	4 921.2	3 819 563	1 511.5	3 842 929	6 432.6
I	7 039	2 053.8	1 285 156	634.3	1 292 195	2 688.1
II	7 428	1 593.7	1 229 819	424.4	1 237 247	2 018.0
III	8 899	1 273.7	1 304 588	452.8	1 313 487	1 726.5
2. cet. Q2	27 865	4 941.6	4 101 470	1 489.7	4 129 335	6 431.3
IV	8 506	1 557.7	1 429 689	502.4	1 438 195	2 060.1
V	11 183	1 659.1	1 435 943	521.3	1 447 126	2 180.4
VI	8 176	1 724.8	1 235 838	466.0	1 244 014	2 190.8
3. cet. Q3	30 108	5 815.4	4 224 159	1 588.5	4 254 267	7 503.9
VII	9 459	1 890.1	1 366 886	530.3	1 376 345	2 420.4
VIII	9 400	1 972.2	1 289 190	501.8	1 298 590	2 474.0
IX	9 589	1 948.1	1 295 371	506.6	1 304 960	2 454.7
4. cet. Q4	30 108	5 815.4	4 224 159	1 688.5	4 254 267	7 503.9
X	10 135	2 033.5	1 449 534	566.0	1 459 669	2 599.5
XI	9 323	1 725.9	1 293 323	503.5	1 302 646	2 229.4
XII	10 650	2 056.0	1 481 302	619.0	1 491 952	2 675.0

36. MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU SKAITS
VOLUME OF PAYMENT INSTRUMENTS

(tūkstošos)
(in thousands)

	2001			2002		
	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies		Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies	
Banku kredīta pārvedumi Credit transfers by banks	24.7	172.4	197.2	33.8	209.1	242.8
Naudas tirgū In the money market	8.3	24.5	32.8	20.7	30.3	51.0
Valūtas tirgū In the foreign exchange market	14.0	113.6	127.5	11.2	132.5	143.7
Kapitāla tirgū In the capital market	0.7	1.0	1.8	0.7	1.1	1.8
Citi Other	1.8	33.3	35.1	1.2	45.1	46.3
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments with payment cards	7 275.0	970.6	8 245.6	11 979.8	962.9	12 942.7
Naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem Transfers of funds from ATMs	252.9	0.2	253.1	359.1	0.3	359.4
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem Cash withdrawals from ATMs	15 008.1	6.2	15 014.4	20 602.7	6.9	20 609.6
Nebanku kredīta pārvedumi papīra dokumenta veidā Non-bank paper-based credit transfers	0.6	0	0.6	–	–	–
Nebanku kredīta pārvedumi elektroniskā veidā Non-bank electronic credit transfers	27 706.9	3 911.4	31 618.3	33 891.2	4 625.4	38 516.6
Elektroniskie kredīta pārvedumi Electronic credit transfers	21 284.9	2 319.7	23 604.7	24 166.6	2 596.4	26 763.0
Elektroniskie bankas pakalpojumi Electronic banking	4 982.9	1 140.2	6 123.1	6 686.1	1 291.0	7 977.1
Bankas pakalpojumi globālajā datortīklā Internet banking	1 388.5	440.2	1 828.7	2 967.2	731.3	3 698.6
Bankas pakalpojumi, izmantojot tālruni Telephone banking	50.5	11.3	61.8	71.4	6.5	77.9
Regulārie maksājumi Standing orders	193.8	9.9	203.7	286.8	13.3	300.1
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	47.5	1.8	49.3	163.2	0.1	163.3
Čeki Cheques	0.1	100.3	100.3	0.1	60.0	60.0
Pārējie debeta maksājumi Other debit transfers	0.3	0.1	0.4	0.3	–	0.3
Tirdzniecības finansēšanas darījumi Trade financing transactions	0.5	3.0	3.5	0	2.5	2.5

**37. MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU APJOMS
VALUE OF PAYMENT INSTRUMENTS**

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2001			2002		
	Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies		Maksāšanas līdzekļi latos Payment instruments in lats	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās Payment instruments in foreign currencies	
Banku kredīta pārvedumi Credit transfers by banks	14 501.7	100 264.8	114 766.6	14 356.1	138 784.4	153 140.4
Naudas tirgū In the money market	8 183.3	58 409.6	66 592.9	7 785.4	66 309.8	74 095.2
Valūtas tirgū In the foreign exchange market	5 854.1	30 343.2	36 197.3	6 117.3	56 021.2	62 138.5
Kapitāla tirgū In the capital market	283.7	756.2	1 039.9	412.9	680.5	1 093.5
Citi Other	180.7	10 755.8	10 936.5	40.5	15 772.9	15 813.3
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments with payment cards	75.0	96.4	171.4	119.9	101.5	221.4
Naudas līdzekļu pārvedumi no bankomātiem Transfers of funds from ATMs	4.0	0	4.0	5.2	0	5.2
Skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem Cash withdrawals from ATMs	631.4	2.3	633.7	890.5	5.6	896.1
Nebanku kredīta pārvedumi papīra dokumenta veidā Non-bank paper-based credit transfers	0.8	0.4	1.1	–	–	–
Nebanku kredīta pārvedumi elektroniskā veidā Non-bank electronic credit transfers	25 424.1	109 641.9	135 066.0	31 274.3	132 032.4	163 306.7
Elektroniskie kredīta pārvedumi Electronic credit transfers	16 359.6	61 479.1	77 838.7	20 260.4	62 407.5	82 667.9
Elektroniskie bankas pakalpojumi Electronic banking	8 300.6	31 349.1	39 649.8	9 381.9	34 208.4	43 590.3
Bankas pakalpojumi globālajā datortīklā Internet banking	726.5	16 786.9	17 513.4	1 580.3	35 395.1	36 975.5
Bankas pakalpojumi, izmantojot tālruni Telephone banking	37.4	26.8	64.2	51.7	21.3	73.0
Regulārie maksājumi Standing orders	357.7	153.7	511.4	339.2	321.2	660.4
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	1.3	0	1.3	5.5	0.2	5.6
Čeki Cheques	0.1	36.2	36.3	0	21.1	21.1
Pārējie debeta maksājumi Other debit transfers	0.1	3.2	3.3	0.3	–	0.3
Tirdzniecības finansēšanas darījumi Trade financing transactions	10.2	186.3	196.5	0.1	128.6	128.7

38. KLIENTU KONTI¹
CUSTOMER ACCOUNTS¹

(perioda beigās; skaits – tūkstošos; atlikums – milj. latu)
(at end of period; volume – in thousands; balance – in millions of lats)

	Konti Accounts								
	Norēķiniem latos In lats			Norēķiniem ārvalstu valūtās In foreign currencies			Skaits Number	Atlikums Balance	
	Skaits Number	Atlikums Balance		Skaits Number	Atlikums Balance			Skaits Number	Atlikums Balance
		Debets Debit	Kredits Credit		Debets Debit	Kredits Credit	Debets Debit		Kredits Credit
2001									
Nebanku konti Non-banks' accounts	1 182.6	38.5	373.2	468.5	20.0	1 140.6	1 651.1	58.5	1 513.8
Rezidentu Residents	1 161.4	38.5	362.0	301.5	13.0	262.8	1 462.9	51.4	624.8
Nerezidentu Non-residents	21.2	0	11.2	167.0	7.1	877.8	188.2	7.1	889.0
Kreditīstāžu konti Credit institutions' accounts	0.2	3.5	6.2	0.8	0.6	36.8	1.0	4.1	43.0
Rezidentu Residents	0.1	–	0.4	0.2	–	4.2	0.3	–	4.5
Nerezidentu Non-residents	0.2	3.5	5.8	0.5	0.6	32.6	0.7	4.1	38.4
2002									
Nebanku konti Non-banks' accounts	1 580.6	40.3	487.7	460.7	36.9	1 523.7	2 041.3	77.2	2 011.4
Rezidentu Residents	1 560.6	40.2	473.5	305.1	22.4	261.7	1 865.6	62.6	735.2
Nerezidentu Non-residents	20.1	0.1	14.2	155.6	14.5	1 261.9	175.7	14.6	1 276.1
Kreditīstāžu konti Credit institutions' accounts	0.3	0	11.8	0.6	0	16.5	0.9	0	28.3
Rezidentu Residents	0.1	–	0.8	0.3	–	4.7	0.4	–	5.5
Nerezidentu Non-residents	0.2	0	11.0	0.3	0	11.8	0.5	0	22.8

¹ Ir iekļautas banku pieprasījuma saistības un prasības pret nebankām; t.sk. pret centrālo valdību un pašvaldībām. Nav iekļauti klientu kontos bloķētie naudas līdzekļi, naudas līdzekļi darījuma kontos, uz nakti piesaistītie noguldījumi, uz nakti izsniegtie kredīti un pārējie naudas līdzekļi, kas nevar tikt brīvi izmantoti norēķiniem.

¹ Banks' demand liabilities and claims on non-banks, including claims on the central government and local governments, are stated here. Funds blocked on customers' accounts, funds on escrow accounts, overnight deposits, overnight loans and other funds, which cannot be used in settlements, are excluded.

39. BANKAS KONTI CITĀS BANKĀS¹
BANK ACCOUNTS WITH OTHER BANKS¹

(perioda beigās; skaits – veselos skaitļos; atlikums – milj. latu)
 (at end of period; volume – in whole figures; balance – in millions of lats)

	Konti Accounts								
	Norēķiniem latos In lats			Norēķiniem ārvalstu valūtās In foreign currencies			Skaits Number	Atlikums Balance	
	Skaits Number	Atlikums Balance		Skaits Number	Atlikums Balance			Skaits Number	Atlikums Balance
		Debets Debit	Kredīts Credit		Debets Debit	Kredīts Credit	Debets Debit		Kredīts Credit
2001									
Bankas konti Bank accounts	88	60.7	–	1 296	307.9	1.3	1 384	368.6	1.3
Iekšzemes bankās ² With domestic banks ²	72	60.7	–	236	4.9	–	308	65.6	–
ES valstu monetārajās finanšu institūcijās With monetary financial institutions in EU countries	14	0	–	328	37.6	1.1	342	37.6	1.1
Citu valstu bankās With banks in other countries	2	0	–	732	265.3	0.2	734	265.3	0.2
2002									
Bankas konti Bank accounts	108	132.6	–	1 273	396.1	0.3	1 381	528.6	0.3
Iekšzemes bankās ² With domestic banks ²	89	132.6	–	241	4.3	–	330	136.9	–
ES valstu monetārajās finanšu institūcijās With monetary financial institutions in EU countries	13	–	–	260	74.9	0.2	273	74.9	0.2
Citu valstu bankās With banks in other countries	6	–	–	772	316.8	0.1	778	316.8	0.1

¹ Ir iekļautas banku pieprasījuma saistības un prasības pret kredītiestādēm. Nav iekļauti banku kontos bloķētie naudas līdzekļi, naudas līdzekļi darījuma kontos, uz nakti piesaistītie noguldījumi, uz nakti izsniegtie kredīti un pārējie naudas līdzekļi, kas nevar tikt brīvi izmantoti norēķiniem.

¹ Banks' demand liabilities and claims on credit institutions are included. Funds blocked on bank accounts, funds on escrow accounts, overnight deposits, overnight loans and other funds, which cannot be used in settlements, are excluded.

² T.sk. Latvijas Bankā.

² Including Bank of Latvia.

**40. NORĒĶINU KARŠU SKAITS
NUMBER OF PAYMENT CARDS**

(perioda beigās; veselos skaitļos)
(at end of period; in whole figures)

	2001			2002		
	Norēķiniem latos	Norēķiniem ārvalstu valūtās		Norēķiniem latos	Norēķiniem ārvalstu valūtās	
	Cards in lats	Cards in foreign currencies		Cards in lats	Cards in foreign currencies	
Kreditkartes Credit cards	2 810	9 360	12 170	3 908	5 584	9 492
VISA	257	4 096	4 353	432	1 362	1 794
Eurocard/MasterCard	2 553	5 206	7 759	3 476	4 109	7 585
Citas starptautiskās Other international	0	58	58	0	113	113
Debetkartes ar pārsnieguma iespējām Debit cards with overdraft facility	344 908	52 202	397 110	408 416	41 076	449 492
Vietējās Local	66 281	0	66 281	58 746	0	58 746
VISA Electron	111 894	10 653	122 547	166 687	8 046	174 733
Cirrus/Maestro	158 373	16 777	175 150	168 065	5 925	173 990
Citas starptautiskās Other international	8 360	24 772	33 132	14 918	27 105	42 023
Debetkartes Debit cards	283 747	22 054	305 801	381 443	23 103	404 546
Vietējās Local	107 897	0	107 897	120 495	0	120 495
VISA Electron	85 544	6 136	91 680	166 244	6 333	172 577
Cirrus/Maestro	88 111	15 380	103 491	91 611	16 007	107 618
Citas starptautiskās Other international	2 195	538	2 733	3 093	763	3 856
Kartes skaidrās naudas izņemšanai Cards for cash withdrawals	172 715	5 363	178 078	143 690	14 244	157 934

**41. BANKOMĀTU UN NORĒĶINU KARŠU PIEŅĒMŠANAS VIETU SKAITS
NUMBER OF ATMs AND POSs**

(perioda beigās; veselos skaitļos)
(at end of period; in whole figures)

	2001	2002
Bankomāti / ATMs	791	842
Naudas līdzekļu pārvedumiem / For funds transfers	573	608
Citiem bankas pakalpojumiem / For other bank services	201	234
Skaidrās naudas izmaksai / For cash withdrawals	17	0
Bankomātu tīkli ¹ / ATM networks ¹	6	6
Norēķinu karšu pieņemšanas vietas / POSs	6 908	8 326
Elektroniskās / Electronic (EFTPOS)	5 877	7 389
Reljefa spiedņi / Imprinters	1 031	937
Norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli ² / POS networks ²	4	5

¹ Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas karšu centrs" bankomātu tīkli.

¹ ATM networks of banks, company *Banku servisa centrs* and *JSC Baltijas karšu centrs*.

² Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas karšu centrs" norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli.

² POS networks of banks, company *Banku servisa centrs* and *JSC Baltijas karšu centrs*.

PAPILDINFORMĀCIJA

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantoti Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes, Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Rīgas Fondu biržas un Latvijas Bankas dati.

Grafiskajos attēlos (sk. 2., 3., 5., 8., 9.–13., 15., 16. un 20. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā līkne. Rādītāja katras dienas mērījumu aproksimējošā līkne ir vairāk izcelta nekā faktiskā lieluma līkne (sk. 17. att.). Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantoti *Reuters* (1. att.), Centrālās statistikas pārvaldes (2.–6. un 8. att.), Finanšu ministrijas (7. att.), Latvijas Bankas (9.–18. un 20. att.) un Rīgas Fondu biržas (19. att.) dati.

Tabulas sagatavojot, izmantoti Latvijas Bankas (1., 3.–28. un 35.–41. tabula), Rīgas Fondu biržas (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab tabula) un Centrālās statistikas pārvaldes (2.ab un 29.–34. tabula) dati.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

- attiecīgajā periodā nav darījumu.
- x dati nav pieejami vai rādītājus nav iespējams aprēķināt.

GENERAL NOTES

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the Central Statistical Bureau of Latvia, the Ministry of Finance, the Financial and Capital Market Commission, the Riga Stock Exchange and the Bank of Latvia.

For Charts 2, 3, 5, 8, 9–13, 15, 16 and 20, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. For Chart 17, the smoothing approximation of the daily data is more distinguished than the curve of the actual data. Data sources for charts are Reuters (Chart 1), the Central Statistical Bureau of Latvia (Charts 2–6 and 8), the Ministry of Finance (Chart 7), the Bank of Latvia (Charts 9–18 and 20) and the Riga Stock Exchange (Chart 19).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28 and 35–41), the Riga Stock Exchange (Table 1), the Ministry of Finance (Table 2ab) and the Central Statistical Bureau of Latvia (Tables 2ab and 29–34).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

- no transactions in the respective period.
- x no data available, or no computation of indicators possible.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Bank of Latvia
K. Valdemāra ielā 2a, Rīga, LV-1050, Latvia
Tēl.: +371 702 2300 Fax: +371 702 2420
<http://www.bank.lv>
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*